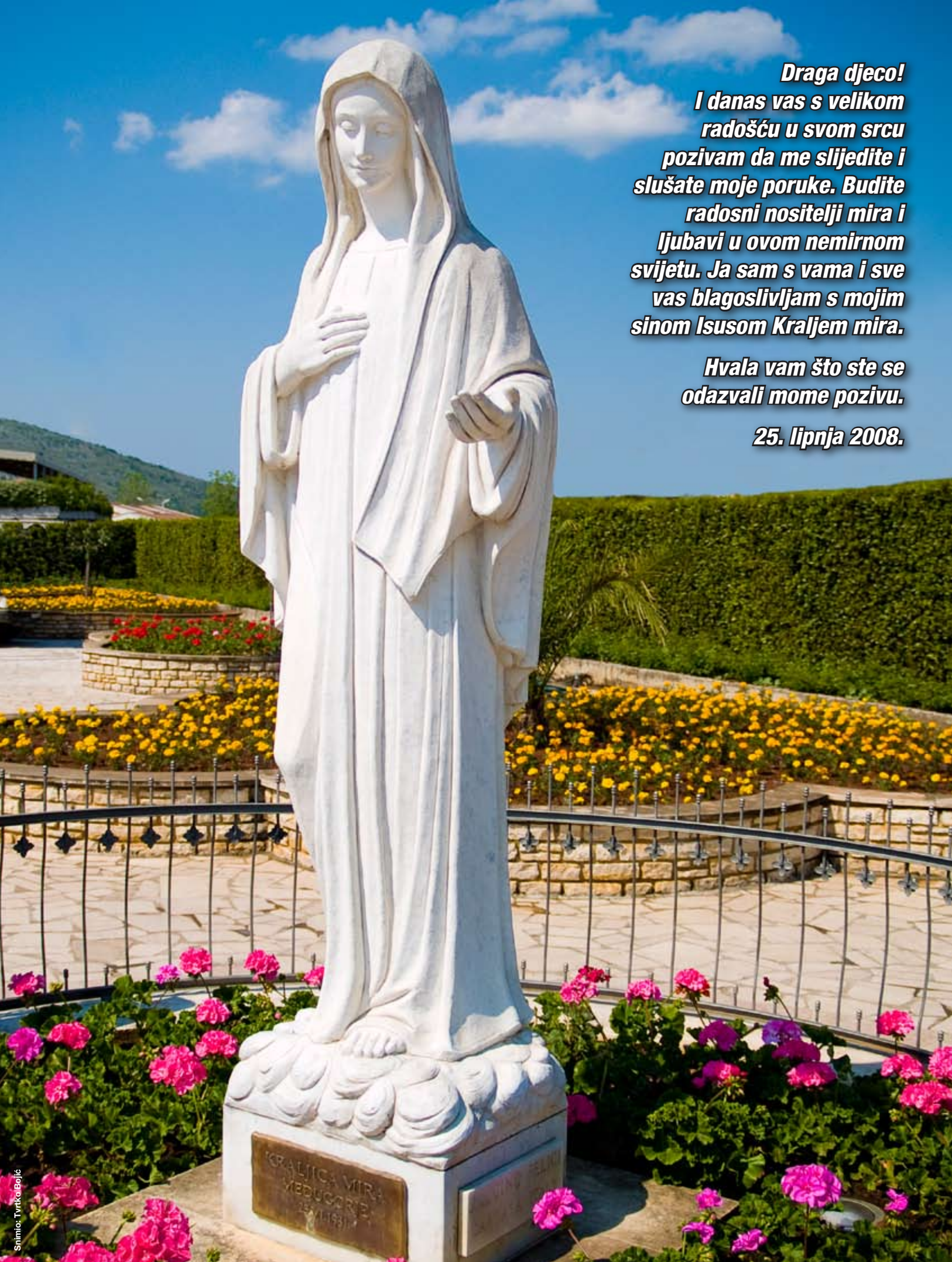

Glasnik MIRA

Godište III. • Broj 7 • Međugorje • Srpanj 2008. • Cijena 2,5 KM / 10 kn

...Majka draga!

***Draga djeco!
I danas vas s velikom
radošću u svom srcu
pozivam da me slijedite i
slušate moje poruke. Budite
radosni nositelji mira i
ljubavi u ovom nemirnom
svijetu. Ja sam s vama i sve
vas blagoslivljam s mojim
sinom Isusom Kraljem mira.***

***Hvala vam što ste se
odazvali mome pozivu.***

25. lipnja 2008.

KRALJICA MIRA
VEDUGAR
1981

GLASNIK MIRA

Utemeljitelj i nakladnik:

Informativni centar "Mir" Medugorje

Glavni urednik: Krešimir Šego

Lektor i korektor: Dragan Naletilić

Adresa:

Glasnik mira, Gospin trg 1

88266 Medugorje, BiH

Tel.: 00 387 36 650 200; 653 325

Faks: 00 387 36 651 300

Služba pretplate: 00 387 36 653 342

E-mail: glasnikmira@medjugorje.hr

Internet: www.medjugorje.hr

Grafičko oblikovanje:

Marin Musa // SHIFT KREATIVNA AGENCIJA

Tisak: Fram-Ziral, Mostar

Uplata pretplate: Informativni centar

"Mir" Medugorje d.o.o., „Glasnik mira“

Iz BiH u KM:

Unicredit Bank

Žiroračun broj 33 8120 2 20114 5352

Iz svih stranih zemalja:

Unicredit Bank, SWIFT: UNCRBA 22

IBAN: BA 39 3380 6048 0281 0221

Iz RH u HRK:

Societe generale - Splitska banka d.d.,

Nalog 14

Broj računa: 2330003-5100201682

Iz RH u EUR:

Societe generale - Splitska banka d.d.

Nalog 14, SWIFT: SOGE HR 22

IBAN: HR 17 2330 0035 1002 0168 2

Iz BiH i RH pretplatu se može uplatiti i poštanskom uplatnicom.

Cijena pojedinog primjerka:

2,5 KM/10 kn

Godišnja pretplata {12 brojeva}

BiH: 30 KM; Republika Hrvatska: 120 kn;

Zemlje EU: 30 eura; Švicarska: 50 sfr; SAD: 50 US\$

List je prijavljen kod Ministarstva prosvjete,

znanosti, kulture i športa Hercegovačko-

neretvanske županije pod brojem

R-05-05-42-2175-86 /06 od 12. siječnja 2006.

Dekret pape Urbana VIII.

U skladu s dekretom pape Urbana VIII. i uredbom II. vatikanskog koncila, izdavač izjavljuje da nema nakanu preteći sud Crkve o nadnaravnosti prirode događaja i poruka o kojima je riječ na ovim stranicama. Taj sud pripada kompetentnom autoritetu Crkve, kome se izdavač potpuno podvrgava. Riječi poput «ukazanja, čudesa, poruke» i slične imaju ovdje vrijednost ljudskog svjedočenja.

MARIJA, MAJKA MOLITVE I MEDITACIJE

Vrijeme je odmora i odmaranja. To bi pak trebalo biti ujedno i vrijeme promišljanja, čitanja pametna štiva, sagledavanja života i pogleda u budućnost. Konačno ispunjenje i smisao svih stvorenih bića jest povrat vlastitoj izvornoj zbilji, božanskome izviru, trojstvenome Bogu. Svako stoga ljudsko obraćenje i obrat ima svoj uvir u to temeljno određenje našega života.

fra Tomislav Pervan

Sveci su primjerice ljudi posvema okrenuti Božanskome. Poglavito je pak Marija u svojoj osobi do kraja ispunila taj ljudski zaokret prema Bogu. Ona je u svojoj pojavnosti posvemašnja otvorenost i okrenutost božanskoj stvarnosti. Ona je svim svojim bićem uronjena u Boga. Stoga se može reći kako je Marija arhetip, prazor svake kontemplativne meditacije, uronjenosti. To se najzornije vidi u Lukinim sažetcima gdje se ističe kako je Marija pamtila sve one događaje i riječi u svom srcu, o njima u svome majčinskom i pozornom srcu razmišljala, sve u svome srcu prebivala i pohranjivala (usp. Lk 1,29; 2,19.51). Time je ona *živo sjećanje Crkve*.

Marija je od svoga djetinjstva upijala u sebe i slijedila glas proroka: "Pripravite u pustinji put za Gospodina. Poravnajte u

stepi ravnu stazu za našega Boga! Svaka dolina neka se ispuni, svako brdo i brežuljak neka se sravnji" (Iz 40,3-4). Kako se to može zbiti? Marija pokazuje put: Ona promišlja, meditira! Sv. Luka izrazit će to riječju *sympallein*, što bi se dalo prevesti i kao pribiranje, sabiranje, odvagivanje, odnjihanje u srcu. U apokrifnom Jakovljevu Evanđelju veli se da je kroz sve godine svoga boravka u Hramu, u neprekinutoj meditaciji, posvetila sav svoj život Gospodinu. Poznavala je Pismo, duh i slovo Pisma. Zna ona da "će se očitovati slava Gospodnja i svako će tijelo vidjeti spasenje Boga našega" (usp. Iz 40, 5).

Biti advent u osobi

Meditacija za nju znači posvemašnje izručenje i posvećenje vlastitoga bića Gos- >>

U OVOME BROJU PROČITAJTE:

Fotografiju na naslovnici snimio Mate T. Vasilj

SLIJEDITE I SLUŠAJTE MOJE PORUKE

Poruka za sadašnji trenutak

VELIKA ŠKOLA POKORE

fra Bonaventura Duda

KRALJICI MIRA I MAJCI NADE POVJERAVAMO SVOJU BUDUĆNOST

fra Miljenko Šteko

27. OBLJETNICA UKAZANJA KRALJICE MIRA

NAJVEĆI ZNAK MEĐUGORJA JEST NAŠE OBRAĆENJE

Jakov Čolo

U MEĐUGORJU JE BOG NA DJELU

mons. Eduard Peričić

>> podinu kako bi on od njezina tijela učinio svoje boravište i hram. To ponajprije iziskuje budnost i iščekivanje, pozornost i usmjerenost na Gospodina, u napetu iščekivanju onoga koji dolazi, koji treba doći, koga su proroci navijestili. Riječ je o užarištenju cjelokupne osobe i svega bića u žarišnu točku koja ne dopušta nikakve rastresenosti. Meditirati znači: biti *advent* u tijelu, svim bićem biti u iščekivanju Gospodinova dolaska. Iz toga *adventa* proizišla je Marija kao najljepši izdanak jednoga naroda, kao cvijet jedne duge povijesti: kao lotos, otvorena posuda u kojoj može zreti i sazreti plod spasenja (usp. Iz 45,8). Svatko se od nas može s Marijom poistovjetiti. Marija je kadra isprositi da se to dogodi u tebi i meni, u najdubljoj tišini naše intime i bića.

I tako će se naše biće postupno usmjeravati prema djevičanstvu. Meditirati znači: postati, biti djevica, jer se u čovjeku sve slijeva u jednu veliku tišinu. Ali ne u bilo kakvu tišinu. To je ona tišina o kojoj istočno bogoslužje pjeva prilikom prinošenja žrtvenih darova. Nemoguće je na ljepši na-

čin izraziti najdublju bit marijanskog stava. "Svako tijelo neka se sada smiri. Neka zašuti i neka zadrhti. Neka odloži sve zemaljske brige i nastojanja, jer se približava kralj kraljeva i Gospodar gospodara kako bi se prikazao i dao svojim vjernima kao hrana". Marija je Djevica jer je od sebe otклонila sve zemaljske brige. Njezino se tijelo smiruje i prima u sebe Kralja.

Djevica i majka

Lišavajući se praznozbornja i pričanja, lutanja misli, svih nutarnjih nagnuća i zemaljskih zavodjenja, odriče se vlastite volje. Svoju volju izručuje Božjoj: "Evo sluškinje Gospodnje! Neka mi bude po riječi

tvojoj". U toj djevičanskoj samozatajnosti, u tome krajnjem predanju otvara se Marijino krilo za nestvoreni mir, posvemašnju tišinu, božansko ozračje, samoga Boga. Od toga trenutka sam Bog djeluje u njoj. Ona pripada jedino i isključivo Bogu, zato što ne poznaje muža (usp. Lk 1,34). Kad meditiramo i dok meditiramo, stupamo u taj marijanski djevičanski stav. Ona zna praznina iz zen-budizma nema drugog smisla osim ove marijanske, makar ga ondje nije moguće pobliže protumačiti. Praznina je punina, djevičanstvo prima stvarnu nazočnost.

Iz te nazočnosti i usebnosti djevica postaje majkom. Samo je ono djevičanstvo

Biti istodobno djevica i majka - to je krajnje ispunjenje i vrhunac, zenitna točka ljudske zrelosti i ljudskog sazrijevanja. To je najdragocjeniji biser meditacije koja u sebi sjedinjuje sve božanske tajne. I to dolazi najzornije do izražaja u Mariji. Ona je prva ostvarila, učinila zbiljskim, ono što mi očekujemo, na što smo svi pozvani.

Meditirati znači: biti **advent** u tijelu, svim bićem biti u iščekivanju Gospodinova dolaska. Iz toga **adventa** proizišla je Marija kao najljepši izdanak jednoga naroda, kao cvijet jedne duge povijesti: kao lotos, otvorena posuda u kojoj može zreti i sazreti plod spasenja (usp. Iz 45,8). Svatko se od nas može s Marijom poistovjetiti. Marija je kadra isprositi da se to dogodi u tebi i meni, u najdubljoj tišini naše intime i bića.

plodno u kome sve ljudsko zašuti i zanijemi. Isus veli: Nitko ne može biti moj učenik tko ne mrzi svoga oca i majku, ženu i djecu (usp. Lk 14,26). To će reći, tko nije naučio sve predavati i tko nije naučio tražiti za sebe drugu, novu hranu osim tvarne zemaljske. U tu hranu spadaju sve krive slike oca, tu su sva rukotvorena božanstva i zavodnički idoli ovoga svijeta, tu svrstavamo sva očijukanja i preljube s lažnim ideologijama, iskrivljene načine mišljenja i grješne životne navike, svoja mrtva djela i sumnjive veze. Sve su to naši 'očevi' i majke, djeca i žene, braća i sestre' koji nas zarobljuju i drže ulančene.

I vlastita majka katkada onemogućuje potpuno predanje želi li gospodariti nad mojim bićem. Vlastita majka zna ponekada postati grobište. Ona koja mi daje život istodobno ga i uništava (C. G. Jung) ne omogući li mi moj osobni puni razvoj. Pokazuje to svakodnevno iskustvo tolikih osoba iz promašenih brakova i veza. Stoga su mnoge naše molitve mrtvorodenčad. Treba imati djevičanski stav, unići u tišinu, u prazninu posvemašnjeg opuštanja i

Kad meditiramo i dok meditiramo, stupamo u taj marijanski djevičanski stav. Ona znana praznina iz zen-budizma nema drugog smisla osim ove marijanske, makar ga ondje nije moguće pobliže protumačiti. Praznina je punina, djevičanstvo prima stvarnu nazočnost. Iz te nazočnosti i usebnosti djevica postaje majkom. Samo je ono djevičanstvo plodno u kome sve ljudsko zašuti i zanijemi. Isus veli: Nitko ne može biti moj učenik tko ne mrzi svoga oca i majku, ženu i djecu (usp. Lk 14,26). To će reći, tko nije naučio sve predavati i tko nije naučio tražiti za sebe drugu, novu hranu osim tvarne zemaljske.

napuštanja svih ovisnosti, predavanja vlastite volje i svih osobnih želja Gospodinu. Jednostavno, samoizručenje u poklonstvenu stavu.

Smisao svega - božanski mir - pobožanstvenjeni čovjek

Tada će u dubinu ljudske tišine sići božanski mir. Božanski bezdan doziva drugi bezdan. U svome posvemašnjem predanju Marija je otvorena da joj se Nebo do kraja izruči. Njezino djevičanstvo dozivlje majčinstvo, tišina prizivlje anđela i njegovu radosnu vijest, te svaka prava meditacija postaje novom istinskom i pravom 'blago-viješću'. Svaki put kad se moja nutrina otvori bezdanu Očeve tišine, veli mi glas anđela u dubini bića: "Raduj se, Milosna, - ti prepuna milosti -, Gospodin je s tobom!" (Lk 1,30). Sila Duha silazi na mene, i u tišini se rađa RIJEČ (Lk 1,35). Kralj Slave slavi svoj svečani ulazak i k meni.

Biti istodobno djevica i majka - to je krajnje ispunjenje i vrhunac, zenitna točka ljudske zrelosti i ljudskog sazrijevanja. To je najdragocjeniji biser meditacije koja u sebi sjedinjuje sve božanske tajne. I to dolazi najzornije do izražaja u Mariji. Ona je prva ostvarila, učinila zbiljskim, ono što mi očekujemo, na što smo svi pozvani.

Dapače, još i više: Ona je za nas mjesto te božanske trudnoće. Zato je ne zovemo samo "Majkom Božjom", nego i "Majkom svih ljudi", "Putem obraćenja". Ona je posrednica, pralik, matrica naše osobne pretvorbe. To će reći ona je Crkva. Kad molim, Marija moli u meni kako bi se u meni ispunila božanska tajna. Ona je moj prethodnik u usponu prema vrhuncu, do mističnih obzorja, mistike koje se vrhunci spuštaju do neznatnosti svakodnevnih stvari. Naime, služba u hramu i svakodnevnica u Nazaretu nisu nikakva apstrakcija u njezinu životu. Time je Marija kao Djevica, Majka i Crkva središte Svemira i svakoga čovjeka, središte u doslovnom i najizvršnjem smi-

slu riječi, prauzor svakoga čovjeka, "makro-antropos", vele-čovjek, kako ju je nazvao veliki mučenički Maksim Priznavalac (ne onaj naš 'nadčovjek' koji bi htio nadvisiti i zastrti Boga); krilo u kojemu je naše životno određenje poprimilo i trajno prima svoj pravi lik i mjesto gdje se dva bića stapaju: naše biće s Kristovim, dva bića koja se prožimlju i koja se jedno drugome do kraja predaju, jer se međusobno iziskuju, kao što smrt iziskuje život, odnosno kao što život traži smrt.

Svatko je oltar i žrtva

Oltar toga božanskog sjedinjenja jest naše tijelo uronjeno u molitvu, prema Marijinu primjeru. Mi smo poput Marije, kako vele sveti oci, onaj mistični stol na kojemu svoje tijelo i krv predajemo snazi Duha Svetoga, kako bi iz toga stvorio Tijelo i Krv Kristovu u tišini meditacije, u onoj tišini koja nadilazi svaku riječ. U meditaciji slavimo euharistiju. Živi oganj epikleze, onoga naime zaziva Duha Svetoga nad darove prije pretvorbe u euharistiju, silazi na nas i mi postajemo kruh života, meditativna posuda postaje sveti kalež u srcu Crkve. U snazi tog pra-sakramenta započinje preobrazba cjelokupnog Svemira. Odsada sve ima duboki nutarnji smisao. U tom zajedništvu, u toj pričesti povezani smo sa svima živima i mrtvima. Ništa nas više ne straši jer više ne možemo umrijeti. Imamo Kristov lijek besmrtnosti u sebi. Sve živi u vječnosti i za vječnost.

U tome iskustvu postaje čovjek živim prinosom, bogoštovnim bićem, a njegov cjelokupni život liturgijsko slavlje. "Prinesite svoja tjelesa, svoje cijelo biće za žrtvu živu, svetu, Bogu ugodnu", reći će Apostol (usp. Rim 12,1sl.), a Marija će zaklikati: "Veliča duša moja Gospodina i klikće duh moj - sve moje biće - u Bogu, Spasitelju mojemu"! (Lk 1,46). To bi trebalo biti pogonsko pero svega našega djelovanja i naših čežnja. Suobliti se Kristu prema Marijinu primjeru.

SLIJEDITE I SLUŠAJTE MOJE PORUKE

Gospa se prije dvadesetsedam godina u Međugorju predstavila kao Kraljica Mira. Kao prava majka puna ljubavi ona nas sve te godine strpljivo poučava. U poruci za dvadesetsedmu obljetnicu ukazanja ona kaže kako nas s velikom radošću kojom je ispunjeno njezino srce poziva da je slijedimo i slušamo njezine poruke.

Osim temeljnih evanđeoskih poruka, Gospa nas poziva na pohađanje svete Mise, na ispovijed, klanjanje Isusu u Presvetom oltarskom sakramentu, na pobožnost Duhu Svetomu te čitanje Svetog pisma.

Sveta Misa

Sveta Misa je izvor i vrhunac svega crkvenoga i duhovnog života. To je novi i vječni savez između Boga i ljudi te ujedno sakramentalni znak Isusove prisutnosti. Za rast u kršćanskome životu potrebno se hraniti Tijelom i Krvlju Kristovom. Gospa, kao prava učiteljica duhovnog života, više nas je puta pozivala na sudjelovanje u svetoj Misi pa tako u poruci od 16. svibnja 1985. godine kaže: "Draga djeco! Pozivam vas na zauzetiju molitvu i slušanje Mise. Želim da vaša Misa bude doživljaj Boga". U siječnju 1998. godine poučava da nam Misa ne bude običaj nego život, i nastavlja: "Živeći svaki dan svetu Misu osjetit ćete potrebu za svetošću i rast ćete u svetosti. Ja sam vam blizu i pred Bogom zagovaram za svakog od vas, da vam dadne snage da mijenjate svoje srce". Obraćajući se mladima za dvadesettri susret mladih papa Benedikt XVI. je jasno podvukao važnost sudjelovanja u Euharistiji: "Euharistija je Izvor i vrhunac crkvenoga života, to je trajna Pedesetnica jer svaki put kad slavimo svetu Misu primamo Duha Svetoga koji nas dublje ujedinjuje s Kristom i u Njemu nas mijenja. Ako, dragi mladi, često sudjelujete na euharistijskome slavlju, ako ćete malo svoga vremena posvetiti klanjanju pred Presvetim sakramentom, iz Izvora ljubavi - Euharistije - doći će vam ona radozna odlučnost da život posvetite nasljedujući evanđelje. Istodobno ćete doživjeti da

nas tamo gdje ne dopiru naše snage Duh Sveti mijenja, ispunja svojom snagom i čini svjedocima punim misionarskoga žara Krista uskrsloga".

Ispovijed

Sakrament ispovijedi zove se i sakrament pokore, pomirenja ili obraćenja jer čovjek u njega donosi svoju raskajanost i odluku za obraćenje. Kao znak obraćenja i kajanja grješnik u sakramentu ispovijedi ispovijeda svoje grijeha. Tada snagom Duha Svetoga po sakramentu prima oprost grijeha. To se razmišljanje temelji na Isusovim riječima koje je zabilježio evanđelist Ivan: "I uvečer toga istog dana, prvog u tjednu, dok su učenici u strahu od Židova bili zatvorili vrata, dođe Isus, stane u sredinu i reče im: 'Mir vama!' To rekavši, pokaza im svoje ruke i bok. I obradovaše se učenici vidjevši Gospodina. Isus im stoga ponovno reče: 'Mir vama! Kao što mene posla Otac i ja šaljem vas.' To rekavši, dahne u njih i kaže im: 'Primite Duha Svetoga. Kojima otpustite grijeha, otpuštaju im se; kojima zadržite, zadržani su im'". U svojoj školi ljubavi Gospa nas potiče na sakrament ispovijedi te tako u poruci od 25. veljače 2007. kaže: „Nebeski Otac želi izbaviti od ropstva grijeha svakoga od vas. Zato, dječice, iskoristite ovo vrijeme i preko su-

sreta s Bogom u ispovijedi ostavite grijeh i odlučite se za svetost. Učinite to iz ljubavi prema Isusu koji vas je svojom krvlju sve otkupio da biste vi bili sretni i u miru". Od početaka Gospinih ukazanja milijuni ljudi su kazali: ovo je moja posljednja stanica, ja moram reći sve, ne mogu više živjeti na ovaj način. A to znači, potaknuti Božjom milošću otišli su se ispovjediti. Ispovijed uvijek ima za rezultat obraćenje, promjenu srca i mentaliteta življenja što plodi nutarnjim mirom, kako nam u poruci od 25. siječnja 1995. kaže Gospa: „Ne možete, dječice, ostvariti mir ako niste u miru s Isusom. Zato vas pozivam na ispovijed da Isus bude vaša istina i mir".

Sveta Misa je izvor i vrhunac svega crkvenoga i duhovnog života. To je novi i vječni savez između Boga i ljudi te ujedno sakramentalni znak Isusove prisutnosti. Za rast u kršćanskome životu potrebno se hraniti Tijelom i Krvlju Kristovom.

Pobožnost prema Presvetom oltarskom sakramentu

Svijet u kojem se nalazimo pun je buke ali i zbunjenosti. Zato je potrebno odvojiti vrijeme za klanjanje Isusu u Presvetom oltarskom sakramentu. Klanjati se znači reći Isusu: "Isuse, ja sam tvoj i slijedim te u svom životu; ne bih želio izgubiti to prijateljstvo, to zajedništvo s Tobom." Također bi se moglo reći da je klanjanje u svojoj biti zagrljaj s Isusom, u kojemu kažemo: "Tvoj sam i molim Te budi i Ti uvijek sa mnom", poučava nas molitvi papa Benedikt. U središtu međugorske duhovnosti nalazi se Isus i sve što se događa od samih početaka ima samo jedan cilj - da

da budemo svjedoci evanđelja u ovom nemirnom svijetu. Ako smo kroz klanjanje uistinu stupili u dijalog s Bogom, iz klanjanja ćemo izići ojačani, ohrabreni i promijenjeni.

Otvorimo srca Duhu Svetomu

Duh Sveti je prisutan od samih početaka svijeta. U djelu stvaranja lebdio je nad vodama i rađao život. Bio je prisutan u povijesti Izabranog naroda. Kad je došla punina vremena, osjenio je krilo Djevice Marije i ona je začela i rodila Sina Božjega. Na dan Pedesetnice rađa se Crkva. On prosvjetljuje, prebiva u nama kao u hramu, posvećuje nas za prebivalište Božje i po-

predajte svoj život Isusu da on djeluje preko vaših srdaca i učvrsti vas u vjeri". Kako Duh Sveti oživljuje Crkvu, tako oživljuje, potiče i vodi svakog njezina člana. Duh Sveti dakle oblikuje i naš život. U svjetlu vjere možemo otkriti djelovanje Duha na svakom svome koraku, u svakom trenutku, u svim događajima i doživljajima. On djeluje na najrazličitije načine. Duh je zajedništvo Oca i Sina i gdje god se očituje zajedništvo, prisutan je i Duh Sveti. Pravu mudrost života predstavlja prepoznavanje Duha Svetoga i suradnja s njim doводи do širenja kraljevstva Božjega.

Čitati Sveto pismo

Biblija je knjiga Božjega naroda. Od samog početka ona vjerno oslikava čovjeka u njegovim usponima i padovima, bjegovima i vraćanjima, pokazuje mu njegovu veličinu stvorenja Božjega pozvana u zajedništvo s Bogom. Sveto pismo sadrži u sebi riječi samoga Boga koji se objavio svojem narodu (usp. *Dei Verbum*). Božja se riječ upoznaje tako da ju se čita i sluša. Upoznaje se studiranjem, čitanjem duhovnih i teoloških knjiga koje govore o Riječi. Slušati i razumjeti riječi Svetoga pisma može se jedino ako uz proučavanje molimo Duha Svetoga za prosvjetljenje. U poruci od 25. lipnja 1991. godine Gospa kaže: "Dječice, molite i čitajte Sveto pismo da biste preko Svetog pisma otkrili poruku za vas preko mojih dolazaka". Čitanje Svetog pisma traži i neke uvjete. U prvom redu to su vjera i poniznost. Kao vjernici uzimamo Božju riječ u svoje ruke. Zatim s nutarnjim stavom poniznosti prihvaćamo njezinu poruku koju provodimo u svom životu. Od početka do kraja Biblija ima samo jednu poruku: Bog čovjeka zove da s njime podijeli svoje vlastito blaženstvo. Bog želi čovjeka u svojoj blizini. Drugi vatikanski koncil u dogmatškoj konstituciji o "Božanskoj objavi" (25) jasno ističe: "Čitanje Svetoga pisma treba pratiti molitva: da ono postane razgovor između Boga i čovjeka. Jer, 'Njemu govorimo kad molimo, Njega slušamo kad čitamo božanske poruke', kaže sv. Ambrozije." A sv. Jeronim je bio još izravniji: "Ne poznavati Pisma to znači ne poznavati Krista". Svi smo pozvani uzeti u ruke Božju riječ. Ona bi nam trebala postati najvjerniji prijatelj jer ćemo upravo tu susresti uosobljeno Evanđelje - Isusa Krista.

Snimila Lidiya Paris

što više duša bude privedeno Bogu. Gospa nas u poruci od 15. ožujka 1984. godine poziva: "Neprestano se klanjajte Presvetom oltarskom sakramentu. Ja sam uvijek prisutna kad se vjernici klanjaju. Tada se dobivaju posebne milosti". Gospa nas ohrabruje i potiče na neprestano klanjanje Isusu u Presvetom oltarskom sakramentu. Kroz klanjanje Isus nas poziva

novno nas rađa u Kristu. Da bismo mogli biti u dodiru s Kristom, prije nas treba dočakati Duh Sveti. On nas pretječe i budi u nama vjeru. U više poruka Gospa nas poziva da se otvorimo Duhu Svetomu pa 23. svibnja 1985. godine kaže: "Draga djeco! Ovih dana napose vas pozivam da otvorite srca Duhu Svetomu. Napose ovih dana Duh Sveti djeluje preko vas. Otvorite srca i

KRALJICI MIRA I MAJCI NADE POVJERAVAMO SVOJU BUDUĆNOST

fra Miljenko Šteko

Međugorski prizori ispovijedi živo ostvaruju Kristovu želju da svekolika njegova Crkva, u molitvi i djelovanju, bude znak i oruđe opraštanja i pomirenja što nam ga je On darovao cijenom svoje prolivene krvi.

Braća i sestre, narode Božji!

Sva naša okupljanja i liturgijska vjernička slavlja otvaraju nam i srce i um za nauk Svetoga pisma, za predaju koja živi u Crkvi, za autentično Učiteljstvo i samo Bogu do kraja znanu, a nama ljudima nemjerljivu duhovnu baštinu Crkve i svakog pojedinca u njoj.

Sva naša okupljanja i liturgijska vjernička slavlja zaogrnuti su dubokim uvjerenjem kako kršćanska ekonomija, odnosno plan spasenja kao novi i konačni savez, nikada ne će minuti: ne očekujemo više nikakvu javnu objavu prije nego se „u slavi pojavi naš Gospodin Isus Krist“. Premda je objava dovršena - uči nas Crkva, ipak nije sva dokraja izrečena; na kršćanskoj je vjeri da postupno, kroz vrijeme i milost dosegne sav domašaj. Sve druge privatne objave, a neke je priznao i crkveni autoritet, ne pripadaju u polog vjere. Njihova uloga nije nadopuna konačne Kristove objave, nego može biti isključivo pomoć životu kršćanina - kaže Učiteljstvo Crkve.

Ove godine, kad slavimo 150. obljetnicu ukazanja BDM u Lurdu, još zornije doživljavamo stvarnost marijanskih ukazanja kroz povijest. Ona nisu imala cilj proširiti nauk vjere, već potaknuti praktični vjerski život; ona su bila i ostala proročki zamah, utisnut u srce i u volju, zamah u posebnosti određenoga povijesnog prostora i vremena. U Mariji i s Marijom koja se očituje susrećemo onaj *oblak svjedokâ* (Heb 12, 1) koji okružuje i prati kršćanski život.

Marija - svjedok i uzor

Marija je prije svega *svjedok* kako navještenjem Njoj, kćeri Izraela, djevici iz Nazareta u Galileji, započinje „punina vremena“ (Gal 4,4). Marija je *svjedok* kako u svoj zatečenosti, pri neokrnjenoj slobodi djetet-

ta Božjega, ostaje otvorena Božjem naumu koji se ostvaruje snagom Duha Svetoga. On, „Gospodin i životvorac“, od vječnosti je izabire i čini da se Očev vječni Sin rodi kao čovjek u krilu ljudskoga, Marijina bića.

To vrijeme nove ekonomije spasenja, koje nastupa zajedno s poslanjem „Djevice Marije, koja ‘milosti puna’ (Lk 1,28), od prvog trenutka svoga začeca, jedinstvenom milošću i povlasticom svemogućega Boga, a u predviđanju zasluga Isusa Krista Spasitelja ljudskog roda, bijaše očuvana od svake ljage istočnoga grijeha“ (usp. KKC).

Poslušnošću vjere (usp. Rim 1,5), sigurna da „Bogu ništa nije nemoguće“, Marija pri-

hvaća Božju spasiteljsku volju posvećujući sve svoje snage, dušu, tijelo, duh, srce i volju osobi i djelu svoga Sina.

Marija je istinski *svjedok i uzor* kako se prihvaća Božji pogled na život, životne događaje, prošlost i budućnost, suprotstavljajući se tako računici ovoga svijeta (usp. 1 Iv 2,15).

Marija je istinski *svjedok i uzor* kako se čovjek odnosi prema misteriju slobode u kojem se sve prinosi Bogu. I zato je mogla, čuli smo u evanđeoskim riječima, izgovarati svoj „Veliča“ - himan u kojem iščitava vlastitu povijest duboko uronjenu u povijest Izraela i sveopću ljudsku povijest!

Snimio Foto Đani

Duhovno Marijino majčinstvo dobismo i mi, po Isusu - „od punine Njegove svi mi primismo, i to milost na milost“ (Iv 1,16) - a ono se proteže na sve ljude koje je On došao spasiti! Po toj milosti započinje i novo rađanje u Duhu Svetom, po vjeri.

Marija osjeća bol svoje grješne djece

Sjedinjenje Majke sa Sinom u djelu spase-nja očituje se od časa začeca pa sve do Njegove smrti. Baš pred smrt, kad se približio Sinov čas, kao posljednju oporuku On daje Mariju za majku učeniku riječima: „Ženo, evo ti sina...“ A učeniku će reći: „Sine, evo ti majke“ (Iv 19,26-27).

Prigodom prvoga čuda u Kani, selu udaljenju kojih 6 km od Nazareta, kako nam prenosi evanđelje, Isus je svojoj majci kazao: „Ženo, što ja imam s tobom? Još nije došao moj čas“ (Iv 2,4). Taj čas se ostvario na križu, kad je Isus zadnjom snagom pogledao uplakanu Majku i dao joj Ivana za sina. Isus, viseći na križu, između neba i zemlje - pred Ocem i pred ljudima, pogledom susreće Marijin pogled - i oporučno joj ostavlja nas. Čas je došao, čas spasenja i rađanja Crkve, a Marija u njemu stoji kao slika vjere.

I eto, baš tu, na križu, nastala je i rana srca Isusova, rana u kojoj je stisnuta i sva patnja poradi onih koji propadaju. Marija

je vidjela ranu i čula Isusov krik u kojem On otkriva kako je cijeli svoj život, do posljednjeg daha, darovao Ocu i darovao za spas ljudi. Marija se daje unijeti u taj krik pod križem, u tu ranu, kako bi potom postala Majkom Crkve. To je krik koji neprestano zove Mariju, odzvanjajući u njezinu srcu koje osjeća bol svoje grješne djece. To je bol i čežnja duboka u Njezinu srcu svih ovih 27 godina - ista bol kao i kroz čitavu povijest spasenja u kojoj se mnogi odlučuju za put što ne vodi dobru! To je rana koja uvijek iznova zove Crkvu da u najuzvišenoj molitvi svaki put ponovno prijeđe Put do Golgote za spas grješnika.

Nakon sudbonosnih trenutaka Golgote, Marija je, zajedno s apostolima i drugim ženama, ostala u molitvi za dar obećanoga Duha! I tu je Marija postala istinski svjedok i uzor Crkvi. Upravo u djelatnoj zauzetosti života, u nastojanju evangelizacije kojom se želi promijeniti svijet, prvenstvo ima primanje. To je prvenstvo molitve u kojoj se moli da se nešto primi kako bi se moglo dati: „bijahu jednodušno postojani u molitvi“ (Dj 1,14). Vanjska zauzimanja imaju smisla samo ako su plod i izraz nutarnje dimenzije, plod koji se rađa iz molitve.

Gospina škola koja traje i danas

To je *Gospina škola* koja traje i danas. Kad molimo „Kraljice na nebo uznesena“, kao što se kaže u litanijama, Marija, naša Majka u redu milosti, nije nas ostavila. Njezino materinstvo u ekonomiji milosti traje. Ona „nam mnogostrukim svojim zagovorom i dalje pribavlja milosti vječnoga spasenja“, pokazujući tako još očitije Kristovo jedino posredništvo i snagu. Jer, i sama crpi snagu koja „izvire iz preobilja Kristovih zasluga“ - kaže Učiteljstvo Crkve.

U tom preobilju darova, posebno dva, *Bezgrješno začecje* i *Uznesenje*, snažno označavaju misterij Marijina život, a oni su dojučičivi samo vjeri koja ih motri kroz ukupnost različitih otajstava u cjelini Kristova otajstva; ova stvarnost će u povijesti lomljive vjere prolaziti različita protivljenja i neshvaćanja.

I upravo je očaravajuće kako je Crkva, baš u takvim vremenima kad je prijetila opasnost od zastranjenja, produbljivala vjeru i u toj vjeri uresila najljepša bogoslužna slavlja Njoj, *Majci* i *vazda Djevice*, utječući se Njezinu zagovoru u svim potrebama. Na tom hodočašću vjere nas, putujući narod Božji, često u kušnji, Crkva poziva da i danas usmjerimo pogled prema

Mariji, i u njoj prepoznamo znak pouzdanosti nade i utjehe.

A drama je onih koji su osporavali i osporavaju Marijin zagovor u tome što nisu otkrili Njezinu moć: mogu ponuditi slike, riječi ili lirske stihove, ali na kraju ipak ostaju razoružani i prazni kad se radi o svjedočenju iskustva zagovora koje je neizrecivo. Mnogi koji su napisali čitave knjige, riskiraju da im sve ostane apstraktna ideja, ako ih same jednog dana *ne osjeni sila Duha Svetoga* koji jedini čini sposobnima doživjeti Isusovu i Marijinu blizinu... (usp. *Moliti s Marijom*)

Prizori duboko prožeti stvarnošću vjere

Već 27 godina iskusnici međugorske stvarnosti, često i mnogi, *kušani potamnjenjem nade*, iznutra i izvana, ustrajno svjedoče Marijinu blizinu u molitvi, poziv na obraćenje i neizmjernu ljepotu povratka u milosni život po sakramentima. Jedna od prvih knjiga koja je napisana o Međugorju, u prvim retcima donosi riječi čovjeka koji, zanesen ovim fenomenom, kliče: *Ovo je mjesto i vrijeme koje sam davno bio izgubio...* Toliki su u ovih 27 godina prepoznali upravo ovu stvarnost u sakramentu ispovijedi i Međugorje nazvali *ispovjedaonicom svijeta!* Gledajući ovaj današnji dan ovdje s rijekama hodočasnika pješaka što su se čitavu noć slijevali, raskajani i skrušeni, pristupajući sakramentu ispovijedi, u svakome svećeniku rodi se nova nada s kojom se *zoru čeka!* Nova nada stvarnosti u kojoj je, po ne znam koji put, postao životan izričaj Apostolskoga vjerovanja: *Vjerujem u oproštenje grijeha!* To su svakidašnji međugorski prizori ljudi koji, nakon povratka s molitvenoga pohađenja Križevcu ili Crnici, satima, s Gospinom krunicom u ruci, strpljivo čekaju u redu pred ispovjedaonicama. Ti prizori duboko su prožeti stvarnošću vjere koja svakom pojedincu doziva u pamet kako prima oprost od Božjega milosrđa za uvrjede Bogu učinjene, pomirujući se tako s Crkvom, koju je svojim grijehom ranio. Međugorski prizori ispovijedi živo ostvaruju Kristovu želju da svekolioka njegova Crkva, u molitvi i djelovanju, bude znak i oruđe opraštanja i pomirenja što nam ga je On darovao cijenom svoje prolivene krvi. To beskrajno mnoštvo, često sa suzom u oku, naš pogled prenese u krajeve Cezareje, ponad izvora Jordana, kad je Isus Petru, Stijeni, povjerio vlast službe ljubavi, Stijeni na kojoj će sagraditi Crkvu svoju (usp. Mt 16,19). Prenese naš pogled i u one

Vjera u Isusa Krista neodvojiva je od djelatne ljubavi po kojoj se uspostavlja zajedništvo među vjernicima, sačinjeno od uzajamne ljubavi, koje se u ispovijedanju vjere i zajedničkom liturgijskom slavljenju i predstavlja kao takvo. Znamo dobro da je čovjekova naravna sposobnost da uzme udjela u životu drugih ograničena, slaba, lomljiva, prečesto ovijena podmuklom sebičnošću. Upravo radi toga, imajući iskustvo istinskoga zajedništva, dobrote i velikodušnosti u služenju drugima u tolikim različitostima naroda, jezika i kultura koje fenomen Međugorja ima, u nama se budi radost nebeske stvarnosti koja sve pokreće, dovodi i ujedinjuje.

trenutke kad Uskrsnuti Krist, dajući apostolima Duha Svetoga, predaje i svoju božansku vlast da opraštaju grijeha (usp. Iv 20, 22-23).

Naše naravne slabosti i tolike požude koje nas potiču na zlo i često odvedu u grijeh, duboko nas ranjavaju, smrtno ranjavaju, i tako ostajemo u opasnosti do posljednjeg časa života. Međugorje se upravo ovdje pokazalo kao srce Crkve koja je primila ključeve Kraljevstva nebeskoga, da se u njoj, po krvi Kristovoj i djelovanjem Duha Svetoga, otpuštaju grijesi. Jedan svećenik mi nedavno reče otprilike ovako: *Do statno je samo zastati i promatrati kolike duše, koje su bile mrtve zbog grijeha, ponovno oživljuju Kristovom milošću koja ih je u sakramentu ispovijedi spasila...*

Tko bi samo premjerio veličinu dara sakramenta pomirenja tako živa i plodonosna u međugorskom ozemlju? Hodočasničke skupine, vođene Marijinom rukom, poput blagih valova prolaze i brojnim svjedočanstvima nutarnjih ozdravljenja pričaju uvijek novu priču grješnog srca koje se čitavim bićem baca ničice pred Krista, kao nekoć Marija Magdalena; iz tolikih obraćenja otima se uvijek nanovo molitveni krik kao iz srca dobrog razbojnika koji je stotniku nadahnua vjeru: „Ovo je zaista bio Sin Božji!”

Vjera u Isusa Krista neodvojiva je od djelatne ljubavi

Samo u takvoj vjeri - Crkva nas uči - jedino i mi možemo moliti. Bila naša moli-

tva zajednička ili osobna, usmena ili unutarnja, meditativna ili kontemplativna, nema pristupa k Ocu, osim po molitvi „u ime“ Isusovo. Po njemu i u njemu naša je molitva ovdje povezana s Gospom. Međugorje kao da je dalo novi zamah marijanskoj pobožnosti, a posebno molitvi krunice, u kojoj se izliva molitva Mariji i s Marijom, *savršenom moliteljicom*. Upravo u toj školi molitve, u redovitom međugorskom molitvenom programu sve je upućeno „Euharistiji ‘izvoru i vrhuncu svega kršćanskoga života’”. Zahvalnim iskustvom milosti obraćenja i vjerom kako je u Presvetom oltarskom sakramentu prisutan sam Krist, tolike duše ovdje, na koljenima, duboko časte Presveti oltarski sakrament svojim poklonstvenim štovanjem, tu nalazeći snagu koju odnose u skrovitost svojih obitelji, u život mjesne Crkve, na svoj posao i u društvo.

Vjera u Isusa Krista neodvojiva je od djelatne ljubavi po kojoj se uspostavlja zajedništvo među vjernicima, sačinjeno od uzajamne ljubavi, koje se u ispovijedanju vjere i zajedničkom liturgijskom slavljenju i predstavlja kao takvo. Znamo dobro da je čovjekova naravna sposobnost da uzme udjela u životu drugih ograničena, slaba, lomljiva, prečesto ovijena podmuklom sebičnošću. Upravo radi toga, imajući iskustvo istinskoga zajedništva, dobrote i velikodušnosti u služenju drugima u tolikim različitostima naroda, jezika i kultura koje fenomen Me-

đugorja ima, u nama se budi radost nebeske stvarnosti koja sve pokreće, dovodi i ujedinjuje. Svatko dobronamjeran zna da to zajedništvo ne pokreće nikakva ideologija, nego najčistija stvarnost milosti - o čemu je knjigu s nazivom *Treće brdo* napisao pok. međugorski župnik fra Leonardo Oreč. Upravo ljubav prema bližnjemu u Isusovu smislu jest ljubav koja stvara zajedništvo (usp. Lk 12, 27-37). Ostvarenjem takvog ograničenog zajedništva i sveopće zajedništvo u Kraljevstvu Božjem počinje buditi našu nadu u ovom vremenu i prostoru.

I završit ću riječima blagopokojnog pape Ivana Pavla II., koji u pismu *O hodočašću na sveta mjesta*, kaže: „...kao što je vrijeme satkano od mnogih *kairoi* kao *jedinstvenih milosnih trenutaka*, tako je moguće da je, na sličan način, i prostor obilježen posebnim Božjim spasajskim zahvatima. Ova intuitivna spoznaja postoji uostalom u svim religijama, u kojima ima ne samo svetih vremena nego i svetih prostora na kojima se susret s Bogom može doživjeti intenzivnije nego negdje drugdje na neizmjenim prostorima svemira.“

Njoj, Kraljici Mira i Majci nade, zahvalni za preobilje milosti izliveno na ovom prostoru tako intenzivnog susretišta, povjeravamo budućnost i molimo je da bdi je nad nama kako bismo potpuno otvorili svoje srce Njzinu Sinu, Gospodinu našem Isusu Kristu! Amen!

NAJVEĆI ZNAK MEĐUGORJA JEST NAŠE OBRAĆENJE

Jakov Čolo

Primio sam veliki dar od Boga, dar vidjeti Gospu, ali u istom trenutku primio sam još jedan veći dar – preko Gospe upoznati Isusa.

Kad su počela Gospina ukazanja imao sam deset godina. Prije toga živio sam kao i svako drugo dijete u našem selu, volio sam se družiti i igrati s vršnjacima i prijateljima. Živio sam u kršćanskoj obitelji, a od svojih roditelja naučio sam da Bog postoji, da postoji Gospa. Molio sam i živio vjeru kao što je živi deseto-godišnje dijete.

Teško je opisati koliko sam se osjećao voljenim i zaštićenim

Kad sam 25. lipnja 1981. prvi put vidio Gospu, kad sam pogledao u njezine oči i osjetio koliko ljubav ima prema meni, prema svima nama, teško je opisati koliko sam se osjećao voljenim i zaštićenim. U tome trenutku riječi ne govore, govori samo naše srce, a moje srce je govorilo: *Neka ne prestane ovaj trenutak*. Primio sam veliki dar od Boga, dar vidjeti Gospu, ali u istom trenutku primio sam još jedan veći dar – preko Gospe upoznati Isusa.

Kad nas je Gospa pozvala živjeti njezine poruke, kad nas je pozvala na molitvu, na obraćanje, na mir, na post, na sv. Misu, kao dijete, pitao sam se kako sve to prihvatiti. U svome sam srcu razumio riječi koje nam je Gospa rekla: *Draga djeco, dosta je da se vi otvorite prema meni, ostalo ću sama učiniti*. U Međugorju uvijek treba pozivati: Otvorite svoja srca Gospi, predajte svoje živote u njezine ruke, jer ako nemamo Boga, nemamo ni života, a ako imamo Boga, imamo sve.

Toliko puta mislimo: Ako imamo materijalno bogatstvo, imamo sve, uopće ne misleći na Boga. Naprotiv, čovjek je bez Boga siromašan; samo čovjek koji u svom srcu ima Boga, bogat je i cjelovit čovjek.

Moj život je počeo kad sam u srcu osjetio Isusa i Gospu

Moj pravi život počeo je u mojoj desetoj godini, u trenutku kad sam uistinu upoznao Isusa, kad sam uistinu upoznao Gospu, kad sam ih osjetio u svome srcu.

Gospa nas je pozvala da molimo. Ona kaže: *Draga djeco, molite srcem, osjetite radost, osjetite mir, osjetite mir molitve. Svoju molitvu pretvorite u radost, jer ne možete moliti ako mislite da morate moliti*. Srce treba osjetiti potrebu za molitvom i tada će ona postati radost.

Kad nam je to Gospa govorila, kao dijete, pitao sam se kako moliti srcem, što učiniti. Shvatio sam da je molitva srcem dar od Boga, dar koji Bog svima želi dati. Bogu i Gospi sam kazao: *Bože, Gospe, od danas želim moliti srcem, želim molitvu osjetiti u svom srcu, želim osjetiti radost molitve, želim osjetiti mir u molitvi*, i polako sam osjećao kako mi molitva postaje radost. Tražio sam mjesto gdje ću moliti, nije mi više bilo teško moliti. Svi od Gospe trebamo tražiti da počnemo moliti srcem, da osjetimo ljepotu molitve.

Biti svet, znači imati Boga u srcu

Gospa nas je toliko puta pozvala da počnemo moliti u obitelji. Obitelj ništa ne može toliko ujediniti kao molitva. Gospa kaže: *U svojim obiteljima stavite Boga na prvo mjesto, imajte vremena za Boga*. U jednoj je poruci Gospa kazala: *Želim da svaka naša obitelj bude sveta*. Pitao sam se, što znači biti svet. Biti svet jest imati Boga u svome srcu, živjeti s Bogom. Biti svet znači imati mir u obitelji, biti svet znači moći razgovarati sa svojim roditeljima, biti svet jest moći pomoći drugim ljudima, biti svet jest moći se nasmiješiti nekom čovjeku, biti svet jest stisnuti ruku svomu bratu, voljeti ljude.

Gospa kaže: *Draga djeco, postite*. Znam da mnogi koji dolaze u Međugorje imaju problem s postom, a mnogi se pitaju zašto postiti. Sjetimo se koliko je puta Gospa ovdje ponovila: *Draga djeco, kroz molitvu i post možete sve postići, možete i ratove zaustaviti*.

Boga se sjetimo tek kad imamo patnje i križeve i tek tada pitamo: *Bože, gdje si, jesi li me zaboravio, zašto mi ne pomogneš?* Umje-

sto toga, pitajmo se gdje smo bili, koliko smo vremena proveli s Bogom, je li nam Bog bio na prvom mjestu. Bog nam je uvijek blizu, ali kroz svoje propuste i grijehe ne želimo njegovu prisutnost.

Gospa kaže: *Draga djeco, obratite se, obratite svoja srca!* U Međugorje se ne dolazi vidjeti videoce, u Međugorje se ne dolazi tražiti vidljive znakove. Najveći znak Međugorja jest naše obraćanje, novi život s Bogom. Taj novi život trebamo unijeti u svoje obitelji i u njima svjedočiti promjene; u obitelji treba pokazati kako je lijepo živjeti s Bogom. Mnogi se, nažalost, plaše obratiti. Kad upoznamo Boga i ljubav Božju, spoznajemo da uistinu imamo sve.

Nemoguće je zatajiti veliku Gospinu ljubav

Prvih dana ukazanja od nas su tražili da sve poreknemo, tražili su da kažemo da nismo vidjeli Gospu. Rekli smo da je to nemoguće, pogotovo kad si vidio Gospu i, još više, kad si u svom srcu osjetio njezinu ljubav. Nemoguće je zatajiti veliku Gospinu ljubav. Svijet je ovakav kakav jest zato što sve želimo učiniti sami, svojim snagama, umjesto da Bogu predamo svoje srce i kažemo: *Bože, evo me, predajem ti svoje srce, predajem ti svoj život i ti od danas upravljaš mojim životom*.

Gospa nas u Međugorju poziva da molimo za mir, u prvom redu za mir u svojim srcima. Ako nema mira u našim srcima, ne možemo doći ni do Boga, a ako nemamo Boga, ne možemo prihvatiti ni ono na što nas Gospa poziva.

Svaki hodočasnik treba razmišljati o još jednoj Gospinoj poruci: *Draga djeco, da znate koliko vas volim, plakali biste od radosti*. Počnimo i mi voljeti Gospu, voljeti Boga, počnimo uistinu prihvaćati Boga kao oca i Gospu kao svoju majku.

Pravo hodočašće međugorskog hodočasnika nastavlja se tek po povratku kući. Tek tu se vidi što smo u Međugorju primili i koje smo plodove iz njega ponijeli.

VELIKA ŠKOLA POKORE (II.)

Međugorje je uistinu velika škola pokore - svetih sakramenata, osobito

euharistije - molitvenog saobraćanja s Bogom - djela ljubavi prema

bližnjemu - strpljivosti u svim nedaćama u očekivanju vječnog života.

Priredio Krešo Šego

Ispričajte nam neke svoje uspomene

Bio sam na feriju kod Male braće u Dubrovniku. Jedne večeri došao k nama jedan dominikanac, inače veliko ime. Saznajemo da je iz Čitluka. Pripovijeda, stric dao napraviti četiri sobe za hodočasnike i jednog dana dolazi neki visoki čovjek, njemu se pričinu da je časnik NATO-a. On ga smjesti, ali navečer, kasno, dolazi k tom dominikancu: "Znaš, malo sam zabrinut, došao k meni ujutro taj i taj, a evo kasno je, njega nema. A ja ga nisam ni prijavio na miliciji." "Pusti", odvrati mu dominikanac, "doći će kasnije." No drugi dan ujutro stric veli da se došljak nije vratio. I krenu obojica, ali gdje ga pronaći u Međugorju uz toliko svijeta? Odluče poći i na Križevac, gdje ga i nađu. Veli on: "Vi ste me čekali. U Međugorje nisam došao spavati, nego moliti. Došao sam predvečer ovamo, a ono se oko 9 sati uvečer skupila jedna skupina mladih ljudi i cijelu noć su ovdje bdjeli. Ja sam im se pridružio, a sada se spremam u vreću za spavanje da se malo odmorim."

Ne znam kako sam se našao pred isповjedaonicom

Drugi slučaj pripovjedio mi je pater Cecilijan Brlek, koji je tada redovito dolazio iz Svete zemlje da bi u Međugorju preko ferija isповjedaao. Jednoga dana klekne preda nj jedan fini gospodin, saznao je da je sveučilišni profesor iz Milana. On mu kaže: "Velečasni, sada ne ćete imati sa mnom mnogo posla, samo primite moju isповjedu." Poslije razgovaramo, a on će: "Znate, ja vam nisam bio neki teoretski ateista, ali Bog mi nije trebao. Živio sam dobro, bez molitve, bez sv. Mise, a moja mama svako toliko uzdiše: 'Kad ćeš me, sine, voditi u Međugorje?'" Jednog mi dana dodijalo

i ja joj kažem: 'Evo, idemo prvim brodom koji iz Ankone plovi u Split...!' I došli smo u Međugorje, upravo je prolazila neka procesija i ja kažem mami: 'Mama, uklopi se, a ja te čekam ovdje, pa makar i nakon zalaza sunca.' Znate, velečasni, ja vam ni sam ne znam kako sam se našao pred isповjedaonicom... I evo, kad smo se vraćali mama uvijek ista, samo silno sretna, a ja sam se pose promijenio."

Hoće li mi Bog oprostiti?

Ovo mi je pripovjedio pater koji je jedno vrijeme bio dušobrižnik u Međugorju: "Jednog dana dođe meni čovjek iz Beograda, predstavio se kao novinar Duge. Nismo inače rado odgovarali novinarima jer su to najredovitije okrenuli u svoje note, ali se ovaj svako toliko zaklinjao na časnu riječ da će sve objaviti kako kažem. Nakon dužeg vremena, za odmora u našoj bašči ugledam čovjeka, bit će neki stranac, nenavikao na ovu sredinu. Kad je došao k meni, zaželi razgovarati s nekim od svećenika. Odem i preobučem se u habit, a on začuđen da sam i ja onaj s kojim želi razgovarati. Počeo je: 'Znate, imam još trojicu braće, a naš otac, prgav kakav je bio, jednog dana pred nama je ubio našu mamu. Tada sam imao četiri godine. On je dobio 17 godina zatvora i kad se vratio

kući - imao sam dvadeset godina - on se nešto sa mnom posvadi i povuče nož, a ja bio brži. Dobio sam 13 godina zatvora. Nedavno sam oslobođen, i umjesto da odem kući, najprije sam došao ovamo. Čitao sam nekoć u Dugi razgovor s nekim odavde - (a ja se sjetim toga svoga razgovora s novinarom) - hoće li mi Bog oprostiti?' U našem dvosatnom razgovoru to je ponavljao nekoliko puta. Slušao sam ga, dao mu priliku da kaže sve što ga muči, a onda, kako je bio pravoslavac, upitam ga ima li u blizini svoga mjesta neki manastir pa da potraži kaluđera... A on mi odgovori: 'Ima, tridesetak kilometara od kuće.' Uputim ga k pravoslavnom svećeniku, preporučujući mu da se uzda u Boga koji je premilosrdan prema svakomu koji se kaje."

Od početka ukazanja Kraljica Mira nam govori, daje poruke. Kako ih Vi doživljavate?

Poruke se zovu kratke izreke kojima Gospa svakog 25. u mjesecu preko vidjelice Marije Pavlović-Lunetti odgaja svoje vidioce i sve osjetljive međugorske hodočasnike. Navest ću jedan slučaj ovih dana. Dvoje mladih ljudi je došlo k meni: Mladić Mirko Hrkać, koji je zbog svoje šećerne bolesti 2000. godine posvema izgubio vid, i žena koja se predstavila kao predsjednica udruge za promicanje kvalitetnog obrazovanja mladih s invaliditetom pod naslovom Zamisli. Donijeli su mi kazetofon i ponudili mi tri kazete u kojima su snimljeni psalmi, Ivanovo evanđelje i Otkrivenje. Pokazali su mi i snop od desetak kazeta na kojima je snimljeno cijelo Sveto pismo. Zamolili su me da sudjelujem u predstavljanju tog doista lijepog pothvata. Već imaju snimljenu riječ kardinala Bozanića i kardinala Puljića. Za čitanje svetog teksta poslužila im je naša tzv. Jeruzalemska Biblija koju im je za potrebe slijepih dala Kršćanska sadašnjost. Među čitačima, ima ih petnaestak, nalaze se i poznata imena. Ne ću dalje govoriti o tom, nego samo o Gospinoj poruci. Godine

Godine 2000., kad je gospodin Mirko izgubio vid, hodočastio je u Međugorje. Među različitim informacijama tu je prvi put čuo Gospinu poruku od 18. listopada 1984., bio je to baš blagdan sv. Evanđeliste Luke: "Draga djeco! Danas vas pozivam da u svojim kućama svaki dan čitate Bibliju. I neka bude na vidljivom mjestu da vas uvijek potiče da je čitate i da molite! Hvala vam što ste se odazvali mome pozivu!" To je Mirka potaklo da se odlučio poraditi i pomoći svima oštećenog vida, da napravi kazete te da mogu čuti cijelu Bibliju.

2000., kad je gospodin Mirko izgubio vid, hodočastio je u Međugorje. Među različitim informacijama tu je prvi put čuo Gospinu poruku od 18. listopada 1984., bio je to baš blagdan sv. Evanđeliste Luke: "Draga djeco! Danas vas pozivam da u svojim kućama svaki dan čitate Bibliju. I neka bude na vidljivom mjestu da vas uvijek potiče da je čitate i da molite! Hvala vam što ste se odazvali mome pozivu!" To je Mirka potaklo da se odlučio poraditi i pomoći svima oštećenog vida, da napravi kazete da mogu čuti cijelu Bibliju. Upisao je Bogoslovni fakultet u Zagrebu, lani je završio

sve ispite, a sada, jer je umro dekan dr. fra Zdenko Tenšek, kapucin, traži patrona za svoju diplomsku radnju: "Mariološki članci u Bogoslovskoj smotri." Predstavljanje ove zvučne Biblije bilo je 5. svibnja ove godine u dvorani Vijenac na Kaptolu. Kad bi samo to bilo plod Gospinih poruka!

Međugorje je ušlo na karte svijeta kao snažno mjesto molitve i marijanske pobožnosti.

Dosta budi spomenuti veliku marijansku enciklopediju velikog formata *Marijanska Hrvatska - Gospina svetišta među Hrvatima*.

Napisao ju je fra Petar Lubina, dugogodišnji urednik lista *Marija*. Temelj je tom djelu postavio već 1953. dr. fra Ante Crnica ciklostilom izdanom knjigom *Hrvati i Marija*. Lubinina knjiga *Marijanska Hrvatska* obuhvaća, samim tekstovima, 568 stranica, od čega na Marijina svetišta otpada preko 400 stranica. Tu se pri kraju nalazi i *Međugorje - Kraljica Mira* (str. 404-410). Vrijedi zapisati iz njegovih uvodnih razmišljanja rečenicu koja objedinjuje sva ova svetišta, pa i naše međugorsko: "Marija službenica Božja u službi Crkve okuplja raspršenu Božju djecu. To je jedna od brojnih Marijinih uloga danas" (str. 16). A na str. 26 stoji: "Štovanje Blažene Djevice među Hrvatima doživljava uspon. Glas o zbivanjima u hercegovačkoj župi Međugorje širi se i katoličkim i nekatoličkim svijetom. U bezbrojnim skupinama hodočasnici pristižu u hercegovački kamenjar. Mnogi tada prvi put čuju o narodu i zemlji Hrvata. Svjetlo vjere sijeja iz međugorske župe u daleke krajeve svijeta, gdje nastaju brojne organizacije, molitvene skupine i različiti pokreti međugorskog nadahnuća. Hrvatska je marijanska duhovnost na pozornici crkvenih zbivanja u svijetu. Oči sviju uprte su u mlade molitelje, uče od njih, nadahnjuju se na njihovu primjeru kako častiti Majku Gospodinu i ljubav joj iskazivati na pragu trećeg tisućljeća."

Velika škola pokore

Moj mlađi kolega na Bogoslovnom fakultetu u Zagrebu fra Ivan Dugandžić, koji je bio više godina magister novaka i u dva navrata služio u Međugorju, napisao je knjigu *Međugorje izbliza*. Tu na zadnjim koricama piše: "U Međugorju nije uvedena nikakva nova pobožnost. Tu je izvorna kršćanska vjerska i molitvena tradicija na nov način doživljena, obnovljena i produbljena. U međugorskoj župnoj crkvi u središtu je vjerno naviještanje evanđelja i zauzeto slavljenje sakramenata. Milijuni ljudi potvrđuju da se nigdje euharistija ne slavi tako zanosno niti se ispovijed doživljava dublje kao susret u ljubavi s milosrdnim Bogom kao što je to slučaj u Međugorju."

Međugorje je uistinu velika škola pokore - svetih sakramenata, osobito euharistije - molitvenog saobraćanja s Bogom - djela ljubavi prema bližnjemu - strpljivosti u svim nedaćama u očekivanju vječnog života. I to i u manjim, a osobito u velikim i najvećim slavljenjima koja doživljava svaki prisutnik osobno.

NE BOJTE SE, OVDJE JE GOSPA! (II.)

Ljudi su se okupljali želeći čuti što Gospa od njih traži. Sjećam se glasovite srijede kad je Jakov morao promijeniti šest auta kako bi došao do župnog ureda. Morao se kriti, tako da je došao u prtljažniku. Svjedočanstvo djece bilo je tako snažno! Primjerice, morali su se kriti, ponekad spavati i u vinogradu da bi sutra mogli kazati što Gospa govori.

fra Jozo Zovko

“Gospa se danas ukazala i rekla je da postite”, donijeli su poruku. Pitam ih kad je to rekla, kad su to čuli, a oni kažu: “Sad, sad smo to čuli!” Kad sam vjernike u crkvi upitao prihvaćaju li Gospinu poruku, hoćemo li postiti, odgovorili su gromkim: “Da, postit ćemo”, mislio sam diže se krov na crkvi, tako su srčano odgovarali. Ljudi su bili oduševljeni, prestali su jesti. Sutra su vidioci prenijeli poruku kako Gospa traži ispovijed. Zapostili smo u srijedu, a u petak tisuće ljudi traži ispovijed. Bili su to veličanstveni pomaci: čovjek ostavlja grijeh, ne želi grijeh; riječ je o stvarnim obraćanjima ljudi, o pravim pokorničkim ispovijedima. Sve je bilo tako očito.

Odnos s vidiocima

Nakon povratka iz Zagreba, s vidiocima sam se u početku svakodnevno susretao. Neke od njih poznao sam s vjeronauka. Kad sam ih zamolio da me izvješćuju o svemu što se događa, imao sam nakanu bilježiti sve događaje. Nisam želio u prvi plan stavljati svoje mišljenje i svoj stav, htio sam da se čuje njihov glas i njihov izraz; neka sve bude izvorno. Znao sam da je riječ o vrlo osjetljivim stvarima u kojima čovjek može vrlo lako pogriješiti. Djecu ni na koji način nisam htio vezati uza se, ali sam svakoga dana nalazio vremena slušati ih, snimati i o svemu promišljati. Držao sam da je za prosudbu, ocjenu i gledanje na događaje tako bilo najbolje. Noću sam ponovno preslušavao kasete, pogotovo dijelove za koje mi je srce kazivalo da ih opet moram poslušati. Vidioci me nikad ni u što nisu uvjerovali. Dok su me drugi oduševljeno pozivali da dođem na Brdo, oni to nikad nisu spominjali. Nisam se odvažio, a nisam držao ni potrebnim otići na Brdo ukazanja.

To što su djeca govorila nikad nisam obezvrijedio, premda sam teško prihvaćao. Nakon slušanja kasete pokušavao sam analizirati pa ih sutra pitati kako i zašto to. Djeca su često osjećala moje nedoumice.

Jedanput, kad je Jakov kazao da će sutra Gospa doći u crkvu, upitao sam ga: “Zar ne dolazi Gospa na Brdo, kako će doći u crkvu?”, a on mi odgovara: “Zašto nas pitaš ono što ti mi ne znamo odgovoriti!? Ti nas pitaš ono što mi ne znamo. Tebi kazujemo ono što mi znamo, što je nama rečeno.” Taj odgovor bio mi je pun svjetla, pomogao mi je još ozbiljnije i odgovornije izlaziti pred djecu. Pitanjima ih nisam štedio, pogotovo pitanjima koje je u tom trenutku Crkva postavljala preko mene. Osjećao sam da su

djeca k meni dolazila s ljubavlju i odgovornošću i ispovijedala mi svoje svakidašnje iskustvo, bilo s narodom, bilo s milicijom, bilo s novinarima, bilo s Gospom. Danomice su me izvješćivali o svim svojim iskustvima i poteškoćama tako da sam sa svime bio jako dobro upoznat. U tim našim susretima raslo je ljudsko povjerenje, ali i spoznaja.

Sve to traje na jednoj ljudskoj razini dok nisam promijenio svoje mišljenje i stav, dok nisam povjerovao da je istina ono što djeca govore. Tada sam ponovno počeo slušati te iste stvari, počeo sam pažljivo preslušavati kasete i počinjem čuti ono što ranije nisam primjećivao. Dok sam u početku slušao djecu, opterećivalo me mnogo toga, a onda vidim kako sam prečuo mnogo značajnoga i velikog i sam sebe sam pitao kako je to bilo moguće. Sve što su djeca rekla poprima drugo značenje, sad to ima svoju dubinu, snagu, svjetlo. Njihova riječ postaje snažna i sadržajna, postaje svjedočanstvo, istina.

Kad sam povjerovao da djeca govore istinu

Kad sam povjerovao da djeca govore istinu, da nisu pod nečijim utjecajem? Treba spomenuti više detalja iz moga hoda i rasta do spoznaje. Kad, s jedne strane, promatram djecu i njihove izvještaje, dobivam jednu sliku, i kad slušam izvještaje drugih, pa i svjedoka koji su bili uslišani i primili milost, popunjava se mozaik spoznaje. Kad su ljudi govorili o znakovima i iskustvima koja su doživjeli, to je imalo snagu i vrijednost. No nikad nisam mogao zaključiti da je to nadnaravno, nešto što nadilazi čovjeka. Osim toga bilo me je strah biti lakomislen, osjećao sam se odgovornim za Crkvu: Ne smijem trčati; za sve moram imati razloge. Razmišljao sam: Naš Bog je Bog živih, naš Bog je živ, uskrsli i on odgovara na naše potrebe; mi zaista želimo otkriti što je to Božja volja, gdje se naše „Crveno more“ mora otvoriti da prijeđemo prijeko. Stoga sam u nedjelju pozvao narod Božji: Dođite, ostanite, molit ćemo. U velikoj smo kušnji i vrlo je važno da se odazovete na molitvu, da molimo za svjetlo, za milost jer mi imamo Isusa, imamo objavu i vjeru, imamo apostole i svjedoke, ali ako nam Bog govori ili nam želi nešto reći, onda moramo moliti da ne bismo došli u sukobe. I narod se odazvao, što je bilo najugodnije i najljepše tih prvih dana što sam mogao doživjeti.

Doživio sam milost, moja je sumnja prestala

Molitvena skupina sastajala se u sobici nasuprot sakristiji. Počinjali smo moliti u

tri popodne. Kad smo završili, otvorio sam vrata i prvi izašao u crkvu i imao sam što vidjeti: crkva je bila dupkom puna. Bio sam radostan i kao kap se ulijevamo u to more vjernika u crkvi i počinjemo moliti. Crkva je odgovorila na poziv!

Počinjemo s krunicom, kasnije i s Misom, neka se slavi Euharistija, neka ljudi čuju Riječ Božju. Počeli smo nečim što je bilo vrlo znakovito i važno – odreknućem od sotone, ispoviješću vjere, obnovom krsnog zavjeta. Tako se počinje slaviti Misa i puk okupljati na molitvu. Za vrijeme molitve – djeca su najavila da će Gospa doći u crkvu – dok smo molili ružarij, Gospa se ukazuje. Prekinuli smo molitvu ružarija da pjesmom pozdravimo Gospu. Pjevali smo *Marijo, Marijo*, što su vjernici prihvatili iz svega glasa. Poslije krunice sam kazao: Da, ovdje je Gospa, nemojte se bojati! (*mnogi svjedoci potvrđuju da su na fra Jozi te nedjelje u crkvi primijetili da je i on vidio Gospu, zbog čega je posvjedočio: Da, ovdje je Gospa, nemojte se bojati!*). Tada sam ispovjedio svoju vjeru, moja je sumnja prestala, doživio sam milost.

Tih dana i protiv mene počinje akcija milicije

Kad sam molio narod da ne ide na Brdo, već da dolazi u crkvu moliti, doživio sam nešto što je također promijenilo moje mišljenje. Narod je otišao, a ja sam ostao sam u crkvi. Prije toga molio sam nazočne da kod kuće nastave moliti, no nitko nije poslušao – pola sata prije ukazanja svi su pošli na Brdo. Zbog toga, zbog njihove neposlušnosti, bio sam žalostan, tužan, strašno tužan – pa zašto me nisu poslušali? – ja bih njih svakako poslušao da su bili u nevolji. Nakon molitve, spokojni i sretni, umjesto da idu svojim kućama, ne obzirući se na moje molbe, otišli su na Brdo, na ukazanje! Razmišljajući o tome kako ovaj narod može biti tako neposlušan, kako mogu biti takvi, osjećao sam se posve poraženim.

Izađi i zaštitu djecu

I što će se dogoditi? Imao sam Bibliju u ruci, vratio sam se u crkvu i kleknuo u treću klupu s lijeve strane, s te smo strane u svibnju bili postavili Gospin kip, a s desne strane, gdje se danas nalazi Gospa, kip sv. Ante. Klečeći, razmišljao sam kako sam ostao sam, ne znajući kamo. Čvrsto vjerujem Isusu, vjerujem Bogu koji govori, koji se u riječi i po riječi objavio. Otvorio sam Bibliju upravo na Knjizi Izlaska, čitam dio gdje Bog žednom Izraelu po Mojsiju daje piti vodu

u pustinji. Pomislio sam: Bože, lako je bilo Mojsiju kad je znao da si ti s njim, da ga ti štitiš, a mi ovdje nemamo pojma, mi ne znamo ni lijevo ni desno, kao u Ninivi, nitko ništa ne zna. Dok mi se tako pletu misli, prigovori i razgovori s Bogom, događa se nešto zanimljivo, čujem glas, normalan, ljudski: *Izađi i zaštitu djecu*. To me je šokiralo. Ustao sam, poklonio se i izašao iz crkve, a Biblija je ostala na klupi. Kad sam izašao, prema meni su trčala djeca, s kojom sam požurio u župnu kuću. Uveo sam ih u sobu te zaključao župnu kuću i sišao niza stube. U tom trenutku dotrčala su dvojica milicionara i pitaju me jesam li vidio djecu. Odgovorio sam da jesam, a oni su, i ne pitajući dalje, otrčali u smjeru za koji su mislili da su djeca pobjegla. Tada je Gospa djeci rekla da će im se ukazati u crkvi.

Nakon ukazanja, došao sam k djeci u sobu razgovarati. Došli su i drugi fratri, koji također razgovaraju s djecom dok ja jedno po jedno ispitujem u četiri oka: Što su vidjeli taj dan? Što je Gospa rekla, itd.

Prvi hodočasnici

Sjećam se prvih hodočasnika, riječ je o vjernicima iz Bologne koji su doputovali busom. Među njima je i jedna žena, koja više da joj se objasni što se ovdje događa, da joj se prevedu Gospine riječi... Ona je o događajima čitala u novinama dok se nalazila na moru na odmoru. Naši prvi hodočasnici, doduše više kao znatiželjnici, dolazili su iz Dalmacije. U početku su nailazili na kratku molitvu sedam Očenaša na Brdu, a kasnije su u crkvi sudjelovali u cijelom molitvenom programu – krunici, Misi... U to će Brdo biti zatvoreno i sve će prijeći u crkvu pa će uslijediti napadi na crkvu – da se crkva zatvori, što ne će uspjeti, i tako taj program tada započet traje do danas. Želim podsjetiti da je Gospa već na početku tražila da blagoslivljamo bolesne i da molimo nad njima i mi smo to počeli činiti. Vidio su nad bolesnima molili sa mnom i ljudi su primali velike milosti, bili su uslišani u svojim molitvama. Molitva za bolesnike, za ozdravljenje bolesnih, za ozdravljenje srca, duha, tijela započela je dakle od početka. Međugorje je to sačuvalo do dana današnjega. Kad sam otišao iz župe u zatvor, sve se nastavilo, a na kasnijim župama, gdje sam služio, uvijek sam nastojao biti na usluzi hodočasnici, naći vremena za njih i govoriti im o temeljnim Gospinim porukama – one su put našega obraćanja.

(Priredio Krešo Šego)

OBITELJ U PORUKAMA KRALJICE MIRA (III.)

fra Slavko Barbarić

Mi ljudi smo slabi. Griješimo i griješeći ugrožavamo ljubav. Tko ne prašta, njegova će ljubav biti kratka daha i uvjetovana mnogim ogradama. A, opet, praštati može jedino onaj tko ljubi. Ostaje nam samo predana molitva da bismo poziv na ljubav i praštanje mogli srcem shvatiti i prihvatiti.

Ljubav u obitelji

Ljubiti i biti ljubljen temeljna je i najdublja želja svakoga čovjeka. Ne treba ni govoriti o tome koliko je odlučujuća ljubav i prihvaćanje u životnoj obiteljskoj školi. Nedostatak ljubavi i prihvaćanja u obitelji ostavlja duboke rane. Nije nepoznato da tek začeto dijete osjeća i zna je li ili nije prihvaćeno s ljubavlju. Iz terapijske prakse se znade da su duboki strahovi, koji osobu mogu pratiti kroz cijeli život, često uzrokovani već prije rođenja - ako su se majka i otac bavili mišlju ubiti dijete.

Stoga je poruka od 13. prosinca 1984. već po sebi vrlo jasna. Najprije treba početi ljubiti u obitelji, potom se može govoriti o ljubavi u župnoj zajednici, a tek potom o ljubavi prema svim ljudima. Ovom porukom Marija je župnu zajednicu htjela pripremiti na prihvat hodočasnika: "... a onda ćete moći ljubiti i prihvaćati sve koji ovdje dolaze" (13. prosinca 1984.).

Opet posve majčinski konkretna, Marija u istoj poruci traži da se tjedan u kojem je dala poruku uzme kao posebno vrijeme kad se treba učiti ljubiti. To je zapravo i tjedan pred Božić, blagdan ljubavi i života. Početak vježbanja u ljubavi događa se u onom trenutku kad se čovjek odluči vježbati ljubav u svojoj obitelji. U istoj poruci Marija ponavlja misao sv. Pavla, da se bez ljubavi ne može ništa postići. Ljubav zamjenjuje sve zakone i ispunja ih, a svi zakoni ne mogu zamijeniti ljubav. Bez ljubavi je sve bezvrijedno, a ljubav daje svemu vječnu vrijednost (usp. 1 Kor 13,1-13). Pred četvrtu obljetnicu ukazanja, 6. lipnja 1985., Marija ponavlja poziv da se počne ljubiti ukućane, a onda će se moći ljubiti sve koji dolaze. Kronološki gledano, slobodno se može reći da je Međugorje koncem 1984. i zapravo tek 1985. postalo međunarodno svetište. U prilikama u kojima se Međugorje događalo - s jedne strane komunistički pritisci i pokušaji da se sve zaustavi a, s

druge - upravo u to vrijeme iskazana nesklonost iz Biskupijskog ordinarijata - biskup Pavao Žanić koncem listopada 1984. izdao je poluslužbeni pamflet o Međugorju. Ponekad se činilo da će protivne sile iz svijeta i Crkve uspjeti ugušiti međugorsko događanje. Međutim, jasno se vidi kako je Marija sve to vodila i uopće se nije brinula za napade niti je o njima govorila, nego upozoravala i odgajala župnu zajednicu za ljubav koja sve pobjeđuje.

Na sam Božić 1991., u vrijeme strašnog raspamsavanja rata u Hrvatskoj i prvim naznakama rata u Bosni i Hercegovini, Marija ponovno upozorava na ljubav i mir. Ljubav je milost i treba moliti za nju, a ona donosi Isusa da sve blagoslovi blago-

slovom mira i ljubavi. U poruci iz travnja 1993. Marija koristi sliku iz prirode koja se u proljeće ponovno budi i sve poziva da se otvore ljubavi kao što se priroda budi i otvara Bogu Stvoritelju. Srca koja se otvore ljubavi, kao što se priroda otvara, najprije će pokazati i dokazati svoju ljubav u obiteljima. Ljubav će spasiti obitelji od nemira i mržnje i u nju vratiti duh molitve, a po molitvi će Bog dati snage da ljubimo jedni druge. Marija zna koliko je za nas važno shvatiti ovaj poziv na ljubav te da smo djelatni u buđenju ljubavi, pa stoga ponavlja da nas sve ljubi majčinskom ljubavlju. Majčinska ljubav je uvjet života, ona je uvjet za rađanje novoga života. Bez te ljubavi život ne može ni početi ni opstojati.

U poruci iz travnja 1993. Marija koristi sliku iz prirode koja se u proljeće ponovno budi i sve poziva da se otvore ljubavi kao što se priroda budi i otvara Bogu Stvoritelju. Srca koja se otvore ljubavi, kao što se priroda otvara, najprije će pokazati i dokazati svoju ljubav u obiteljima. Ljubav će spasiti obitelji od nemira i mržnje i u nju vratiti duh molitve, a po molitvi će Bog dati snage da ljubimo jedni druge. Marija zna koliko je za nas važno shvatiti ovaj poziv na ljubav te da smo djelatni u buđenju ljubavi, pa stoga ponavlja da nas sve ljubi majčinskom ljubavlju. Majčinska ljubav je uvjet života, ona je uvjet za rađanje novoga života. Bez te ljubavi život ne može ni početi ni opstojati.

Svijest o Božjoj ljubavi, koja nas rađa na novi život, i svijest o Marijinoj majčinskoj ljubavi zacijelo su opet uvjeti da se svaki čovjek odluči za ljubav i da svaka ranjena ljubav bude iscijeljena. Bog nam se u Isusu Kristu objavio kao neizmjerana ljubav, ljubav koja nas bezuvjetno prihvaća i koja je uvjet svake druge ljubavi, posebice u obitelji, jer se Bog objavio kao naš otac.

Ljubav je uvjet mira u obitelji, jer tko nema ljubavi ne može živjeti mir, uči nas Marija u poruci od 25. siječnja 1996.

U istoj poruci Marija govori o vezi između ljubavi i praštanja. Mi ljudi smo slabi. Griješimo i griješeći ugrožavamo ljubav. Tko ne prašta, njegova će ljubav biti kratka daha i uvjetovana mnogim ogradama. A, opet, praštati može jedino onaj tko ljubi. Ostaje nam samo predana molitva da bismo poziv na ljubav i praštanje mogli srcem shvatiti i prihvatiti.

Biblija u obitelji

Sveto pismo je riječ Božja upućena čovjeku. Pojedinač je treba čitati i tako upoznavati Boga koji se objavljuje - njegovu volju i njegovu ljubav, milosrđe i praštanje. Marija želi da se u obiteljima čita Sv. pismo i da se moli. Kao što je za pojedinca važno čitati Sv. pismo, tako je to važno i za obiteljsko zajedništvo, na svim razinama. Tko u obitelji čita Sv. pismo i razmišlja o riječi Božjoj, taj će znati i moliti i svjedočiti, a obitelj koja zajednički moli i razmišlja bit će obitelj sjedinjena snagom Duha Božjega.

Vidioci često ponavljaju da Sv. pismo treba čitati na početku dana, uzeti jednu riječ i o njoj razmišljati cijeli dan.

U poruci od 25. kolovoza 1996. Marija ponovno govori o Svetom pismu - da ga

čitamo i razmišljamo, molimo i živimo po njemu; ona želi da Bibliju držimo na vidljivu mjesto u našim obiteljima. Na taj način bi Biblija, božansko pismo, praktično bila ono što nas iz kuće ispraća kad odlazimo na svoj dnevni posao i poziv da ne zaboravimo Boga, ali i prvo što nas čeka i pozdravlja kad se vraćamo u svoj dom. Ako svaki član obitelji, odlazeći iz kuće, gleda Bibliju i, vraćajući se, vidi najprije Bibliju, stvarat će pozitivne odnose prema sebi i drugima, prema svojem radu i trpljenju, prema vremenu i vječnosti.

Ta nas Marijina želja podsjeća na ono što je svaki pripadnik Božjega naroda činio i što je i ona zacijelo činila. U knjizi Ponovljenog zakona 6,4-9 stoji napisano: "Čuj Izrael! Jahve je Bog naš, Jahve je jedan! Zato ljubi Jahvu, Boga svoga svim srcem svojim, svom dušom svojom i svom snagom svojom! Riječi ove što ti ih danas naređujem, neka ti se urežu u srce. Napominji ih svojim sinovima. Govori im o njima kad sjediš u svojoj kući i kad ideš putem, kad liješaš i kad ustaješ. Priveži ih na svoju ruku za znak, i neka ti budu kao zapis među očima! Ispiši ih nad ovratnicima kuće svoje i na vratima svojim!" Ovu je molitvu svaki član izabranoga naroda dnevno molio četiri puta i tako i kao pojedinac i kao obitelj neizostavno bio u kontaktu s božanskom Riječju. A sjetimo se i što sv. Jeronim reče: "Tko ne pozna pisma, ne pozna Isusa Krista."

Obitelj je pozvana na svetost i posvećenje

Svi koji su krštenjem uronjeni u smrt Isusa Krista umrli su grijehu i pozvani su na svetost. U Vjerovanju ispovijedamo: "jednu, svetu, katoličku i apostolsku Crkvu", koja je pozvana biti sveta i neporočna. Ono što se odnosi na cijelu Crkvu,

odnosi se na njezine članove i obitelji, a obitelj se naziva "Crkva u malom".

Svetost je poziv na konkretan život u ljubavi s Bogom i s braćom. Ona u sebi znači najprije ozdravljenje odnosa s Bogom i s ljudima te rast u ljubavi, vjeri i nadi.

Marijina je želja da obitelj postane mjestom gdje se rađa svetost. Primjer roditeljske svetosti i svetosti starijih škola je svetosti mladima. "Molim vas, pomozite svojim svjedočenjem onima koji ne znaju sveto živjeti... a napose u vašoj obitelji", riječi su iz poruke od 24. srpnja 1986. Ljubav i praštanje, dobrota i darežljivost, blagost i odlučnost, istinoljubivost i umjerenost u obitelji izraz su svetosti i škola za svetost.

Da bi se postigla svetost obitelji po mjeri Isusa i Marije, tj. po mjeri evanđelja, Marija nas poziva na osobno, obiteljsko i župno posvećenje Isusu, njezinu dragom Sinu (poruka od 25. listopada 1988.) i njezinu Bezgrješnom Srcu, "tako da sve pripada Bogu preko mojih ruku" (poruka od 25. listopada 1988.). Latinski izraz za posvećenje je *con - sacrare*, što nas upućuje na pravo značenje poziva na posvećenje. Posvetiti se znači odlučiti Mariju i Isusa uzeti za primjer, biti s njima, s njima drugovati i postajati kao oni logikom one narodne poslovice: *S kim si, onakav si*. Tko se druži s Marijom i Isusom u svakidašnjoj molitvi, posebno molitvi krunice, u najboljoj je školi svetosti i shvatit će kako može živjeti u radosti i žalosti za konačnu slavu u nebu.

Čovjek posvećenjem svjesno putuje s Marijom i Isusom i tako nadvladava onu strašnu osamljenost koju stvara grijehom, a ostvaruje novo zajedništvo ljubavi i života i zna da će pobijediti grijeh i smrt.

(Svršetak u sljedećem broju)

RAZUMJETI MEĐUGORJE

fra Bernardin Škunca

Nova knjiga o međugorskim ukazanjima Darije Klanac, popraćena dugim razgovorom s francuskim teologom Arnaudom Dumouchom.

Uskoro će iz tiska izaći knjiga „Razumjeti Međugorje“ na francuskom i hrvatskom jeziku. Nakon knjige „Na izvorima Međugorja“ (hrvatsko izdanje: Ziral, Mostar, 1997.) i „Međugorje, réponses aux objections“ (Le Sarmant, Paris, 2001.), ovo je treća knjiga o međugorskim ukazanjima Darije Klanac. Autorica je već poznati i priznati stručnjak o međugorskim događajima, posebno u njihovu najosjetljivijem, ujedno i najvažnijem razdoblju, naime u poznavanju samih početaka ukazanja, doslovno prvih dana i mjeseci. Značajno je pak da je kao učena laikinja, ali ne i kao teolog, ne i kao psiholog i liječnik, osjetila potrebu da svoja istraživanja radi u tijesnoj suradnji s teolozima, bibličarima, psiholozima i brojnim medicinskim stručnjacima. Njezini trajni kontakti sa stručnjacima spomenutih struka, poput R. Laurentina, Ljudevita Rupčića, Tomislava Pervana, Ivana Dugandžića, R. Joyeuxa, R. Lejeunea i drugih, dokaz su ozbiljnosti i objektivnosti pristupanja međugorskom fenomenu. Darija Klanac je pak fenomenu međugorskih događaja pristupala povijesno-fenomenološki i interpretacijski u svjetlu vjere, ne dopuštajući pri tom da se prepušta pristranosti i zatvorenosti jednostrukoga gledanja.

Knjiga „Razumjeti Međugorje“ nastavlja isti Darijin metodološki postupak, ali sa značajnim koracima u sve dubljem shvaćanju međugorskih pojava i u razbistravanju brojnih pitanja koja se pojavljuju oko međugorskih ukazanja. Ništa ne skriva, ničemu ne pristupa tendenciozno. Sve pak provjerava kroz „oči“ Učiteljstva Katoličke Crkve i sve stavlja u konačnu prosudbu iste Crkve.

Autorica u prvom dijelu knjige još jednom donosi bitni sažetak događaja, počevši od prvih dana ukazanja, potom predstavlja videoce iz onih dana godine 1981., ali i današnju sliku vidjelaca, njihovo uvjerenje i njihova svjedočanstva. Za pominjeva čitatelja važan je i njezin prijepis izvornog razgovora, preuzetog s videokasete, s dvoje vidjelaca, Jakovom i Mirjanom.

Svako ukazanje je posebno i jedinstveno

Već spomenuti razgovor s francuskim teologom mlađe generacije, Arnaudom Dumouchom (rođen godine 1964.), predstavlja značajan doprinos shvaćanju i zauzimanju stavova o međugorskim pojavama. Riječ je o teologu iznimne inteligencije i velike ozbiljnosti u isti mah, o vjerniku laiku, ocu dvoje djece, izrazitom pripadniku tomističke teologije, piscu već sada zapaženih teoloških djela.

Za čitatelje *Glasnika mira* ovdje u hrvatskom prijevodu donosim neke odgovore teologa R. Dumoucha na pitanja Darije Klanac.

Darija Klanac pita (str. 120.): Počevši od lipnja 1981., u Međugorju, u hrvatskoj župi u Bosni i Hercegovini, zbio se neobičan događaj: svakidašnja ukazanja Djevice Marije. Je li trajanje ukazanja, evo već 27 godina, ozbiljan prigovor njihovoj autentičnosti?

Teolog R. Dumouch odgovara: Ni u kom slučaju to ne može biti prigovor. Takva vrsta stvari nije kanonske (pravne) naravi, nego spada u red subjektivnoga doživljavanja. Isto valja kazati i za stvar ponavljanja kao i za kazivanje dječjih poruka. Način svakog ukazanja je specifičan i jedinstven. Gleda li se, primjerice, sličnu prosudbu o već priznatim ukazanjima, evo s čime se tu susrećemo:

Za ukazanja u Ulici du Bac (Pariz), teolozi su sumnjali s razlogom da Djeвица ne može svoje srce stavljati u istu razinu s Kristovim srcem.

Za ukazanja u La Salette, teolozi su sumnjali s obrazloženjem da Djeвица ne može najavljivati glad i, plačući, stavljati se na neko stablo.

Za Lurd su pak teolozi smatrali nedoličnim da se Djeвица pokazuje u kamenoj špilji uz livadu za svinje. Drugi su kazivali da se Djeвица (kao osoba) ne može imenovati u jednom teološkom pojmu (Bezgrješno začće).

Riječju, svako ukazanje iznenađuje, originalno je.

Kršćanski život posebnim čini poniznost te traženje Ljubavi Boga i bližnjega

Darija Klanac pita (str. 122.): Ono što je također neobično u fenomenu ukazanja jest činjenica da su svi vidioci oženjeni; oženjeni vidioci koji provode „odveć običan“ obiteljski život, kako kaže biskup. Što o tome mislite?

Teolog R. Dumouch odgovara: Ono što čini posebnim kršćanski život, to je (u dubinskom smislu) poniznost i (u odnosu na srce) traženje Ljubavi Boga i bližnjega. Te dvije vrjednute nipošto nisu vezane samo uz redovnički život. Ženidba i obitelj u tome predstavljaju najredovitiji put. Sada, zamišljajući čak da se vidioci jednoga dana nađu na krivom putu (rastava, hladni odnosi, itd.), to ne bi mogao biti kriterij automatskog odbacivanja autentičnosti ukazanja. Isus se očitovao „običnim“ ljudima. On se ukazao ženi koja je imala pet muževa. Stoga, ništa se ne protivi da se Djevica pokazuje onomu komu hoće (herojskim sveticama kao što su Bernardica i Katarina Laboure, ili pak osobama koje provode običan svagdašnji život).

Još su ova tri kanonska kriterija za prepoznavanje jednog ukazanja:

1. Suglasnost s vjerom: nemoguće je da se radi o autentičnom ukazanju u kojemu se izriče kakva hereza.

2. Duhovni plodovi: pokajanje, radost, mir, poniznost, prakticiranje vjerskih dužnosti. Herojska svetost nije zahtjev. Potrebna je težnja prema BOLJEM.

3. Čudesa koja sve potvrđuju. Taj je kriterij važan i odlučujući.

Čudesna ozdravljenja

Darija Klanac pita (str. 157.): Evo nekoliko čudesnih ozdravljenja u Međugorju: Danijel Šetka je kao dijete od dvije i pol godine paraliziran s desne strane. Ne može hodati, ne može govoriti, napola je mrtav. Njegovi ga roditelji vode i prikazuju ga u času ukazanja u lipnju 1981., od Gospe ištu ozdravljenje sina. Preko vidjelaca Gospa poručuje roditeljima da mole i da se nadaju. Dijete je ozdravilo. Danijel danas ima skoro trideset godina, živi u Njemačkoj i redovito dolazi u Međugorje zahvaljivati Gospi za darovano zdravlje. Prizna da je s desnom rukom imao nešto poteškoća. Što mislite o takvom događaju?

Teolog R. Dumouch odgovara: To bi moglo biti čudo. Potrebno je točno ispitati prethodnu dijagnozu liječnika. Ako je doista to dijete bolovalo od fiziološke neizlječive bolesti, ako je izliječeno u potpunosti i na veliko iznenađenje liječnika koji izjavljaju da je to nemoguće doseći prirodnim putem, riječ je o čudu. Potreban je

Štirnio: Tvrtko Bojić

liječnički dossier da se provjeri da kod Danijela nije bilo riječi o nekoj uobičajenoj poteškoći koja je nestala u odrastanju djeteta.

Znakovi

Darija Klanac pita (str. 167.): Koja je važnost znaka u ukazanjima? Je li traženje znakova štetno za vjeru?

Teolog R. Dumouch odgovara: Znakovi (vidljiva vanjska očitovanja koja sadrže duboki smisao dokaza) su bitni za buđenje vjere kod nevjernika i, u njihovoj potvrdi, kod onih koji sumnjaju. Odatle i riječ (Iv 20, 30): „Isus je pred svojim učenicima učinio još mnoga znamenja, koja nisu zapisana u ovoj knjizi“. Židovi nisu prestali iskati čudesa u Isusa. I Isus je odgovarao na njihova legitimna traženja pokazujući im mnoge znakove.

Iskanje znakova postaje nelegitimno kad Židovi, nakon što su vidjeli, traže stalno nove znakove. Tu je riječ o krivoj nakani koja iz njih progovara.

U slučaju Međugorja, nužno je da Djevica, ako je doista ona tu, očituje istinitost

svoga dolaska preko znakova, čudesa i dara Duha Svetoga, tih triju stvari koje zajedno, prema svetom Pavlu, obilježavaju nazočnost Božju.

Nakon takvih, vazda odmjerenih i uvjerljivih odgovora teologa R. Dumoucha, Darija Klanac donosi važne Dodatke, šest na broju, u kojima se na način dokumenta izražava stav Učiteljstva Crkve, potom mišljenja stručnih ekipa, razmišljanja o mirotvorstvu, te neka svjedočanstva o fenomenu ukazanja u Međugorju.

Tako knjiga „Razumjeti Međugorje“ dolazi kao dublje protumačeni izvor onih događaja iz kojih je potekla međugorska „Rijeka“ i, s druge strane, kao još jedno novo teološko promišljanje koje objektivno ocjenjuje spomenute izvore i sadašnji živi razvoj međugorskih događaja. S takvih motrišta – uvjeren sam – ova će knjiga Darije Klanac imati svoje dostojno mjesto kod ljudi, vjernika, pa i nevjernika, koji s ozbiljnošću žele produbiti svoj stav prema međugorskim ukazanjima.

NA PUTU

Nije li naš ljudski život od rođenja do smrti tek hodočasnički hod, put dodijeljen nama ljudima kao poziv i poslanje? Put koji ima svoj cilj, svoj završetak u vječnosti, u Bogu koji nam je dao i put i hod. Put ima svoj duboki smisao. I taj je put dublji što ga je čovjek koji njime hodi svjesniji, što je tom putu predaniji. Svatko od nas je na putu.

s. Dominika Anić

Nemoguće je živjeti, a ne biti na putu. Istina, moguće je ne hoditi njime, ne prihvatiti ga, zastati ili negodovati zbog njegove težine, tražiti prostraniji, manje naporan ili bolje uređen put. Moguće je biti nezadovoljan putem, ali put ostaje put.

Put i suputništvo

Smisao svakoga putovanja jest doći na cilj, otpočiniti, okrijepiti se i smiriti. Sva putovanja je nužno tkano od strjepnje i iščekivanja, od umora i nadanja. Život je put. I svatko od nas ide svojim vlastitim putem, korak po korak, i nosi svoj vlastiti teret. Ima na tom putu zaobilaznica, stranputica, vremena oskudice, teških i lakih putova, lijepo uređenih „asfaltiranih“ dionica, ali i onih makadamskih s mnoštvom „rupa“ i neravnina... Ima tu lako prolaznih staza i staza zaraslih u šikaru, zapuštenih od nemarnosti. Ima putova kojima hodimo pognute ili uzdignute glave, sretni ili tužni, s bolom i razočaranjem pohađenih... Valja nam i takvim putovima smjelo koračati. Nađu se tu i prepreke na putu koje smo sami sebi stavili ili su nam ih drugi namjestili. Ali put ne poznaje udomljenja, duge ostanke, podizanje sjenica. Put ima jednu jedinu ulogu, njime hoditi. Život nam je darovan kao put da njime koračamo svjesni da je konačni cilj ispred nas ali i s nama, u nama. Neke dionice našega životnog puta idemo zajedno s drugima, s našim najbližima.

Ponekad na naš životni put posve neočekivano dospiju neki ljudi i pođu s nama, postanu nam suputnici. Neki od njih naprosto srastu s našim vlastitim hodom, putovi nam se tako snažno isprepletu, sjedine se s nama tako da na nekoj dionici životnoga putovanja dijele s nama dušu. Ali se dogodi i da neki naglo nestanu, promijene

Snimio: Tvrtko Bojčić

smjer kretanja, odu na drugu stranu, izaberu neki drugi, svoj put. Neki pak završe svoje putovanje, stignu na cilj, a mi pomislimo kako su tek započeli živjeti.

Mi ne znamo, ali Bog zna dužinu svačijeg puta. I On jedini postavlja ciljeve koji su nama nevidljivi. Neki od naših putova vode nas ususret drugima, a neki odvođe od njih. Put je onaj koji suputnike ne zadržava, nego ih zove da nastave putovanje ma kako teško bilo, savjetuje im da se ne vežu ni na što, ni na koga. Put nas oslobađa od ovisnosti, od ljudi uz koje rado bo-

ravimo, od očekivanja pohvale i priznanja; oslobađa nas i od nas samih, naših krivih predodžbi i zaključaka - i ostavlja nam samo slobodu, ono bitno za naš vlastiti put.

Naravno, počesto hodimo već ugaženim putovima, kojima su prije nas hodili drugi, za sobom ostavljajući putokaze da bismo mi pronašli svoj put. Zato u zahvalnosti trebamo biti skromni i ne krčiti nepotrebne staze i gustiše, ne mučiti se tražeći nešto što su drugi prije nas tako smjelo, ljudski i vjernički učinili.

Hodom preobraženi

Ako smo već započeli razmišljati o putu kao usporedbi za naš život, valja nam vidjeti i s kakvim se to sve sadržajima susrećemo na tom putu, što nam je nužno za to putovanje koje zovemo životom. Sve što nas snalazi u životu, što nam se događa, što ispituje i trpimo, što planiramo i ostvarujemo, sve to je u isto vrijeme i put i poputbina i putokaz. Sam nas život pokreće da djelujemo u skladu s našim pobudama. Hodimo putovima i tako mijenjamo sebe. Kroz suputništvo, putovanjem s dru-

gima, mi sazrijevamo, napredujemo, potpunije i cjelovitije živimo.

Put koji smo prešli postaje naše iskustvo. Putem kojim prolazimo ostavljamo putokaze drugima. Put u sebi nosi i odgovornost za one koji će iza nas hoditi njime. I ne bi nam trebalo biti svejedno kamo će ih ostavljeni putokazi odvesti. Hoće li im pomoći naći njihov vlastiti put preporođenja, promjene, rasta, ili će ih odvesti na stranputice ispraznoga i uzaludnog hoda koji iscrpljuje i dušu i tijelo?

čišćenja koje uz tjelesni napor čovjeka sjedinjuje s njim samim. On postaje cjelovit, jedno sa svojim korakom, znojem, umorom, ali i jedno sa svojom čežnjom koja ga nosi i tjera do cilja. Ljudi tada, dok povezuju tjelesno kretanje s duhovnim naporom i čežnjom biti bliže Bogu i sebi samome, kao da dobiju neku novu snagu.

Svakidašnjica kao šansa susreta sa Svetim

I mnogi sveti ljudi svjedoče da se istinska preobrazba događa na onom

razne „žrtve“, postove, zavjete, molitve, hodočašća, nego prihvatiti svoj vlastiti život kao svojevrsan originalan put na kojem možemo susresti Isusa koji se nije sakrio od nas, kako bismo ga onda morali naporno i mukotrpno tražiti, zazivati, mučiti se kojekakvim izvanrednim aktivnostima i predodžbama Boga. On je tu kao put, posve blizu, uobličen u sve ono što nas susreće u našem svakidašnjem životu. Potrebno je zaputiti se, prihvatiti svoj životni put kao priliku za preobrazbu i susret. Živjeti svjesni da nas sam Bog prati na

Čežnja na putu

Istresoh pred sebe sve svoje godine,
osvrnuh se na prijeđeni put;
sve, baš sve je ostavilo svoj trag,
i pobjede i porazi,
i nadanja i strjepnje,
i praznine i bjegovi,
i sputništva i osame,
i nitko bez traga prošao nije

Nešto se putem zagubilo sâm,
nešto mi uzeše, okradoše sputnici,
ponešto sam i ja izbacila - kao nevrijedno,
a natovarila nešto što i nije za put

I bilo je opterećenja,
uzaludnih čekanja i očekivanja,
i mnogo utega koji su usporavali hod,
ometali volju i tjerali na bijeg,
i bilo je onog kao nezamjenjivog,
i onih spona trgovačkih,
što nisu dale da zagrlim život u sjaju,
i magle sebične je bilo što mutila je pogled
za široke obzore ljubavi i dobrote

Ali ja imam još snova
i imam snage i nade
da hodim dalje na čuđenje svih oko sebe,
i da letim čak iznad sebe same,
da stazu svoju s Nebom spajam
jer čežnja moja ne umire na putu

Hod u sebi ima nevjerojatnu iscjeljujuću snagu. On oblikuje čovjekovu dušu i tijelo, osnažuje unutarnjega čovjeka. I oduvijek su ljudi voljeli hodočastiti, pješačiti u pojedina svetišta, činiti zavjete. Ljudi su naprosto iznutra tjerani učiniti i neki fizički napor, pokrenuti se iz uhodane svakidašnjice, iskoračiti iz nje očekujući svojevrsnu preobrazbu na putu. Put doživljavaju kao posve izvjesnu prigodu za preobrazbu, onu unutarnju, autentičnu, za kojom čezne svako biće. To ponekad naporno pješačko hodočašće ima i ulogu katarze, unutarnjeg pro-

svakidašnjem životnom putu, u svjesnosti njegova hoda odjevena u dobrostivost, blagost, istinu, velikodušnost, praštanje, razumijevanje i nadasve u nesebičnu ljubav i prihvaćanje onih najbližih ali i svih s kojima nas život dovede u dodir. Ako se zaputimo svojim vlastitim putem, kakav god da je, susrest ćemo tu i Isusa jer se sjedinio s našim ljudskim putovima, postao neodvojiv od njih, postao PUT sam.

Ponekad je, očevidno, lakše prijeći i stotine kilometara do nekoga svetišta, činiti

našem putu. Ne bježati, ne opirati se, ne tražiti nešto izvanredno, nego se čitavim bićem zagledati u stvarnost svoga svakidašnjeg puta i prihvatiti da i drugi uz nas imaju jednako dostojanstvo i jednaku priliku kao i mi.

Svi smo tek prolaznici, hodočasnici na Zemlji, i naš put nas nužno vodi ususret tajni i, u konačnici - vjerujemo - vodi nas k Bogu. Svi naši putovi naći će svoje konačno ispunjenje u jedinstvenoj osobi što za sebe reče: „Ja sam put“ - u Isusu iz Nazareta. Tako vjerujemo.

Dvadeset i sedma obljetnica Gospinih ukazanja u Međugorju svečano je proslavljena u duhu zahvalnosti za sve primljene milosti.

Duhovna priprema - Devetnica

Od 15. do 23. lipnja, u svako doba dana i noći prema Gospinu kipu penjale su se skupine hodočasnika sa svih strana svijeta. S međugorskim fratrima svakog se popodneva pod žarkim suncem u 16 sati molila krunica. Večernju svetu Misu predslavili su fra Anthony Burnside, fra Mate Dragičević, fra Mladen Rozić, fra Miro Šego, fra Branimir Musa, fra Zoran Kutleša, fra Tomislav Pervan, fra Ivan Dugandžić, fra Ivan Sesar (provincijal). Ivan Dragičević i Marija Pavlović-Lunetti nakon večernje svete Mise predmolili su Marijin Magnifikat.

Hodnja mira

Na blagdan sv. Ivana Krstitelja održala se tradicionalna „Hodnja mira“ od franjevačkog samostana na Humcu (Ljubuški) do međugorske župne crkve, pokornička molitva za mir koja se redovito odvija već od 1992. godine. Započela je molitvom i blagoslovom hodočasnika ispred franjevačkog samostana na Humcu u 6 sati ujutro. Nakon četiri sata hoda za križem, uz molitvu krunice praćenu pjevanjem, sve pod žarkim lipanjskim suncem, u Međugorju su se sudionici okupili oko 10 h ispred župne crkve u kratkoj zajedničkoj molitvi koja je završila blagoslovom s Presvetim. Hodnju mira vodili su fra Danko Perutina i fra Vjekoslav Miličević.

Uočnica

Večernjoj svetoj Misi uočnici i molitvenom programu od 18 h do ponoći nazočilo je blizu 30.000 vjernika. Euharistijsko slavlje predslavio je dr. fra Ivan Sesar, provincijal Hercegovačke franjevačke provincije Uznesenja Marijina u koncelecijaciji sa 155 svećenika. Od 22 h do 24 h održalo se klanjanje pred Presvetim koje je predvodio fra Tomislav Pervan. U ponoć, nakon blagoslova, Presveto je bilo preneseno s vanjskog oltara u crkvu i izloženo cijele noći sve do mise zornice u 5 sati. Tijekom noći u Međugorje su iz cijele Hercegovine i iz Hrvatske pristizale tisuće hodočasnika koji za obljetnicu tradicionalno dolaze pješice.

Obljetnica

24. i 25. lipnja deseci svećenika neumorno su ispovijedali u ispovjedalnicama, uzduž crkve i na livadi uz župnu crkvu.

25. lipnja 2008. na 27. obljetnicu ukazanja, svete Mise na hrvatskom jeziku slavile su se u 5, 6, 7, 8, 9, 11, 16 h. Tijekom prijepodneva slavile su se mise i na petnaestak stranih jezika.

Svetu Misu za župljane u 11 sati predslavio je župnik fra Petar Vlašić, a svečanu večernju svetu Misu zahvalnicu predslavio je dr. fra Miljenko Šteko u koncelecijaciji s provincijalom dr. fra Ivanom Sesarom, župnikom fra Petrom Vlašićem i 161 svećenikom. Nazočilo je nekoliko desetaka tisuća hodočasnika. Svi prostori oko crkve bili su ispunjeni.

Od 22 h do 23 h održalo se klanjanje pred Presvetim koje je predvodio fra Danko Perutina, nakon čega je – kao svakog 25. u mjesecu - Presveto bilo izloženo u crkvi do 7 sati ujutro.

24. i 25. lipnja podijeljeno je oko 50.000 sv. Pričesti a uz strane svećenike koji su došli u pratnji hodočasnika ispovijedalo je sedamdesetak domaćih svećenika. Svete Mise pjevanjem je pratio župni zbor Kraljice Mira i dječji zbog Golubići mira pod ravnanjem sestre Slavice Kožul.

Tijekom obljetnice u Međugorju je boravio jedan biskup iz SAD-a i jedan biskup iz Irske.

Vidiosi

Na dan obljetnice, Ivanka Ivanković-Elez imala je godišnje ukazanje, a Ivan Dragičević i Marija Pavlović-Lunetti 25. lipnja imali su ukazanje zajedno. Zahvaljujemo Bogu za nebrojene milosti koje preko Međugorja izljevaju na cijeli svijet.

Međunarodna dimenzija Međugorja

Večernji molitveni program simultano je preveden na engleski, francuski, njemački, talijanski, španjolski, poljski, ruski, mađarski, korejski, arapski, rumunjski, kineski, češki, a klanjanje i na slovački i portugalski. Na obljetnicu u Međugorju su boravili hodočasnici iz 46 zemalja.

Zamoljen za izjavu o obljetnici, župnik fra Petar Vlašić nam je kazao: Zahvaljujemo dragom Bogu i Kraljici Mira što izljevaju tolike milosti na ovo mjesto i sve koji u njemu mole. Naša župa Božjom je milošću postala susretištem molitelja, mjestom molitve, a za obljetnicu je još jedanput pokazala da je Marija uistinu vrata nebeska. Molimo, živimo poruke Kraljice Mira, budimo blagoslov drugima, kako nas nebeska Majka iz dana u dan poziva.

EUHARISTIJA - IZRIČAJ BOŽJE LJUBAVI

Preveo fra Tomislav Pervan

Euharistija je i vrelo i vrhunac svega života Crkve. Euharistija je i u Međugorju u središtu svega događanja. Prema njoj teži sve, iz nje svatko od nas crpi svoju duhovnu i tjelesnu snagu. Priprema za euharistiju, samo euharistijsko slavlje, a potom duga klanjanja kao nastavak svete Mise samo su potvrda onoga što stalno naglašava Crkva i sam Sveti Otac. Stoga donosimo ovdje prijevod Papina slova što ga je uputio u povodu završetka Međunarodnoga euharistijskog kongresa u kanadskom Quebecu što je samo umnogome potvrda međugorske uhodane prakse.

U kanadskom Quebecu održan je 49. Međunarodni euharistijski kongres. Za završne svete Mise uputio je putem satelitske poveznice sam Sveti Otac svoje slovo sudionicima kongresa. Tim je povodom Papa rekao:

Sretan sam što se mogu putem televizije povezati s vama svima i uključiti u vaše molitve... Ne smjećem s uma kako vaš grad ove godine slavi 400. obljetnicu svoga utemeljenja. To je i prigoda kad se svatko treba prisjetiti onih vrijednosti koje su poticale pionire i misionare u vašoj zemlji.

“Euharistija - Božji dar za život svijeta”. To je tematika ovoga Međunarodnoga euharistijskog kongresa. Euharistija je naše najljepše i najdragocjenije blago. Ona je sakrament *par excellence*. Ona nas prije svega uvodi u vječni život. Ona sadržaje cjelokupnost i cjelovitu tajnu našeg spasenja. Ona je vrelo i vrhunac svega djelovanja i života same Crkve, kako nas podsjeća Drugi vatikanski sabor. Stoga je krajnje važno da i pastiri kao i vjernici neprekidno sve dublje poniru u taj veliki sakrament. Svatko može na taj način jačati svoju vjeru te tako svakodnevno temeljitije ispunjavati svoje poslanje u Crkvi i svijetu. Svatko se može prisjetiti da postoji plodotvornost euharistije u njegovu osobnom životu kao i u životu Crkve i svijeta. Duh istine svjedoči u vašim srcima, svjedočite također i vi pred svim ljudima Krista - kako nam poručuje i pripjevna kitica prije evanđelja.

Sudjelovanje u euharistiji ne odalečuje nas od naših suvremenika. Naprotiv. Budući da je euharistija izričaj Božje ljubavi *par excellence*, ona nas podsjeća da se sa svojom braćom zauzimamo te se zajednički suočimo s izazovima sadašnjeg trenutka kako bismo od svoga planeta stvorili mjesto na kome se može dobro živjeti. Stoga se moramo neprestano boriti kako bi se poštivala svaka osoba od njezina začeca do naravne smrti, kako bi naša bogata društva prihvatila siromahe i povratila im njihovo dostojanstvo, kako bi svaka osoba mogla prehraniti sebe i svoju obitelj, kako bi na svim kontinentima zasjao mir i pravednost. To su samo neki izazovi koji bi morali

pokrenuti naše suvremenike te za koje kršćani moraju crpiti svoju snagu iz misterija euharistije.

Euharistijska svijest

“Otajstvo vjere”! To naviještamo u svakoj svetoj Misi. Htio bih vas tako rado sve pozvati da se svatko od vas obveže da će proučavati tu veliku tajnu, posebice čitanjem i istraživanjem, sam i u kružocima, iz koncilskih tekstova, posebice studirajući tekst “Sacrosanctum Concilium” (Koncilsku konstituciju o liturgiji) kako bi bio sposoban odvažno pružati svjedočanstvo o toj tajni. Svatko treba doći do spoznaje važnosti svih protežnica presvete euharistije, shvaćati njezinu dubinu i živjeti je još žarčim intenzitetom. Svaki izričaj, svaka kretanja ima svoje vlastito značenje i otkriva nam po jednu tajnu. Žarko se ufam da će ovaj kongres biti veliki poziv svim vjernicima da se iznovice obvežu na produbljivanje euharistijske poduke. Svi biste trebali steći istinsku euharistijsku svijest, svi biste trebali sa svoje strane poučavati djecu i mlade ljude u spoznavanju središnje tajne naše vjere te da svoj život izgrađuju na temelju euharistije. Stoga pozivam svećenike da iskazuju posebice euharistijskom otajstvu i obredu nužno poštovanje. A molim sve vjernike da poštuju uloge pojedinaca, svećenika i laika u euharistijskom slavlju.

Liturgija ne pripada nama: Ona je blago Crkve! Primanje euharistije, klanjanje Presvetom oltarskom sakramentu - čime produbljujemo svoju vlastitu pričest, pripremamo se za nju i produljujemo je - ima smisao što preko nje stupamo u zajedništvo s Kristom te preko Njega s cijelim Presvetim Trojstvom - kako bismo postali ono što primamo te kako bismo živjeli u zajedništvu s Crkvom. Primanjem Kristova tijela postajemo snaga “jedinstva s Bogom i međusobno”.

Nikada ne smijemo zaboraviti kako je Crkva sagrađena na Kristu te kako je euharistija sakrament jedinstva Crkve. Svi mi tvorimo jedno jedino tijelo komu je glava Krist Gospodin. Moramo se uvijek iznova vraćati na Posljednju večeru Velikog če-

Snimila Lidija Peris

Liturgija ne pripada nama: Ona je blago Crkve! Primanje euharistije, klanjanje Presvetom oltarskom sakramentu - čime produbljujemo svoju vlastitu pričest, pripremamo se za nju i produljujemo je - ima smisao što preko nje stupamo u zajedništvo s Kristom te preko Njega s cijelim Presvetim Trojstvom - kako bismo postali ono što primamo te kako bismo živjeli u zajedništvu s Crkvom.

tvrtka gdje smo dobili zalog tajne svoga otkupljenja na križu. Posljednja večera jest mjesto gdje se rađa Crkva, majčinsko krilo Crkve u svim vremenima. U euharistiji se stalno obnavlja Kristova žrtva, u njoj se neprestance obnavljaju Duhovi. O kad biste sve više bili svjesni kako je važna nedjeljna sveta Misa, jer nedjelja je prvi dan u tjednu, dan kad štujemo i častimo Krista, dan kad primamo snagu kako bismo u svim danima, u svome svagdanu živjeli Božji dar.

Htio bih pozvati sve pastire i sve vjernike na pomnost spram pripreme primanja euharistije. Unatoč našim slabostima i našim grijesima Krist želi stvoriti u nama svoje boravište, on nas želi iscijeliti. Stoga moramo činiti sve što je u našim moćima kako bismo ga primali čista srca, kako bi-

smo sakramentom pomirenja i oproštenja ponovno zadobili onu čistoću koju je grijeh iznakazio, dovodeći - kako veli Sabor - "u suglasje svoje duše i svoje glasove". Zapravo, grijeh, a napose teški grijeh protiv se djelotvornosti euharistijske milosti u nama. S druge strane, oni koji zbog svoga stanja ne mogu pristupiti pričesti, pronaći će u pričesti željom i sudjelovanjem u euharistijskom slavlju snagu i učinkovitost spasenja.

Euharistija zauzima u životu svetaca posebno mjesto. Zaputite se u školu svetica. Budite poput njih neustrašivi. Bog vas prati i štiti. Svaki svoj dan učinite darom na slavu Boga Oca, preuzmite svoj dio u izgradnji svijeta i sjećajte se s ponosom svoje vjerske baštine, njezina kulturološkoga i društvenoga zračenja. Nastojte svi zračiti

moralne i duhovne vrijednosti koje nam je sam Gospodin predao.

Moliti za svećenike

Euharistija nije samo gozba među prijateljima. Ona je i tajna Saveza. "Molitve i obredi euharistijske žrtve oživljavaju neprestano pred očima naših duša kroz cijelu liturgijsku godinu cjelokupnu povijest spasenja te nas prožimaju sve više i više svojim značenjem" (Edith Stein). Pozvani smo stupiti u tu tajnu Saveza suobličujući svakoga dana sve dublje svoj život daru euharistije. Euharistija ima sveti značaj na što nas i podsjeća sami Sabor. "Stoga je svako liturgijsko slavlje - kao djelo Krista svećenika i njegova tijela koje je Crkva - u najizvrsnijem smislu sveti čin čijoj djelotvornosti gledom na isti naslov i isti stupanj nije ravan nijedan drugi čin Crkve." U stanovitom smislu ona je nebeska liturgija, predokus gozbe u vječnome kraljevstvu koja naviješta smrt i uskrsnuće Kristovo dok ne dođe.

A da Božji puk ne bi ostao nikada bez službenika koji nam dijele Kristovo tijelo, moramo moliti Gospodina da podari svojoj Crkvi dar novih svećenika. Pozivam vas sve da govorite mladima o svećeničkom pozivu kako bi izrekli svoje *da* Isusu Kristu s pravom radošću i bez straha mu odgovorili. Krist ih ne će razočarati. Obitelji moraju biti prvo mjesto i kolijevka zvanja.

I prije nego završim, radostan sam što vam mogu navijestiti sljedeći Međunarodni euharistijski kongres. Održat će se u Dublinu u Irskoj god. 2012. Molim Gospodina da vam udijeli te svatko od vas otkrije dubinu i širinu ove *tajne naše vjere*. Krist nazočan u euharistiji te Duh Sveti koji se zaziva nad darove kruha i vina (epikleza!) neka vas prate na vašem svakodnevnom putu i poslanju. Budite poput Blažene Djevice Marije raspoloživi za Božje djelo u svome životu. Povjeravam vas zagovoru Naše Gospe, svete Ane, zaštitnice Quebeca i svih svetih vaše domovine i podjeljujem vam od srca svoj apostolski blagoslov.

Dragi prijatelji! Kako se ovaj značajni događaj u životu Crkve bliži svome kraju, pozivam vas sve da se pridružite mojoj molitvi za uspjeh sljedećega kongresa god. 2012. u Dublinu. To mi je ujedno i dragi povod da od srca pozdravim irski narod koji se priprema ugostiti taj veliki crkveni skup. Žarko se ufam da ćete svi vi crpsti iz kongresa kao vrutka trajnu duhovnu obnovu.

Snimila Tanja Vučić

MINISTAR ČOBANKOVIĆ POSJETIO MEĐUGORJE

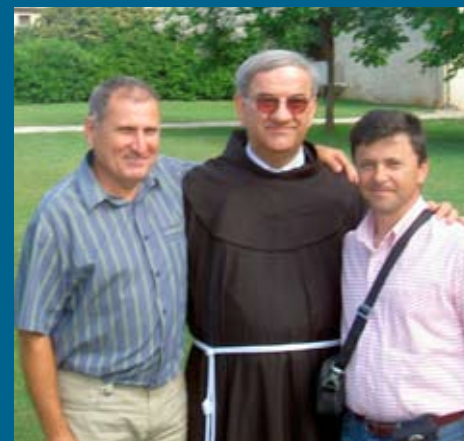
Ministar regionalnog razvoja, šumarstva i vodnog gospodarstva u Vladi Republike Hrvatske, Petar Čobanković, u petak 30. svibnja posjetio je Međugorje. Njegovi domaćini bili su načelnik općine Čitluk Ino Ivo Jerkić, ravnatelj Majčinog sela fra Svetozar Kraljević i međugorski župnik fra Petar Vlašić.

U prijateljskom ozračju razgovaralo se o trenutnoj političkoj situaciji u Bosni i Hercegovini i Hrvatskoj, odnosu Vlade RH

prema Hrvatima u BiH te o smjernicama koje bi pomogle razvoj ovoga kraja.

Načelnik Ivo Jerkić goste je upoznao s općinom Čitluk te izrazio zadovoljstvo posjetom ministra Međugorju. Ministar Petar Čobanković istaknuo je spremnost Vlade RH da pomaže Hrvatima u Bosni i Hercegovini te nužnost jačanja jedinstva Hrvata na ovome području.

Ministar je s domaćinima posjetio Majčino selo i zajednicu za liječenje ovisnika o drogama Milosrdni otac.

PJEŠAČKO HODOČAŠĆE U MEĐUGORJE

Josip Jurina i Stjepan Sačer iz Gornje Stubice, Republika Hrvatska, u prošloj su korizmi, za jedne pobožnosti križnoga puta odlučili pješice hodočastiti Kraljici Mira u Međugorje. Nakon priprema i također pješačkog hodočašća u Mariju Bisticu (27 kilometara), na hodočašće u Međugorje krenuli su 27. svibnja. Put dug oko 550 km prešli su za jedanaest dana.

Po dolasku u Međugorje 6. lipnja sudjelovali su u večernjem molitvenom programu, a sutradan su, unatoč žuljevima, posjetili Podbrdo i Križevac.

„Kao da sam se nakon dugo vremena okupao i svečano odjenuo, kao da sam sve staro sa sebe skinuo“, kazao nam je Josip Jurina, inače osamdeset postotni invalid, koji za milost ozdravljenja zahvaljuje Kraljici Mira kojoj već nekoliko godina hodočasti. „Biti u Međugorju izvanredan je osjećaj i nadam se na jesen opet biti ovdje.“

„Prvi sam put u Međugorje hodočastio 2005. i nastavio dolaziti više puta“, posvjedočio je Stjepan Sačer. „U Međugorju sam naučio moliti, posebno kronicu koju do dolaska u ovo mjesto zaista nisam znao moliti. I danas svaki moj dolazak znači još više učiti moliti.“

Josip i Stjepan zahvaljuju svim župnicima i dobrim ljudima i obiteljima koji su ih na hodočašću ugostili i ponudili prenoćištem, a takvih je na njihovu dugom putu bilo dosta. Svojim su se kućama vratili u nedjelju 8. lipnja hodočasničkim autobusom iz Gornje Stubice, a na povratku su sudjelovali na sv. Misi u svetištu Gospe Sinjske.

Snimila Lidija Paris

POPLOČANE STAZE PRED VANJSKIM OLTAROM

Uoči 27. obljetnice Gospinih ukazanja u Međugorju su između klupa pred vanjskim oltarom popločane staze. Zahvaljujući tom zahvatu, svećenicima i vjernicima bit će olakšano kretanje za vrijeme dijeljenja svete pričesti, a izbjegnut će se i buka koraka na šljunku koja često ometa tihu sabranost.

FRA VIDAL LODRIGUEZ LOPEZ U MEĐUGORJU

Fra Vidal Lodriguez Lopez, ofm, rektor i vikar Papinskog sveučilišta Antonianum u Rimu, u Međugorju je boravio sredinom lipnja 2008. godine.

Već pet godina odgovoran je za Antonianum gdje studira stotinjak fratara iz cijeloga svijeta - iz različitih zemalja, jezika, boja i kultura, da bi se po završetku studija vratili evangelizirati u svojim zemljama.

Smatra da je intelektualna i teološka izobrazba na svim razinama nužna zbog odgovornosti svećenika pred evanđeljem i pred Božjim narodom. Crkva želi da svi budemo odgovorni i da imamo solidnu intelektualnu izobrazbu koja može dati odgovore onima koji traže Boga. Sveti Bonaventura rekao je da se ne može studirati teologiju bez duhovnog života. Teologija nije medicina ili matematika, nego Božja objava duhovne naravi. Ne radi se samo o teologiji, nego o tome da cijeli život vjernika, a napose redovnika i svećenika, mora biti prožet vjerom.

„Međugorje sam upoznao preko fratara iz Hrvatske i Bosne i Hercegovine koji studiraju u Rimu. Zato sam i došao. U međunarodnoj kući kao što je naša bitno je saslušati druge i poštovati tuđe iskustvo. Čuo sam mnogo toga lijepoga i dobrog a dolazim otvorenih očiju da vidim taj neporeciv fenomen vjere. Toliki ljudi ovamo dolaze tražiti Isusa. Svi smo umorni i gladni. Dolazim susresti fratre koji ovdje rade, a neke već poznajem iz Rima. Vidim da mnogo i dobro rade, i to je jako važno. Trebamo vjernicima ponuditi dobar i ozbiljan pastoral.“

PJEŠICE IZ RAVENSBURGA U SVETU ZEMLJU

Philip Knorr (68) iz Ravensburga u Njemačkoj putuje pješice u Jeruzalem. Na hodočašće je krenuo na Duhovski ponedjeljak 12. svibnja, a u Međugorje je stigao 20. lipnja.

Njegovo prvo veliko pješačko hodočašće bilo je 2005. godine kad je stupio u mirovinu. Tada je iz Ravensburga preko Lurda (Francuska) i Compostelle (Španjolska) otišao sve do Fatime (Portugal). Ta hodnja trajala je 4,5 mjeseca. Tada je bio odlučio da će pješice otići sve do Jeruzalema.

Philip je na putovanju potpuno neovisan: oko pojasa svezana su mu kolica koja vuče za sobom i u kojima se nalazi sve što mu je potrebno za noćenje i pripremanje hrane, a neovisno o vremenskim uvjetima, uvijek spava na otvorenom.

Na pitanje što radi dok hoda, rekao je da razgovara s Bogom. Katkada se na Njega čak i ljuti zbog lošeg vremena, a onda mu zahvaljuje kad zasja sunce. Uvijek hoda istim umjerenim korakom, deset do jedanaest sati dnevno. U skladu s hodočasničkom tradicijom, sa sobom nosi bilježnicu u kojoj su žigovi crkava u kojima je molio na svojem putu i potpisi župnika. Sljedeća važna postaja na njegovu putu u Svetu Zemlju je Sveta gora Atos u Grčkoj. G. Knorr ima četvero djece i šestero unučadi. Nije tražio nikakav publicitet za svoje hodočašće jer ga obavlja iz duhovnih razloga.

63 RADIOPOSTAJE PRENOSILE VEČERNJI MOLITVENI PROGRAM

Radiopostaja "Mir" Međugorje redovito prenosi večernji molitveni program za slušatelje diljem BiH, Republike Hrvatske te, putem satelitskog prijenosa, za slušatelje iz europskih zemalja. Na 27. obljetnicu, preuzimanjem signala Radiopostaje "Mir" Međugorje, večernji

molitveni program prenosile su 63 radiopostaje iz više europskih zemalja pa je toga dana naša radiopostaja vjerojatno bila najslušanija radiopostaja u svijetu - molitvi desetaka tisuća hodočasnika pridružili su se i deseci milijuna slušatelja.

DEVETNICA KRALJICI MIRA U LIBANONU

Već osmu godinu zaredom od 16. do 25. lipnja s blagoslovom maronitskog patrijarha libanonska udruga Prijatelji Marije Kraljice Mira (Amis de Marie Reine de la Paix) organizira molitvenu devetnicu pod naslovom „S Marijom molimo za Libanon“. Krunicu se neprestano moli 9 dana, 24 sata na dan. Posti se tijekom cijele devetnice ili jedan dan po osobnom izboru. Presveti oltarski sakrament izložen je dan i noć tijekom svih 9 dana. Devetnica se svake godine odvija u različitim libanonskim pokrajinama u crkvama koje odrede mjesni biskupi.

Na samu obljetnicu međugorskih ukazanja, 25. lipnja, biskup predslavi svečanu svetu Misu. Prije Mise moli se krunica, a poslije Mise na gradskim se ulicama odvija procesija s Presvetim. Prva takva devetnica bila je organizirana 2001. godine.

معك يا أمي العذراء، أصلي مت أجل وطني لبنان
ليتعلم الكل فيه بالبركة والمحبة والسلام

برعاية سيادة المطران
انتطوان تميم العنتراني
بمباركة سيادة المطران
بعلبك
(حضرة مريم ملكة السلام)

المشارك في التساعية شكر وصال
مع مريم مت أجل لبنان
١٦-٢٥ حزيران ٢٠٠٨

في كنيسة سيده لورد
في مزار سيده لبنان - حريصا

يفتح التساعية الجمعة ١٦ حزيران ٢٠٠٨ مساء
سيادة المطران انتطوان تميم العنتراني
في ماريليم سيده لبنان - حريصا
(تساعية لسان سيد القديس المقدس)
بخلت التساعية الأحد ٢٥ حزيران من ٦:٣٠ إلى ٩:٣٠ مساء
سيادة المطران بطريرك الراعي في ماروليك سيده لبنان - حريصا
(وردية: قاس، رواج القديس المقدس)

بمباركة القديس في كنيسة سيده لورد في مزار سيده لبنان حريصا التي تعقد الساعة
١٦ و٢٥ حزيران أيام التساعية للتسبوت أمام القديس أمام الصلاة مع مريم مت أجل لبنان

OSAMNAESTI PUT PJEŠICE U MEĐUGORJE

Gospođa Ana Puđa iz Podhuma kraj Livna na uočnicu obljetnice ukazanja došla je osamnaesti put pješice u Međugorje. Put dugačak oko 120 km prešla je za dva dana i dvije noći. Prvi put pješice je došla 1993. godine u znak zahvalnosti Kraljici Mira za sva dobra koja je učinila njezinoj obitelji. Zanimljivo je da gospođa Puđa također svake godine pješke hodočasti i Gospi Sinjskoj u Sinj. Obavijestila nas je da će ovoga ljeta, prije Velike Gospe, još jednom pješačiti Kraljici Mira.

SEMINAR ZA SVEĆENIKE

Upravo na dan kad smo zaključivali ovaj broj našega lista u Međugorju je započeo 13. međunarodni seminar za svećenike na temu "Nama je posvetiti se molitvi i posluživanju Riječi" (Dj 6,4). Predavač na seminaru je fra Zvezdan Linić, a prijavljeno je 212 svećenika iz 21 zemlje. Seminar je otvoren 30. lipnja, a završava 5. srpnja. U znak zahvalnosti za sva dobra primljena od Isusa i Kraljice Mira, svi sudionici seminaru smješteni su u međugorskim obiteljima, bez materijalne naknade. U sljedećem broju donosimo opsežnu reportažu.

Ovogodišnju devetnicu otvorio je mons. Antoine Nabil Andarija, a odvijala se paralelno u dvije libanonske pokrajine, u crkvi Svetog Ilije u gradu Antéliasu te u svetištu Naše Gospe od Zahlé i Bekaa u gradu Zahléu. Svake večeri u isto vrijeme odvijao se jednak program: od 18 do 21 h: krunica, Misa, klanjanje, procesija s Presvetim.

Devetnicu u gradu Zahléu otvorio je mons. André Haddad, u svetištu Notre-Dame de Zahlé et de la Bekaa.

Devetnicu je 25. lipnja od 19 do 22 h vodio i zaključio mons. Antoine Nabil Andari na poljani pred crkvom Srca Isusova u gradu Adonis-Jbeilu.

Sve dodatne informacije možete dobiti ako posjetite www.prayforlebanon.org (na arapskom i na engleskom).

Sana Nassar

STATISTIKE ZA LIPANJ 2008

U lipnju 2008. podijeljeno je 155.000 svetih pričesti. Na svetim Misama je koncelebriralo 3.538 svećenika ili 117 dnevno.

CIPELE ZA IZBJEGLICE

Jacques Bousquet iz Francuske u Međugorju je hodočastio pedeset i sedam puta. Prvi put došao je prvih godina ukazanja, kad Međugorje još nije bilo upisano na zemljopisnim kartama. Sjeća se toga vremena te kako su hodočasnici imali bliski kontakt s fratrima i s vidiocima... Sjeća se fra Slavka Barbarića, koji je srčano prenio duh Međugorja. Sjeća se kako su mu ta iskustva dala sigurnost da se Gospa doista ukazuje. Kad je izbio rat u Bosni i Hercegovini zapitao je međugorske fratre - tadašnjeg župnika fra Ivana Landeku - kako bi sa svojom obitelji mogao pomoći u toj teškoj situaciji. Fra Ivan ga je zamolio da nabavi cipele! Tako su gospodin i gospođa Pouget u Francuskoj osnovali humanitarnu udrugu „Le defi“, koja je improvizirala konvoje te jednom mjesečno u Međugorje dovozila cipele - sve u svemu, više od 20.000 pari. Jacques Bousquet naglašava kolikoj je sretan što je mogao učiniti neko dobro.

Snimila Leditja Paris

9. MEĐUNARODNI SEMINAR ZA BRAČNE PAROVE

Deveti međunarodni seminar za bračne parove održat će se u Međugorju od 5. do 8. studenoga 2008. godine. Tema seminara je: „Problemi braka i obitelji i njihovo rješavanje“. Predavač na seminaru je prof. dr. Vlado Jukić, psihijatar, ravnatelj Psihijatrijske bolnice Vrapče u Zagrebu, izvanredni profesor psihijatrije na Medicinskom fakultetu u Zagrebu. Prijaviti se možete faksom na broj 00 387 36 651 999.

BLAGDAN SV. JAKOVA APOSTOLA, ZAŠTITNIKA MEĐUGORSKE ŽUPE

Blagdan sv. Jakova apostola, zaštitnika međugorske župe od njezina osnutka 1892., slavi se 25. srpnja. Na taj dan mnogi vjernici, podrijetlom iz ove župe, kao i mnogi prijatelji iz cijeloga svijeta, dolaze u zavičaj svojih otaca i djedova. Župa će se za taj dan pripremiti molitvenim trodnevljem.

Sveta Misa će se, tradicionalno, slaviti u Gaju u 11 sati, a procesija s kipom sv. Jakova polazi iz crkve u 10.30 sati.

Snimio Ervin Šilić

Snimio: Turtko Bojić

19. MEĐUNARODNI FESTIVAL MLADIH: „PRIMIT ĆETE SNAGU DUHA SVETOGA“

Devetnaesti međunarodni festival mladih - Mladifest 19 - održat će se u Međugorju od 1. do 6. kolovoza 2008. Tema susreta je: „Primit ćete snagu Duha Svetoga koji će sići na vas i bit ćete mi svjedoci“ - Dj 1,8. („Nek' vam u tišini Duh Sveti govori i dopustite mu da vas obraća i mijenja“ – poruka od 25. srpnja 2006.)

U MEĐUGORJU JE BOG NA DJELU

Ugledni mariolog, redoviti član Međunarodne papinske marijanske akademije, autor više knjiga o ukazanjima Kraljice Mira te neumorni Gospin hodočasnik, mons. Eduard Peričić, analizira stavove o Međugorju biskupa u miru mons. Andree Gemme.

mons. Eduard Peričić

Već danima razmišljam o temi: Kako sotona zavodi ljude? Kao udarni naslov htio sam staviti Sotona ne laže. Na prvi pogled čudno, nelogično, netočno. Pa ipak istinito. Sotona nikada ne bi uspio prevariti čovjeka kada bi odmah nastupio s lažima. Bio bi lako otkriven. Neprijatelj je najopasniji kada se predstavlja kao prijatelj i kada mu se posve povjeriš i otvoriš, on je gospodar situacije. Veliki špijun do dragocjenih podataka dolazi kao osoba najvećeg povjerenja. Onaj koji nudi drogu lako uvjeri neiskusne kako ona lijepo djeluje; lopov u početku uspijeva; pijanac u početku u alkoholu nalazi puno zadovoljstvo, nemoralan u bludu. Sotona je praroditeljima rekao istinu: «Bit ćete kao bogovi – znat ćete razlikovati dobro i zlo» – da, doznali su, ali uz cijenu koju i danas ispaštamo. Na prvi pogled, sotona ne laže – čini tako da pokaže samo jednu stranu, jedan dio svog plana, a sve da bi nas naveo na tanak led i konačno upropastio.

Poluistine, neargumentirani i neprovjereni podatci, to je prokušana sotonska taktika kojoj mnogi olako nasjedaju. **I tako se zlo širi.**

Svećenik sam već punih 45 godina. Uz to sam profesor povijesti, civilne i crkvene, prvo u srednjoj, a potom na Visokoj teološko-katehetskoj školi. Moj posebni interes jest hrvatska srednjovjekovna povijest i povijest šovanja Bogorodice. Od 1985. godine redoviti sam član Međunarodne papinske marijanske akademije u Rimu. Moj ugledni mentor pri pripremanju doktorske disertacije dr. Stjepan Antoljak stalno mi je isticao: «Provjeravaj, provjeravaj, provjeravaj». Hvala mu na tom i takvu odgoju u pripremanju znanstvenih radova. Tog načela

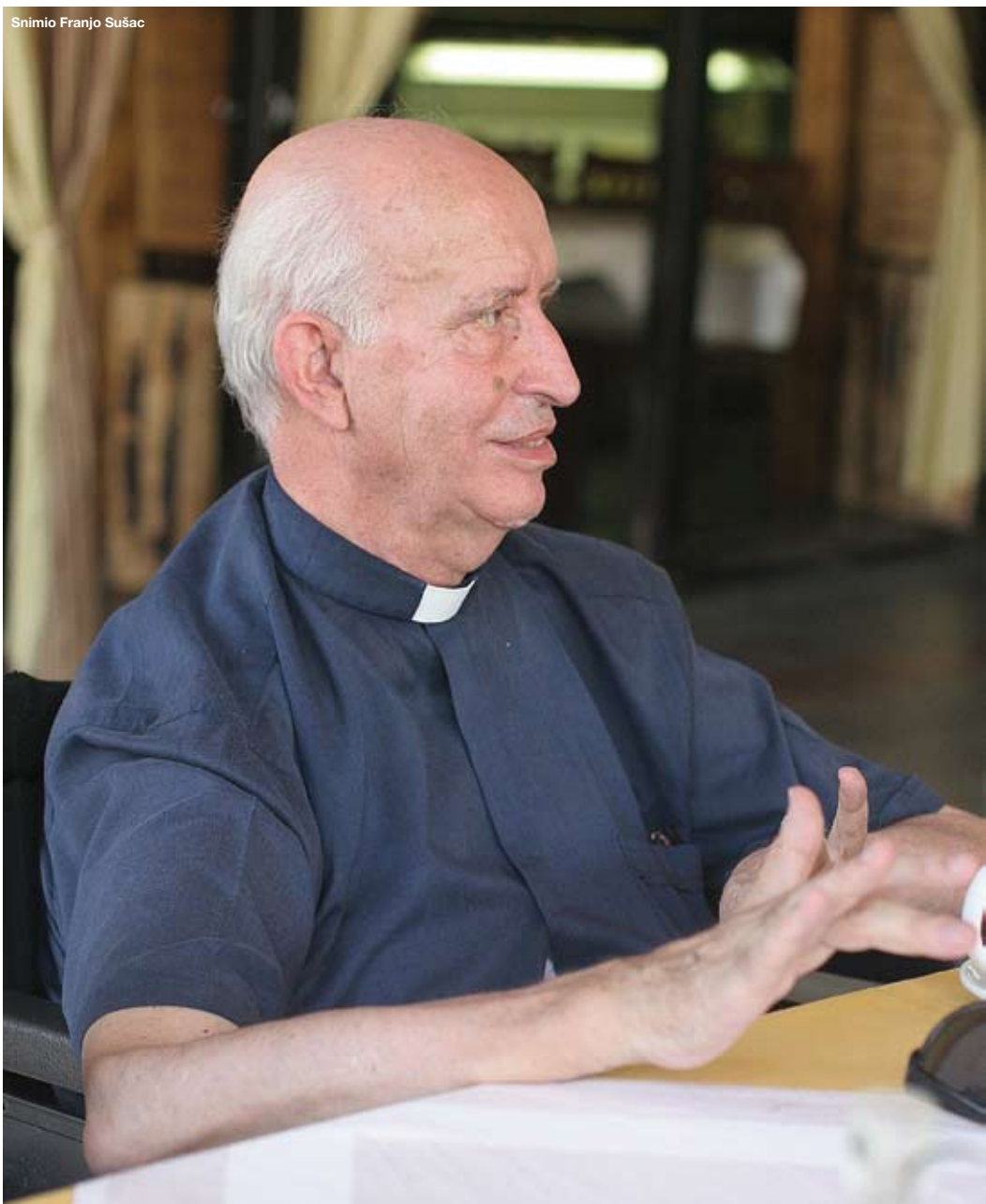
uvijek sam se nastojao držati, pa i kad sam pristupao povijesti (razvoju) šovanja Bogorodice u Hrvata, u novije vrijeme pišući o Kraljici Mira u Međugorju.

Toliko o sebi prije pristupa intervjuu mons. Andrea Gemme, koji se mogao čitati u raznim novinama i na različitim internetskim stranicama tijekom minuloga mjeseca.

Moji komentari

Mons. Gemma je kategoričan u tvrdnji da je Međugorje «apsolutno sotonsko djelo». Neobična tvrdnja biskupa egzorcista. I pitam se (ga), zar je on kao egzorcist sotonu prepoznao po tome što su opsjednuti redovito molili, redovito primali svete sa-

Snimio Franjo Sušac

kramente, postili, pomagali potrebnima, širili ljubav i mir, živjeli čisto, branili svetost obitelji, u kršćanskom duhu odgajali svoju djecu? Jesu li to vanjski pokazatelji da je posrijedi djelovanje sotone?

Nadbiskup Genove, kardinal Giuseppe Siri, govoreći o Međugorju ističe: *Mogu samo reći da vidim kako iz Genove idu u Međugorje mnogi ateisti, koji se poslije vraćaju s krunicom u ruci! Ljudi koji se vrata iz Međugorja postaju apostoli. Oni obnavljaju svoje župe. Oni obnavljaju Crkvu.*

Bečki kardinal Schönborn: *Sam još nisam bio u Međugorju, ali sam na neki način često ondje preko ljudi koje sam upoznao i koje poznajem. Oni su bili tamo i u njihovu životu vidim plodove toga... Oni su opipljivi, očiti i ja u našoj dijecezi i na mnogim mjestima vidim milosti obraćanja, milosti nadnaravnoga vjerskog života, milosti radosti, milosti zvanja, ozdravljenja, ponovnog otkrivanja sakramenata, ispovijedi, sve to nikako ne vara.*

Ekvadorski kardinal Eccheveria Ruiz, koji je bio u Međugorju: *Bog ovdje govori preko Marije svim narodima i svim kulturama. Ovdje se dolazi zbog ispovijedi, susreti Boga. Ovo je božanski trenutak za svijet. Osobno ovdje osjećam početak obraćanja cijele Europe.*

Kardinal Kampale, Uganda, Emmanuel Wamala: *Međugorje je uistinu mjesto molitve za mir. U Međugorju se osjećam dobro, ljudi su ljubazni, pobožni. Ovo je uistinu mjesto gdje ljudi dolaze podijeliti svoje brige jedni s drugima.*

Kardinal Johannes J. Degenhardt, nadbiskup Paderborna: *Međugorje je u međuvremenu postalo najveća ispovjedaonica svijeta. Svaki hodočasnik ondje uistinu doživi mir na mjestu: od ljudi, od okoline, od doživljene lažne i prokljale radosti u vlastitom srcu.*

Ne ću navoditi mišljenja preko stotine nadbiskupa i biskupa. Predaleko bi nas to odvelo. Iznosim još samo nekoliko stavova.

Mons. George Hamilton Pearce, nadbiskup Suva (Fiji Islands): *Bio sam ovdje već tri puta i svećenicima koji me pitaju kažem: samo idite i sjednite u ispovjedaonicu i vidjet ćete čudo za čudom po Marijinu zagovoru i po Božjoj snazi. Rečeno nam je «Po plodovima ćete ih poznati». Srce i duša međugorske poruke sigurno su euharistija i sakrament pomirenja.*

Mons. Joseph Vianney Fernando, biskup biskupije Kandy i predsjednik biskupske konferencije Sri Lanke, nakon petodnevnog boravka u Međugorju: *Vjerujem da je Bog dotaknuo ovo mjesto. Inače se ne može*

shvatiti ovo neposredno ozračje koje odiše iskustvom. To kažem kao ponizan hodočasnik, ne kao biskup.

Mons. Sebastian Thekethecheril, biskup biskupije Vijayapuram (Kerala, Indija), boravio je u Međugorju od 2. do 7. srpnja 2007.: *Danas sam slavio svetu Misu u 10 sati i rekao sam da je ovo najdivnije mjesto na svijetu jer se ovdje ukazala Najdivnija Žena. A zašto je ona Najdivnija Žena? Jer je začela Najdivniju Osobu – Isusa Krista. A budućići da se ukazala ovdje, ovo mjesto je najljepše mjesto. Ja dolazim iz Indije, iz pokrajine Kerala, koja je tako divno mjesto, i kažem da je ovo najdivnije mjesto zato što se ovdje ukazala Naša Gospa.*

Doći i onda stvoriti vlastiti sud

Uvaženi monsinjore Gemma, pitam Vas: *Jesu li navedena iskustva spomenutih crkvenih velikodostojnika, vaše subraće u biskupskom redu, dokaz, pokazatelj da je u Međugorju na djelu sotona? Da ste Vi bili u Međugorju, vjerujem da biste izjavili ono isto što je svojedobno izjavio nigerijski nadbiskup msgr. Gabriel Gonsum Ganaka: Svi koji još nisu došli u Međugorje to trebaju učiniti i uvjeriti se, a ne slušati priče drugih ili pak stvarati predrasude o onom što ne znaju. Tek onda mogu stvoriti svoj vlastiti sud.*

A mons. Gemma radi upravo suprotno.

Govoreći o vidiocima, on ih drži lažljivcima koji, potaknuti od sotone, misle samo na svoju materijalnu korist, te tvrdi: *Njihov je duhovni vođa franjevac, izbačen iz Reda, kojemu je zabranjeno vršenje svećeničke službe a nastavlja s dijeljenjem sakramenata. Tako nešto tvrditi vrlo je neozbiljno bez navoda o kojoj bi osobi duhovnog vođe bila riječ. U Međugorju ne djeluje nijedan franjevac "koji je izbačen iz reda", koji bi k tome bio i duhovni vođa vidjelaca. Vjerujem da je i u ovom slučaju najočitija grješka mons. Geme - neinformiranost.*

Mons. Gemma nastavlja: *Brojni svećenici iz čitavog svijeta, unatoč izričitoj zabrani Svete Stolice, ne odustaju od organiziranja i sudjelovanja u hodočašćima kojima je određeno Međugorje. To je sramota. Doista čudno zvuči takav stav jednog biskupa koji živi u Rimu i koji «ne zna» za ne tako davnju izjavu državnog tajnika Svete Stolice, kardinala Tarcisia Bertonea: Sve je vraćeno na Izjavu iz Zadra biskupa iz bivše Jugoslavije od 10. travnja 1991., koja ostavlja otvorena vrata za buduća istraživanja. Utvrđivanje istinitosti će se, stoga, nastaviti. U međuvremenu su dopuštena privatna hodočašća s pastoralnom pratnjom*

vjernika. Na kraju, svi katolički hodočasnici mogu ići u Međugorje, mjesto marijanskog kulta gdje je moguće izraziti se u svim oblicima pobožnosti. Ova kardinalova izjava nije privatnog karaktera, rečena nekomu «u povjerenju». Ona je jasno zapisana u njegovoj knjizi Posljednja fatimska vidjelica. Moji razgovori sa sestrom Lucijom. Uvodnik tog knjizi napisao je sam papa Benedikt XVI.

Mons. Gemma pripisuje vidiocima «neposlušnost Crkvi» i, *umjesto da se povuku u privatni život, nastavljaju propagirati svoje laži s ciljem stjecanja bogatstva igrajući tako sotonsku igru, umjesto da su postupili kao sveta Bernardica koja je postala redovnicom.*

U odgovoru ću se poslužiti jednim komentarom na već spomenutoj talijanskoj web stranici: *Bernardica je izabrala život u povučenosti, no nije to traženo od svih vidjelaca. Upravo je Gospođa Marija – tako se predstavila Marija Benedikti Rencurel 1644. – tražila da se njezina nova prijateljica – jedna jednostavna djevojka kao Bernardica – ne zatvori u samostan. Kada su pak neke redovnice pitale vidjelicu želi li ući u njihov red, Marija je rekla da te redovnice žive životom koji je previše odvojen a da je, naprotiv, potrebno da Benedikta vrši apostolat među brojnim hodočasnicima koji dolaze u Laus (Gospino svetišće u biskupiji Gap u Francuskoj). Nije li istu ulogu Kraljica Mira povjerila i međugorskim vidiocima?*

Ni mostarski biskupi ne govore o sotonskom djelu

Osvrnut ću se na još samo dva momenta iz intervjuva mons. Gemme.

On (pre)naglašava negativne stavove mostarskih biskupa mons. Žanića i potom njegova nasljednika mons. Perića. Pretpostavljam da mu nije poznato da je upravo mons. Žanić prvi uzeo u obranu vidiocima javno govoreći na Misi u Međugorju točno mjesec dana nakon početka ukazanja: *Djeca ne lažu! Djeca govore točno ono što je u njihovim srcima. Sigurno je: Djeca ne lažu. Isti biskup početkom rujna iste godine u pismu Predsjedniku Predsjedništva SFRJ Sergeju Kraigheru prosvjeduje protiv proširenih neistinitih tvrdnji i optužbi u svezi s događajima u Međugorju. Nakon godina šutnje, mons. Žanić se u listopadu 1984. uključuje u pobijanje međugorskih događanja. Ne ulazeći ovdje u njegove razloge (u prvom redu dugotrajnost ukazanja i različita mjesta ukazivanja), ističem da događanja u Međugorju nikada nije nazvao sotonskim djelom, a*

NE BOJ SE, SINE!

fra Iko Skoko

Sirijski kralj Antioh IV. Epifan (175.-163. pr. Krista) bijaše vrlo okrutan vladar, posebno prema Židovima. Razdoblje njegove vladavine smatra se jednim od najtežih za židovski narod. Tražio je da se ne ravnaju prema Božjim zakonima, da oskrvnave jeruzalemski Hram te da se hram, njihova najveća svetinja, pretvori u hram Olimpijskom Zeusu. K tomu, zabranio je da se itko može priznavati Židovom.

Strogo i nemilosrdno je kažnjavao sve one koji su na bilo koji način ostajali vjerni Božjem zakonu i tradiciji otaca. Nastupila su brojna teška mučenja (2 Mak 5-6). Između ostalih, uhvatili su jednu majku i njezinih sedam sinova. Bičevali su ih volovskim žilama i prisiljavali da jedu svinjetinu. Kad su sinovi hrabro izjavili da ne će prestupiti zakone svojih otaca, kralj je zapovjedio strašna mučenja. Neljudski su mučili i ubijali jednog po jednog brata. Kad je kralj vidio s kakvom se hrabrošću tri starija brata predaju u ruke mučitelja i podnose strašne muke, zadivio se njihovoj hrabrosti.

U Drugoj knjizi o Makabejcima posebno se hvali majčino držanje: "Nadasve vrijedna udivljenja i dostojna svijetle uspomene bijaše majka, koja je u jednom jedinom danu gledala smrt svojih sedam sinova: veledušno je to podnijela zato što se ufala u Gospodina. Svakoga od njih poticala je jezikom otaca. Puna plemenitih osjećaja, ona je svoju ženstvenost oživljavala muškom hrabrošću. Govorila im je: 'Ne znam kako ste nastali u mojoj utrobi, jer nisam vam ja darovala ni duh ni život niti vam tkivo složila. Zato će vam Stvoritelj svijeta, koji je saznao ljudski rod i koji svemu daje početak, milosrdno vratiti i duh i život, jer vi sad ne marite za se iz ljubavi prema njegovim zakonima'" (2 Mak 7, 21-24). Kralj je ponudio slavu i sjaj najmlađem sinu koji je gledao mučenje i smrt svoje starije braće. Kad je vidio da mladić ne pristaje na obećanja, nagovarao je njegovu majku da ga savjetuje prihvatiti ponudu.

Majka je progovorila: "Sinko moj, smiluj se meni koja sam te devet mjeseci nosila u utrobi i dojila te tri godine, zatim te othranila i podigla do sadašnje dobi i odgojila. Molim te, dijete, pogledaj nebo i zemlju i sve što je na njima i znaj da je sve to Bog načinio ni od čega i da je tako nastao i ljudski rod. Ne boj se toga krvnika, nego budi dostojan svoje braće i prihvati smrt, da te s tvojom braćom u vrijeme milosti opet nađem!" (2 Mak 7, 29-30). Mladić je kao i njegova starija braća hrabro prihvatio mučenje i smrt. Naposlijetku su pogubili i majku!

Današnji čitatelj može se upitati: Zar je ne jesti svinjetinu važnije od života? Ovaj primjer pokazuje da življenje po Zakonu nije samo stvar pokoravanja, nego stvar višeg oblika slobode. Sloboda potiče čovjeka da gospodari svojim tijelom. Potiče ga na izbor dobra, što je jedino ljudima moguće. Dobro možemo birati samo ako možemo obuzdati osnovne životne nagone: glad, spolnost, srdžbu, želju za stjecanjem, sumnjivu dobit, osvetu. Ne bojmo se dobra!

Marija i Ivan mole Veliča
Snimila Lidija Paris

UMRO BIH ZA GOSPU - REČE VIDJELAC JAKOV

Proslavili smo 27. obljetnicu Gospinih ukazanja u Međugorju. Gospina ukazanja i dalje su otvorena tema na svim razinama u Crkvi i društvu.

Pitanja je mnogo, a odgovora malo ili previše, ovisno kako im tko pristupa.

Svatko na svoj način želi promišljati događaje koji Međugorje punih 27 godine stavljaju u središte pozornosti crkvene i društvene javnosti. Mnogi očekuju jasnu definiciju događaja u Međugorju. No ona ne postoji. Svatko, zapravo, ima svoju definiciju. Tako je, čini se, i najrealnije. Definicije po svojoj naravi sputavaju i stavljaju točku kao na završenu priču. Međugorje, prije svega, ne može stati u jednu definiciju, a još manje se može kazati da je završena priča. Međugorje nadilazi tu kategoriju uokvirenosti. U Međugorju se sve kreće, giba, nastaje, traje... Poruka Međugorja neprestano hodočasti u srca ljudi, a ljudi po Gospi hodočaste Isusu. To je dinamika i smisao Međugorja. Svaki hodočasnik osobno doživljava milosti koje Bog po Gospi daruje "miljenicima svojim", svojoj dragoj dječici.

Ako bismo ipak pokušali Međugorje definirati u nekoliko rečenica, onda tu nezaobilazno spadaju plodovi koji sva-

koga dana, svakoga trenutka nastaju. Uostalom, i Isus reče kako ćemo po plodovima biti prepoznati. Plodovi su «adut» koji nitko ne može zaobići. Zar se može skruti grad na gori ili svijeća na svijećnjaku!? Nikako.

U ovoj priči važni su i svjedoci. Takvih je na tisuće. Oni svojim životom jamče da je Bog na djelu i po Gospi posebno nazočan u današnjem svijetu. Svjedoci su spremni na svoja pleća uzeti žrtvu kako se ne bi prešutio Gospin glas koji 27 godina govori svakom čovjeku planeta kojega nastanjujemo. Među tim svjedocima, svakako, središnje mjesto pripada onima koji svjedoče da vide Gospu - vidiocima. U tom kontekstu podsjećam na izjavu vidioca Jakova koju je kao desetogodišnji dječak izrekao pred psihijatrom koji ga upita:

"Jesi li ti vidio Gospu?"

"Jesam."

"A što bi ti učinio za nju?"

"Umro bih za nju", zaključio mali Gospin svjedok.

fra Mario Knezović

IZ GOVORA SVETOGA EFREMA, ĐAKONA

Dnevnom svjetlom svojeg znanja, Gospodine, odagnaj noćne tmine naše pameti, kako bi naš um, obasjan, služio tebi u obnavljanju naše čistoće. Početak je djela za smrtnike započinjanje sunčeva toka. Ukrasi, Gospodine, u našim srcima trajanje onoga dana koji ne pozna zalaska. Udijeli nam da u svome biću iskusimo uskrsli život i neka naše pameti ništa ne skrene s uživanja u tebi. Stalnom našom čežnjom za Tobom utisni u nas, Gospodine, znak onoga dana koji ne počinje gibanjem i tokom Sunca.

Danomice te nastojimo obuhvatiti u tvojim otajstvima i primamo te u svoje tijelo. Učini da budemo dostojni iskusiti u sebi uskrsnuće koje nam je nada. S krsnom smo milosti sakrili u svoje tijelo tvoje blago. Neka se to blago poveća na stolu tvojih otajstava. Daj da se radujemo tvojoj milosti. U sebi, Gospodine, posjedujemo tvoj Zalog s tvoga duhovnog stola. O da je i djelom posjedujemo u budućoj obnovi! Po onoj duhovnoj ljepoti

razumijemo koja li je naša ljepota. Nju i u samoj smrtnosti potiče tvoja besmrtna volja.

Tvoje raspeće, Spasitelju naš, bijaše svršetak tjelesnoga života; daj nam da razapnemo svoj duh na sliku duhovnog života. Tvoje pak uskrsnuće, o Isuse, daje veličinu našem duhovnom čovjeku. Promatranje tvojih otajstava neka nam bude zrcalo za njegovo spoznavanje.

Tvoja božanska rasporedba, Spasitelju naš, slika je duhovnog svijeta. Daj da u njemu napredujemo kao duhovni ljudi.

Ne liši, Gospodine, našu pamet svoga duhovnog očitovanja i ne povuci iz naših udova toplinu svoje ljupkosti. Smrtnost u našem tijelu potajno ubrizgava u nas raspadljivost. Neka rosa tvoje duhovne ljubavi ukloni iz našega srca smrtotvorne učinke. Daj nam, Gospodine, da hitimo svome nebeskom gradu i da ga, poput Mojsija s vrha brda, posjedujemo po objavi.

Snimio: Tvrko Bojić

NASTAVAK SA STR. 31

>> unatoč osobnoj promjeni mišljenja nije zabranio tamošnja vjerska okupljanja što bi, sigurno, po svojoj savjesti učinio da ih je držao sotonskim djelom.

Svima i svakomu je poznat negativni – pobijajući – stav mons. Ratka Perića, koji drži «ne samo da se ne može utvrditi nadnaravnost» međugorskih događanja, već «da je utvrđeno da se ne radi o nadnaravnosti». Pa ipak ni on nikada i nigdje nije izjavio da je posrijedi sotonsko djelo. Kao savjestan ordinarij on bi sigurno zabranio okupljanja koja bi bila potaknuta sotonskim djelom, a jer to ne čini očito je da ih takvima ne smatra, iako ne vjeruje u njihovu nadnaravnost.

Mons. Gemma stavove mostarskih biskupa drži apsolutno mjerodavnim i obvezatnim za sve one koji dolaze u Međugorje, no Kongregacija za nauk vjere, kojoj je pročelnikom bio kardinal Ratzinger, sadašnji papa Benedikt XVI., u službenoj izjavi od 26 svibnja 1998. jasno stoji iza stajališta biskupa bivše Jugoslavije od 10. travnja 1991.: *Na temelju dosadašnjeg istraživanja ne može se ustvrditi da je riječ o nadnaravnim ukazanjima ili objavama. A što se tiče negativnog stava biskupa Perića, u istoj izjavi Kongregacije za nauk vjere, koju je potpisao nadbiskup (sada kardinal) Tarcisio Bertone, jasno stoji: Ono što*

je preuzvišeni gospodin mons. Perić ustvrdio u pismu generalnom tajništvu 'Famille Chrétienne', izjavljujući: «Moje je uvjerenje i stajalište ne samo 'Non constat de supernaturalitate', nego i ono: 'Constat de non supernaturalitate' međugorskih ukazanja ili objava', mora se smatrati izrazom osobnoga uvjerenja mostarskoga biskupa koji, kao mjesni ordinarij, ima sva prava izraziti ono što jest i ostaje njegovo osobno mišljenje. Napokon, s obzirom na hodočašća u Međugorje, koja se odvijaju na privatan način, ova Kongregacija drži da su dopuštena pod uvjetom da ne budu smatrana kao ovjerovljenje događaja koji još traju i koji još iziskuju crkveno istraživanje. Mislim da je komentar posve suvišan.

I još samo vrlo kratki osvrt na sud mons. Gemme o pozitivnom stavu pape Ivana Pavla II. prema Međugorju

Mons. Gemma kaže: *To treba provjeriti ostajući u uvjerenju da su takva mišljenja osobna i da ni na koji način ne predstavljaju un atto magisteriale - službeni stav (učiteljstva Crkve).* Doista, papa Ivan Pavao II. nije htio preteći ili prejudicirati službeni stav Crkve, koja još uvijek pomno prati međugorska duhovna zbivanja, pa ipak je bio posve jasan u iznošenju svog stava.

Vrhovni poglavar Katoličke Crkve, nasljednik prvog pape sv. Petra, namjesnik

Isusa Krista, je krajem 1987. u razgovoru s vidjelicom Mirjanom kazao: *Da nisam papa, već bih bio u Međugorju i ispovijedao bih, a brazilskom biskupu Murillu Kriegeru, koji je u siječnju 1988. s još dvojicom biskupa i 33 svećenika išao u Međugorje obaviti duhovne vježbe: Međugorje, Međugorje. To je duhovno središte svijeta.* U pismu koje je uputio 28. svibnja 1992. svom prijatelju Mareku Skwarnickom jasno piše: *U svojim se molitvama svakodnevno spominjemo Međugorja.* Tekst je pisan pisaćim strojem i uredno potpisan: *Jan Pawel II papież.* Drugo pismo – originalni rukopis – od 8. prosinca 1992. uputio je obitelji Skwarnicki i ne može biti konkretnije: *Gospođi Zofiji zahvaljujem na svemu vezanom za Međugorje. Ja također u molitvi svakodnevno onamo hodočastim i sjedinjujem se s onima koji ondje mole - ili odonud crpe poziv na molitvu. Jan Pawel II papież.*

Stav pape Benedikta XVI. jasan je iz gore spomenutog odgovora njegova državnog tajnika kardinala Bertonea.

Za mene kao čovjeka, svećenika, vjernika, posve dovoljno: U Međugorju je preko Bogorodice na djelu jedino Bog, a vidioci posve normalni mladi ljudi na kojima je vidljiva Isusova poruka: *Tražite najprije Kraljevstvo nebesko i sve će vam se ostalo nadodati.*

VRIJEME MILOSTI

Milost Božja izliva se otkad se Bog počeo objavljivati svojemu narodu.

Lidija Paris

U poruci od 25. veljače 2001. Gospa kaže: „Ovo je vrijeme milosti. Zato, molite, molite, molite dok ne shvatite Božju ljubav za svakoga od vas“... Mnogo je poruka u kojima je Gospa govorila o „vremenu milosti“. Budući da ona o tome govori, prva i spontana reakcija je sljedeća: „Vrijeme Gospinih ukazanja u Međugorju je vrijeme milosti“. To je sigurno istina, no ima li taj izraz još neko značenje?

Sad je milosno vrijeme

Milost Božja nije ograničena na vremensko razdoblje Gospinih ukazanja. Ona se izliva otkad se Bog počeo objavljivati svojemu narodu. Kad se objavio Mojsiju na brdu Sinaju, Bog se predstavio kao „milosrdan i milostiv, spor na srdžbu, bogat ljubavlju i vjernošću, iskazuje milost tisućama“ (Knjiga Izlaska 34,6). Knjiga Postanka 6,8 kaže da je Noa „našao milost u očima Jahvinim“. Abraham moli: „Ako sam stekao milost u tvojim očima, nemoj mimoići svoga slugu“ (Knjiga Postanka 18,3). I Bog ga nije mimoišao, nego je kod njega svratio. „Nađe milost u pustinji narod koji uteče maču... Ljubavlju vječnom ljubim te, zato ti sačuvah milost“, kaže prorok Jeremija, 31.

Milost - snaga ljepote i zračenje dobrote

No što je uopće milost? U hebrejskom postoje dvije riječi koje označavaju milost: to su *hen* i *hesed*. *Hen* znači milosrđe koje se prigiba nad nečiju bijedu, a *hesed* velikodušnu vjernost. Psalam 69. moli ovim riječima: „U vrijeme milosti, Bože, po velikoj dobroti svojoj ti me usliši!“ Bog odgovara po proroku Izaiji (Izaija 49): „U vrijeme milosti ja ću te uslišiti, u dan spasa ja ću ti pomoći“, a sveti Pavao u Drugoj poslanici Korinćanima tvrdi: „Sad je vrijeme milosno, sad je vrijeme spasa (2 Korinćanima 6,1). To „sada“ traje do danas.

Grčka riječ za milost je „charis“, a znači privlačnu snagu ljepote, unutarnje zračenje dobrote, ali i darove koji su znak velikodušnosti koja proizlazi iz istinske ljepote i dobrote. Dolazak Isusov pokazuje dokle može ići Božja velikodušnost: dao nam je samoga sebe. Utjelovljenje Isusovo plod je nježnosti, vjernosti i milosrđa koje je Bog iskazivao tijekom cijelog Starog zavjeta. Gospina ukazanja također su plod te nježnosti, vjernosti i milosrđa.

Liturgijska razdoblja i dani milosti

Ako pogledamo u kojem su kontekstu dane Gospine poruke u kojima je riječ o „vremenu milosti“, otkrit ćemo da je od tridesetak poruka dvanaest njih vezano uz

korizmu, četiri uz došašće, tri uz blagdan Duhova, jedna uz Božić, jedna uz Novu godinu, dvije uz blagdan zaštitnika župe... U Crkvi, to su liturgijska razdoblja i dani milosti, i zato bi se moglo reći da Marija živi s nama u liturgijskom vremenu Crkve, da „diše s Crkvom“.

Milost Božju ne moramo pokušavati svojim zaslugama zaraditi, ne moramo je ulagivački prositi, Boga ne moramo pokušavati „umilostiviti“ jer je On sama milost i jer se ta milost besplatno izliva!

Milost vam i mir od Boga

Gospa ponavlja da je ovo „vrijeme milosti“, a sebe naziva „Kraljicom Mira“. Sve apostolske poslanice povezuju riječi „milost“ i „mir“. „Milost vam i mir od Boga, Oca našega, i Gospodina Isusa Krista!“ kaže sveti Pavao. Te se riječi ponavljaju u devet njegovih poslanica, a isto kaže i Knjiga Otkrivenja (1,4). S Isusom je nastupila punina vremena milosti: „doista se pojavila milost Božja, spasiteljica svih ljudi“ (Titu 2,11). „On nas spasi po svojem milosrđu“ (Titu 3,4).

Na njegovu smo sliku stvoreni i u nama je Božja milost djelatna. U nama stanuje milost: milosrđe i vjernost, privlačna snaga ljepote, unutarnje zračenje dobrote... Milost zahtijeva i našu suradnju. Ako je tražimo, Bog nam je nikada ne će uskratiti. On poznaje našu slabost i zato kaže Pavlu: „Dosta ti je moja milost jer snaga se u slabosti usavršuje“ (2 Korinćanima 12,9). „Milošću Božjom jesam što jesam i njegova milost prema meni ne bijaše zaludna“, odgovara Pavao (1 Korinćanima 15,10).

NAKON 290 GODINA PRIZNATA AUTENTIČNOST UKAZANJA

fra Karlo Lovrić

O d 4. svibnja 2008. malo mjesto Laus u francuskim Visokim Alpama nije više samo mjesto molitve, nego je Gospino svetište koje je mjesni biskup priznao mjestom Gospinih ukazanja. To najnovije svetište pridružilo se već priznatim i u cijelom svijetu po ukazanjima poznatim Gospinim svetištima u Francuskoj - Parizu (1830.), La Saletteu (1846.), Lurdu (1858.), Pontmainu (1871.) i Pellvoisinu (1876.).

U spomenutim mjestima priznanje od strane službene Crkve, uza sve poteškoće, išlo je znatno brže. Ipak, malo neobično i, rekli bismo, odugovlačeno priznanje Gospina ukazanja u Lausu! Punih 290 godina čekanja! Ako vjerujemo (kao vjernici to smo dužni!) da Duh Sveti vodi Crkvu, ipak se ne može govoriti o zakašnjenju. On je vodi uvijek, pa i kada se nama čini da Crkva pomalo kasni. Zar nije djelo Duha Svetoga ako obični vjernički puk od samoga početka ukazanja u osobi siromašne pastirice Benoite prepoznaje Božji zahvat? Vjernički puk se ne vara, on prepoznaje što dolazi od Boga, a što od đavla. Ono što «mjerodavni» ponekad ne mogu prepoznati, prepoznaje vjernički puk; ono što je vidjelica Benoite vjernicima prenijela kao poruku Neba, nije se činilo nespojivim s njihovim vjerničkim životom. Riječ je, ponajprije, o ozdravljenjima.

Oprostiti nije poraz

Iako ljudi, općenito, više traže fizička nego duhovna ozdravljenja, potonja, ipak, donose više radosti, a s njima se, nerijetko, događaju i fizička ozdravljenja. Kako se samo čovjek osjeća ugodno, sretno i preporođeno kad se u iskrenoj ispovijedi pomiri s Bogom! Što sve nije spreman učiniti iz zahvalnosti prema Bogu? Koliki su poslije takve ispovijedi spasili i svoj fizički život, svoj brak, svoju obitelj... jer su počeli moliti, postiti... i shvatili da oprostiti ne znači biti pregažen i poražen, nego oslobođen okova... Oni koji su više primili, spremni su i mogu više dati. Isus za onu skrušenu grješnicu koja mu «svojim suzama oprala noge i ota svojom kosom» kaže da joj je mnogo oprašteno, jer je mnogo ljubila

(usp. Lk 7,45-47).

A u Lausu je riječ i o sakramentu pomirenja, svete ispovijedi. Premda svaka uspoředba pomalo «šepa», ovo malo i neznatno mjesto u Francuskoj ima sličnosti s Međugorjem jer je i u njemu naglašen **sakrament sv. ispovijedi**, a k tome ih povezuje i dugotrajnost ukazanja što neke, pa i crkvene ljude, navodi na svakakve zaključke.

Upravo oni koji ozbiljno razmišljaju o obraćenju, o povratku Bogu, u ovakvim Gospinim svetištima žele obaviti, mnogi i svoju životnu ispovijed. I one grijeha koje su zbog stida i straha godinama prikrivali i skrivali u svojoj intimi, bez straha, ali sa suzama radosnicama izbacivali su vani i vraćali se radosni i puni nade u svoje obitelji, na svoja radna mjesta, u svoju sredinu...

Priznanje autentičnosti ukazanja

Ono što je mons. Jean-Michel di Falco Leandri, biskup biskupije Gap i Embruna, ranije najavio, to je u nedjelju 4. svibnja 2008. i učinio: službeno je priznao nadnaravni karakter Gospinih ukazanja siromašnoj sedamnaestogodišnjoj pastirici Benoite Rencurel u svetištu Lausu u Visokim Alpama. Ukazanja su počela 1664. i trajala sve do 1718., pune 54 godine!

Priznanje je, u nazočnosti apostolskog nuncija i tridesetak kardinala i biskupa iz cijeloga svijeta, izrečeno za vrijeme svečane svete Mise koju je prenosila Francuska televizija (F 2).

Sudjelovanje crkvenih dostojanstvenika u svečanom (pontifikalnom) misnom slavlju događaju priznanja autentičnosti ukazanja daje vrijednost ne samo za Crkvu u Visokim Alpama, nego i za Crkvu u Francuskoj i za Crkvu uopće.

Tijekom svih godina dok joj se Gospa ukazivala pastirica je vjerno vršila svoje poslanje primanja hodočasnika, svjedočenja, molitve i pokore, vodeći hodočasnike prema **sakramentu pokore**.

Lijepa Gospođa

Poslije oćeve smrti sedmogodišnja Benoite je, zbog siromaštva u obitelji, bila primorana raditi kod susjeda i čuvati mu

Vidjelica, pastirica Benoite iz francuskoga mjesta Lausa prvo je ukazanje Blažene Djevice Marije imala u svojoj sedamnaestoj godini, 1664. godine. Nakon toga Gospa joj se nastavila ukazivati 54 godine, a Laus je sve do početka svibnja ove godine bio mjesto molitve. Gotovo tri stoljeća nakon smrti vidjelice, mjesni biskup ukazanja je priznao autentičnima.

U Lausu je riječ o sakramentu pomirenja, svete ispovijedi. Premda svaka usporedba pomalo "šepa", ovo malo i neznatno mjesto u Francuskoj ima sličnosti s Međugorjem jer je i u njemu naglašen **sakrament sv. ispovijedi**, a k tome ih povezuje i dugotrajnost ukazanja što neke, pa i crkvene ljude, navodi na svakakve zaključke. Upravo oni koji ozbiljno razmišljaju o obraćenju, o povratku Bogu, u ovakvim Gospinim svetištima žele obaviti, mnogi i svoju životnu ispovijed. I one grijeha koje su zbog stida i straha godinama prikrivali i skrivali u svojoj intimi, bez straha, ali sa suzama radosnicama izbacivali su vani i vraćali se radosni i puni nade u svoje obitelji, na svoja radna mjesta, svoju sredinu...

stado. Uvijek moleći, od krunice se nije rastajala. Znala se odreći hrane, dajući je djeci svoga gospodara. Na jednom brežuljku iznad sela, kroz četiri mjeseca, svaki dan na istom mjestu, ukazivala joj se Lijepa Gospođa. Gospa ju je pripravljalna u šutnji da bude povlašteni svjedok milosti obraće-

nja kroz 54 godine.

«Ja sam Gospa Marija, Majka Isusova...»

U mjesecu rujnu Gospa zahtijeva gradnju crkve s kućom za svećenike. To će se ubrzo ostvariti i privući kršćane koji su željni živjeti put obraćenja, osobito po

sakramentu ispovijedi. U prvim danima ukazanja, a hodočašća su uskoro uslijedila, bila su poznata brojna fizička i moralna ozdravljenja, posebice po pomazanju uljem iz lampe svetišta, što je pastirci savjetovala sama Gospa.

Godine 1666. vidjelica je stupila u Treći dominikanski red - u Zajednicu sestara pokore, koja joj nudi solidnu posvetu. Nosi bijelu žensku kukuljicu i pokorničkim životom vodi brigu o osobnoj posveti. Benoitte Rencurel uspoređuju sa svetom Katarinom Sijenskom, jednom od najslavnijih dominikanskih svetica, koja joj se ukazala 22. srpnja 1678. pružajući joj trnovu krunu.

U srpnju 1673. za jednog viđenja Raspetoga Krista u podnožju križa u Avançonu, Benoitte prima stigme i trpljenje Muke. Kroz devet godina - s prekidom od dvije godine - bol razapinjanja svaki tjedan ju je prikovala za krevet, a u ekstazi je bila srodna Muci Spasiteljvoj, što je bio vrhunac njezina duhovnog odgoja.

Čineći strogu pokoru, bez prestanka je molila za «Crkvu, kralja, grješnike i umiruće».

Benoitte je imala karizmu (dar) ući u čovjekovo srce: pokornike/grješnike je pozivala da se potrude i budu potpuni u obraćenju, a svećenici su svjedočili o kvalitetnim ispovijedima koje su poslije takvih priprema slušali.

«Gospa je odredila ovo mjesto za obraćenje grješnika».

Benoitte je, nakon strogog načina života, umrla u 71. godini. Zbog njezine molitve, strpljivosti i blagosti s kojom je primala hodočasnike, svi su je za života priznavali sveticom. Predvidjela je svoju smrt, a svećenici nazočni uz njezino uzglavlje uporno su tražili da ih umiruća vidjelica blagoslovi. Ne čudi što su na njezinu nadgrobnom spomeniku ispisane riječi i mišljenje vjerničkoga puka: «Sestra Benoitte - umrla na glasu svetosti». Pokrenut je postupak za njezinu beatifikaciju (proglašenje blaženom).

Svetište je postalo duhovno središte biskupije Gap, a od samoga početka dijecezanski svećenici, redovnici i redovnice te laici na usluzi su hodočasnicima.

Laus godišnje posjeti oko 120.000 hodočasnika. Možda će ih sada nakon priznanja biti još više?! Za ilustraciju: u Međugorju je 2007. podijeljeno oko 1.600.000 pričesti, a ove godine se očekuje još više!

UBOJSTVO FRA KRIŽANA GALIĆA

fra Robert Jolić

Tijekom Drugoga svjetskog rata

i poraća ubijeno je nekoliko

svećenika rodom iz župe

Međugorje, kao i nekoliko bivših

međugorskih župnika i kapelana.

Jedan od njih ubijen je u samom

Međugorju: riječ je o fra Križanu

Galiću, koji je tada već bio nagluhi

starac u 75. godini života. Rođen

je 1870. u Gorici. Franjevački

je habit obukao 1889., a za

svećenika zaređen 1893. Djelovao

je kao kapelan i župnik u više

hercegovačkih župa: Veljaci, Široki

Brijeg, Rakitno, Županjac, Bukovica,

Šuica, Tihaljina, Humac, Ljuti

Dolac, Čerin, Gradnići. Od 1937. je

u mirovini na Humcu. U Međugorje

je fra Križan prešao s Humca

zacijelo nakon što je taj samostan

1944. godine bio bombardiran i

tako postao nemoguć za normalno

stanovanje.

O fra Križanovoj smrti pisao je opširno provincijalu međugorski župnik fra Serafin Vištica (1940.-1945.). Fra Križanova smrt bila je više plod nesretnih okolnosti, a ne stvarne partizanske želje da ga ubiju - jer su oni tada još pred svijetom nastojali pokazati lijepo lice. O tome svjedoči i pismo provincijala fra Leona Petrovića župniku fra Serafinu krajem 1944. godine. Pita o fra Križanovoj smrti jer je čuo da je poginuo nesretnim slučajem te nastavlja: «Čujemo, da partizanski odredi blago postupaju s narodom i da tamo vlada red i mir. Hvala Bogu da nevini ne strada-

ju.» Partizani su nedugo prije toga bili zauzeli Brotnjo. Svijet je pobjegao prije njihova dolaska, najviše u Mostar, a provincijal, čuvši da partizani ne čine zločine, nastavlja u istomu pismu: «I mi smo nagovarali svijet da se vraća kućama, jer će im sve propasti, naročito hajvan, jer ga nitko ne čuva ni ne pase. Mislim, da je dobar dio već otišao natrag kućama. Ovdje se ne viđaju.»

Na to provincijalovo pismo opširno je odgovorio župnik fra Serafin. Iz njegove su župe, piše, pobjegli gotovo svi župljani nakon što su na brdo Crnicu iznad sela 28. listopada 1944. došli partizani. Pročulo se bilo da su to četnici, iako su bili partizani. I župnik se sklonio na Čitluk. U župnoj kući ostao je sam stari fra Križan Galić. Ostale su bile i časne sestre u svojoj kući. Sutradan je župnik s fra Rufinom Šilićem i fra Jerkom Mihaljevićem, bogoslovskim odgovjateljima i profesorima koji su tada boravili na Čitluku, došao u Međugorje. Tu su upoznali partizanskog zapovjednika poručni-

U župnom ljetopisu sačuvana je vijest da je župnik fra Drago Stojić podigao pokojnom fra Križanu grobnicu na mjesnom groblju Kovačici. Sagrađena je 1960. godine, a stajala je 85.000 dinara. Kasnije je u tu grobnicu sahranjen i fra Slavko Barbarić te je grobnica veoma lijepo uređena. K njoj svakodnevno dolaze brojni hodočasnici iz čitavoga svijeta.

ka Boju Kurilića, rodnom iz Trebinja. Rekao im je iskreno da među partizanima ima i nešto bivših četnika. Sporazumjeli su se da se fratri vrate na Čitluk i saopće narodu da se vrati kućama.

Opet je fra Serafin s malim slugom došao u Međugorje sutradan (30. 10.) popodne. Uskoro je tu počelo pripucavanje, pa je fra Serafin morao maloga odvesti na Čitluk jer je plakao. «Nakon mojega odlaska oko 5 sati o. Križan Galić došao je u čč. sestara. Tu je večerao i pošao u kapelu (= župnu kuću, op. R. J.) oko 6 sati. Partizanska je straža bila negdje oko naše kuće, koja je pitala: tko je i tko ide. On se nije javio, jer je to starac, koji nije čuo ni razumio poziv straže. Nato ga je stražar ranio u nogu. On je došao u ured. Opet je straža zvala. Budući da se opet nije javio, stražar je bacio svoju bombu u ured, koja

ga je ubila. Bio je još u utorak jutro, 31. X. živ u uredu. Iza toga je umro.» U međuvremenu je župnik bio na Čitluku i 31. listopada i 1. studenog nije se mogao vratiti zbog pucanja. Na Sve svete, «1.11. u 9 sati uvečer došla je partizanska straža u našu kuću u Čitluku, pregledala samo prizemlje i otišla. Tu sam stražu pitao za poručnika Kurilića Boju, koja mi je rekla, da se nalazi negdje na Čitluku. Mi smo otišli spavati. Na osvit mrtvoga dana u 1 sat ujutro dolazi poručnik Kurilić i traži mene, da mi saopći poginule p. o. Križana Galića. Sve mi je rekao, kako sam ja gore naveo, i da su ga oni partizani pokopali u Kovačici, jer nije bilo nikoga od našega svieta tko bi ga pokopao.

Onaj se poručnik jako izvinjavao, da im je svima krivo i žao, da je ovaj starac poginuo s obzirom na nas i na njih. Ja sam re-

kao, da je nama fratrima i previše žao, da se prolila ovako i nevina krv! starca od 75. god., koji ni muhi nije zla mislio.

Na mrtvi dan, došao sam opet s fra Rufinom u Međugorje ujutro, gdje sam ja i ostao, a Rufin se povratio kući. Sastao sam se s njihovim oficirima i komesarima. Svi su se izvinjavali radi smrti pok. Križana.

Da je O. Križan bio kod čas. sestara, da se čuo i u čas. sestara poziv straže: tko je, i da se nije čuo odgovor sa strane O. Križana, to su mi rekle i potvrdile i čas. sestre.»

I u Matici umrlih župnik je opširno zabilježio taj nesretni događaj. Uz to je nadodao i sljedeće: „Pokojni o. Križan Galić bio je uvijek tih, miran, od molitve i bezazlen čovjek. Svijet ga je rado zvao da blagoslovi polja - goni - zaklinje skakavce i gusjenice; da blagoslovi bolesne ljude i blago. Dana 8. 12. 1943. slavio je u svom rodnom mjestu Gorici 50. godišnjicu misništva. O. Župnik je rekao partizanima, da je to najnevinija krv, koja je pala i mogla pasti na teritoriju naše župe.“

Župnik fra Serafin Vištica vratio se 7. studenog 1944. u Međugorje i boravio u župnoj kući. Piše da je jučer (6. studenog) bio na Čitluku. U župnoj kući na Čitluku nije bilo ni jednoga partizana niti su dolazili osim one noći kad je dolazila straža. «Sviet se povraća kućama. Partizani niti pale niti ubijaju. Oni vele, da traže krivce.» Sve je to bila vješta gluma i priprava za zločine koji će tek uslijediti, kako nad franjevcima i svećenicima, tako nad vojnicima i pukom. Sreća za fra Serafina da je uskoro, a vjerojatno nakon stravičnoga partizanskog zločina nad fratrima na Širokom Brijegu u veljači 1945., shvatio da je bio u zabludi kad je napisao da «partizani niti pale niti ubijaju», pa pobjegao preko granice i tako se spasio. Prema jednom sačuvanom dopisu koji je provincijalu uputio bogoslov fra Svetislav Markotić iz Čitluka 30. prosinca 1944. čini se da su partizani zvali na ispitivanje fra Serafina iz Međugorja, fra Julijana Kožula iz Veljaka te fratre iz Drinovaca. Možda je i to bio znak za oprez i za spremanje bijega.

U župnom ljetopisu sačuvana je vijest da je župnik fra Drago Stojić podigao pokojnom fra Križanu grobnicu na mjesnom groblju Kovačici. Sagrađena je 1960. godine, a stajala je 85.000 dinara. Kasnije je u tu grobnicu sahranjen i fra Slavko Barbarić te je grobnica veoma lijepo uređena. K njoj svakodnevno dolaze brojni hodočasnici iz čitavoga svijeta.

VOLIM TE, MAJKO MEĐUGORSKA

Postoje dani u kojima nam se posvema promijeni život. Meni se to dogodilo prije dvadeset i pet godina, 14. listopada 1983., kad sam prvi put došla u Međugorje. Za ukazanja Blažene Djevice Marije čula sam prije, ali se moja želja da dođem ostvarila tek u tom Gospinu mjesecu. Sudjelovala sam više puta na Misi u crkvi, molila na Podbrdu i Križevcu. Riječima se ne može opisati snaga osjećaja za boravka u mjestu koje Gospa svakodnevno blagoslivlja svojim dolaskom. Tada sam bila i kod Vicke. U njezinoj kući mi hodočasnici smo molili s njom. Tijekom molitve osjećala sam nazočnost jedne divne, blage i sretne osobe. Moja molitva bila je uslišana, a ja sam nastavila hodočastiti u to divno mjesto, punih dvadeset pet godina. Svako hodočašće za mene je bio dar, a isto sam primijetila i na ostalima s kojima sam hodočastila.

Tijekom svojih hodočasničkih godina upoznala sam mnoge svećenike koji su satima i satima u ispovjedaonicama, u molitvi s mnogobrojnim hodočasnicima, u svakom trenutku svima na usluzi. Kraljica Mira nam je to mjesto darovala kao utočište za naša srca.

U 2006. godini sam se razboljela. Dijagnoza je bila karcinom dojke. To su trenutci kad se cijeli život okrene naglavce. Tada sam osjetila da vjera čini čuda. Zavjetovala sam se Kraljici Mira i otišla u Međugorje, bila sam i na Brdu ukazanja. Nakon povratka iz Međugorja ponovno sam bila kod liječnika i nalazi su bili izvrsni, Kraljica Mira i Njezin Sin su me ozdravili. Otada i sama dovodim hodočasnike, a o svom iskustvu napisala sam knjigu „Moji susreti s Kraljicom Mira“. Nadam se da ću je uskoro i objaviti, naravno ako to bude volja Božja. Već dvadeset i pet godina, od svoga prvog hodočašća u Međugorje, nastojim živjeti poruke Kraljice Mira i primjenjivati ih u svom životu.

Međugorje je blagoslov za ljude jer smo iz njega pozvani mijenjati svoj život - obrađati se, postiti, moliti. To se može ostvariti samo ako smo s Bogom.

Učiteljica sam i s velikim veseljem radim s djecom, pomažem tim malim anđe-

lima spoznati ljubav i vjeru te prihvaćati svakog čovjeka onakvog kakav jest. Moj život je divan, a kada ste s Kraljicom Mira i ne može biti drugačije.

Svima svjedočim da se u Međugorju dobiva mir u srcu, a on je pretpostavka sretnog života.

Zahvaljujem Kraljici Mira za sve milosti koje sam po njoj primila.

Marija Vučak, Osijek

GLASNIK MIRA - GLAS MAJKE

Poštovani prijatelji!

Glasnik mira čitam od prvog broja i zaista je «Međugorje u mom domu». On mi pomaže svakodnevno živjeti poruke naše nebeske majke Kraljice Mira. Preko članaka koje iz broja u broj objavljujete činite ljude spremnima živjeti Božju riječ, na što nas Isus poziva u Evanđelju po Luki - oni koji žive moju riječ moja su majka i moja braća (Lk 8,19 -21). Glasnik je glas majke koja zove svoju dječicu da se probude i idu putem na koji nas zove.

U Međugorje sam prvi put došao ni sam ne znajući kamo idem. O vjeri nisam bio poučen, ali prvi susret s tim mjestom, s Kraljicom Mira, otvorio je moje srce i dušu tako snažno da sam danima morao brisati suze. Vjerujem danas da su to bile suze radosnice koje su me odvele u crkvu, svetim sakramentima, Kristu Spasitelju. U svemu vidim djelo Majke Božje, Kraljice Mira, bez koje sam ništa ne bih mogao učiniti.

Svaki dan, uz redovite molitve, izgovaram i ove riječi: Želim ti opet doći, majko draga, želim ti kazati da sam tvoj, želim ti kazati da te volim i želim činiti sve što kažeš. O majko nebeska, preporuč mi svomu Sinu! Ja živim u Kopru u Sloveniji, ali znam da me čekaš u svom svetom i blagoslovljenom Međugorju. Zahvaljujući valovima Radiopostaje "Mir" Međugorje i Glasniku mira Međugorje živim svakodnevno, a svima mogu kazati da je plod Međugorja u mome životu bolji i sretniji život.

Bogu i Gospi zahvaljujem što sam u Međugorje hodočastio već šest puta i što sam u njemu primio dar obraćenja.

Danijel Zlatič, Koper, Slovenija

OBLACI NESTAJU

Majci mira za obljetnicu

Oblaci nestaju, a sunce nam grije,
zapjevajmo Gospi od miline:
Marijo, Marijo, čuj vapaje moje,
daj da slijedim ja poruke Tvoje!

Naše drago Međugorje
cijelog svijeta narod zove
da se vrati Kristu Bogu
koji daje mir i slogu.

Međugorje u molitvi
s porukama Majke diše
kojoj ljudi, tražeć mira,
svoje srce otvoriše.

Filip Marijanović, Međugorje

GOSPA, MEĐUGORJE I PORUKE

Moj prvi susret s Međugorjem i Gospom bio je u vrijeme prvih dana njezina ukazanja. Kako? Kao jedanaestogodišnjak, navečer sam se igrao i upravo u vrijeme Dnevnika ušao sam u kuću. Tada sam čuo vijest, i to na način na koji se u to vrijeme govorilo o vjeri i vjerskim fenomenima, što se događa u Međugorju. U sebi sam osjetio radost. Zanimljivo je da sam o tome razmišljao, ali nisam dolazio u Međugorje. Upravo su se na meni ispunile Gospine riječi: U Međugorje se ne dolazi kad vi hoćete, nego kad vas Gospa pozove.

Mirko Hrkać

Kako od svoje pete godine bolujem od dijabetesa inzulina ovisnoga tipa, bolest je tijekom godina uzela svoj danak i početkom 2000. potpuno sam izgubio vid. Do te godine radio sam kao voditelj gradilišta u jednoj privatnoj tvrtki, a posljednje gradilište na kome sam radio bila je crkva blaženoga Alojzija Kažotića na Peščenici u Zagrebu.

Uvijek sam razmišljao o svome križu, o Isusovu križu i o Marijinim bolima u trenucima Isusove muke.

Nakon gubitka vida dugo sam bio na bolovanju i redovito odlazio na kontrole kod liječnika. Što se tiče moga zdravstvenoga stanja, ništa se nije mijenjalo. U svemu mi je jedina snaga bila molitva krunice, i to svakodnevno sva tri otajstva uz Radio Mariju. Svako jutro sam ustajao u 6.00 sati, budio me je Anđeoski pozdrav, a u 6.15 je bila prva krunica, u 15.15 druga, u 20.15 treća. I tako dan za danom.

Osjetio sam zov da pođem u Međugorje

Jednoga dana, čekajući krunicu u 15.15, slušao sam Međugorsku himnu. Nakon prvih riječi, *Došli smo ti, Majko draga*, osjetio sam želju i unutarnji zov da pođem u Međugorje.

Nakon krunice emitirane su obavijesti u kojima sam čuo za gospodina Roberta Rukavinu koji organizira hodočašće. Javio sam mu se i sve dogovorio, ali nekoliko dana prije putovanja vidjeli smo da mi je putovnica istekla pa mi je to hodočašće ostalo neispunjeno. Nekoliko dana poslije obljetnice ipak sam uspio prvi put doći u Međugorje.

Nekoliko mjeseci kasnije hodočastio sam drugi put, i to za blagdan Marije Kraljice. Tada sam doživio posebne milosti i shvatio da nešto trebam učiniti za Gospu. Nastavio sam dolaziti svakih nekoliko mjeseci. Osjetio sam da trebam upisati teološki fakultet, u čemu su mi pomogli Robert i njegov brat fra Vlado.

Budući da do tada nisam izlazio ili sam to činio vrlo rijetko i to uvijek u nečijoj pratnji, slijedio je brzi početak novoga života. Trebalo je naučiti hodati s bijelim štapom, pripremiti se za upis i pribaviti sve što je potrebno. Zanimljivo je da sam sve to uspio u vrlo kratkom vremenu.

Odlučio sam živjeti poruke

Slušajući Gospine poruke koje sam dao da mi se pročitaju i snime na kasete, odlučio sam u potpunosti nastojati živjeti ono što Gospa traži i na što nas poziva: molitva, post, sv. Misa, ispovijed, svjedočanstvo. Tada sam obećao Gospi da ću svaku njezinu poruku koju dobijem napisati u mobitel i poslati svojim prijateljima. Na moju radost, to činim i danas pa poruku šaljem na preko 100 adresa. Prijatelji poruku šalju na nove adrese, što je izvrstan način njezina širenja.

Osobito su mi bila dragocjena iskustva odlaska na Križevac i na Podbrdo i to navečer poslije klanjanja.

U srpnju prošle godine, nakon položenog posljednjeg ispita, htio sam se malo odmoriti prije nego počnem pisati diplomski rad. I tema moga diplomskog rada vezana je uz Gospu: "Mariologija hrvatskih

mariologa u Bogoslovskoj smotri dvadesetoga stoljeća."

Kako sam i za vrijeme odmora čitao Gospine poruke, tada sam pročitao poruku od 18. listopada 1984.: *„Draga djeco! I danas vas pozivam da svakodnevno u svojim kućama čitate Bibliju. Stavite je na vidljivo mjesto da vas potiče da je čitate i molite. Hvala vam što ste se odazvali mome pozivu!“*

Biblija za slijepe

Kad sam pročitao tu poruku, zastao sam i počeo razmišljati o onima koji ne mogu čitati. Kako im učiniti Sveto pismo pristupačnim? Kako imam iskustvo i znam što znači uzeti Sveto pismo i pronaći ono što me zanima, želio sam to omogućiti svima.

Razmišljao sam o Svetom pismu, njegovim unutarnjim podjelama, današnjoj tehnici i shvatio da se to može učiniti.

Kleknuo sam pred svoje kućno svetište Majke Tripud Divne i uputio molitvu Ocu nebeskom: „OČE, JA OVO ŽELIM OSTVARITI, MOLIM TE POMOZI MI I Povedi me do onih koji će mi pomoći i otvoriti im srce.“

Tako je i bilo, uz pomoć prijatelja uspio sam snimiti Bibliju te na jednostavan način slijepim osobama omogućiti pristup Svetom pismu.

Sada mogu reći „OČE, HVALA TI ŠTO SI USLIŠAO MOJU MOLITVU.“

Osim toga, poruke Kraljice Mira su sastavni dio molitvene zajednice koja je nastala na Gospin poziv da se osnivaju takve molitvene skupine. U zajednici, uz Gospinu poruku koja nas vodi, još molimo krunicu i čitamo nedjeljno Evanđelje te molitvu za beatifikaciju Sluge Božjega fra Ante Antića. Na kraju dolazi posveta Gospi po sv. Ljudevitu Mariji Grignonu. Ovo svjedočanje završavam njegovom molitvom:

*Tvoj sam sav,
i sve moje pripada Tebi,
moj ljubezni Isuse
po Mariji tvojoj Presvetoj Majci.*

IGRA STAKLENIH PERLI

Isus je Krist svojom riječju okrenuo svijet naglavačke, globalizirao ga, ujedinio i sve tomu slično. A onda negdje tamo u srednjem vijeku ustadoše kolonizatori i poharaše mnoge kutke kugle zemaljske, poput skakavaca u onih 10 egipatskih zala. Danas to zovu otkrivanjem ovoga ili onoga, oni to zovu, a ti "otkriveni" uglavnom nemaju priliku reći misle li i oni tako.

fra Miljenko Stojić

Globalizacija. Hajde da započnemo ovom jakom riječju koja nas danas tuče po nogama na svakom koraku. Namjerno ne ću zaviriti u stručne priručnike ili prošvrljati malo po internetu da bih pokupio koji pojam o tome i ispao pametniji nego što jesam. Kad to kažem, onda mi na pamet pada voda. Recimo, u našoj Lici ili negdje u Bosni. Čak bi je se našlo i po Hercegovini, samo treba tražiti. Stručno nam objasniše da je u ne tako dalekoj budućnosti ne će biti dovoljno za sve ljude. Njome će upravljati neki globalni igrači. Imat će za to zakonsko pokriće. Dobili su koncesiju. Sad, na koji način, hajde, dokažite nešto krivo, ako možete. I tako, ostat ćemo žedni kraj izvora koje nam je Bog dao, a mi ih nismo znali ili nismo mogli očuvati. Dalo bi se i tu raspredati priču, ali ubrzajmo. Golemi kapital u rukama neodgovornih ljudi vodi svijet uništenju. Nisam ovo prepisao od Marxa, upravo mi je palo na pamet kao ishod izloženih rečenica i razmišljanja. Ono što danas nazivaju globalizacijom, zapravo je parodija kršćanskog vjerovanja. Izgleda čudno?! Prisjetimo se malo sv. Pavla. Nema više rob i slobodan, muško i žensko, tuđinac ili naš, moj i tvoj... Čini mi se da sam nadodao nešto svoga, međutim, to je tu negdje, pogledajte u Svetom pismu. Isus je Krist svojom riječju okrenuo svijet naglavačke, globalizirao ga, ujedinio i sve tomu slično. A onda negdje tamo u srednjem vijeku ustadoše kolonizatori i poharaše mnoge kutke kugle zemaljske, poput skakavaca u onih 10 egipatskih zala. Danas to zovu otkrivanjem ovoga ili onoga, oni to zovu, a ti »otkriveni« uglavnom nemaju priliku reći misle li i oni tako. Djeca, unuci, praunuci i pra, pra tih kolonizatora nastaviše istim putom, ujedno opravdavajući sve što se dogodilo. Nastadoše, rekoše, i velika filozofska mišljenja. Pojavi se komunizam, nacionalsocijalizam, fašizam. Zlo dobaci ljudima staklene perle da se malo poigraju, ne pitajući se što će biti na kra-

ju. Globalizacija i dalje jaše, ne mareći za povijest.

Ako sam malo pretjerao u prethodnim rečenicama, red je da se pokušam obraniti. Ne ću ponovno isto, drugim riječima. Spomenut ću Ilju Stogoffa. Neki drže da je on nešto najbolje što se moglo dogoditi u književnosti poslije Tolstoja. Premalo je prostora pobiti ili potvrditi to mišljenje, pa neka bude svakomu kako hoće. Jesam, čitao sam ga i ja, a čitao sam i Tolstoja, još davno, davno, čak kao klinac, ne shvaćajući točno o čemu sve on to raspreda. Danas bi ga bilo dobro ponovno pročitati, samo, nekako se nema vremena. Globalizacija tjera sve pred sobom. E, da, taj Stogoff ne voli globalizaciju, barem kako ga ja razumijem. Prošao je mnogo svijeta, uglavnom one krajeve koje je poklopila Rusija ili gdje se osjeća vonj njezine čizme. Čak je stigao i do Hrvatske koja mu se dopala. Bio je pravoslavac, pa katolik, pa dominikanac laik, pa..., ne znam, a izgleda ne zna ni on, što je sad. Možda je najbolje reći da je književnik, i gotovo. Zaviruje u kutke ljudske duše i traži, traži..., putuje, putuje... Našao se na rascjepu. Kojim jezikom govoriti? Svojim ili onim koji nameće globalizacija od koje bježi? Njemu je odgovoriti na to, vidjet ćemo što će učiniti. Vidite, nisam sam koji lanem nešto protiv te globaliziranosti, ima i poznatijih od mene koji čine isto, iako se svijaju pod njezinim tereotom. Nije da me je strah hrvati se sam, želim samo proširiti mrežu istomišljenika, pa ako hoćete, i na globalnoj razini.

Nisam mislio počinjati s navedenim pojmom, mislio sam govoriti malo o portalima na internetu i njihovim forumima, kao i o blogovima. I dok sam o svemu tomu razmišljao učinilo mi se da je u njihovoj pozadini mnogo toga globaliziranog. Trenutno ne na način Ilje Stogoffa pa ako nije preuzetno, ni na moj način. Jedna smišljena provokacija i internet »poludi«. Upalilo je globalizatorsko mišljenje.

Šimilo: Tvrtko Bojic

A jednostavnije bi i svrsishodno bilo sve to odšutjeti i prionuti zdravijim sadržajima. Njih ima napretek i više nego nemuštih pokušaja izbiti pod svjetla pozornice, bez obzira kakav tamo stigao. A kućni odgoj kaže... Stari, dobri kućni odgoj u novom, suvremenom ruhu. Nešto kao riječi Kraljice Mira. U isto vrijeme i stare i nove. Iznose ono bitno i to im daje tu nenadmašnu protegu. Možemo reći i da su globalizatorske, ne trebamo se bojati te riječi. Pogledajmo samo tko sve dolazi u mjesto gdje se, po svjedočenju vidjelaca, u naponu globalizatorskog komunizma ona ukazala. Revni čuvari su bili pobjesnjeli, oborili se na nju svime čime su znali, i ništa. Njih je nestalo, ona je preživjela i naučava svijet, ne samo nas ovdje okolo, kako živjeti u miru, kako se radovati, kako biti zdrav, kako biti uspješan, kako biti bogat, kako... Malo sam njezine riječi pretočio u govor globalizacije i ne zvuči nimalo loše, čini mi se. Kraljica je Mira najveći globalizator, samo na jedan drukčiji način. Ona ne krade vodu, već je donosi; ne ubija čovjeka, već ga oživljuje; ne igra se staklenim perlama, već pruža mudrost... Ona je »legenda«.

Glasnik **MIRA**

Sve o događajima u Međugorju
i odjecima u svijetu i Katoličkoj

Crkvi čitajte u Glasniku mira.

Čitajte i preporučite drugima

Glasnik mira, mjesečnik

Informativnog centra "Mir"

Međugorje.

Surađujte u Glasniku mira,

pišite nam o svojim iskustvima.

Pretplatite se na Glasnik mira.

Godišnja pretplata (12 brojeva):

30 KM/120 Kn

RADIOPOSTAJA
MIR
MEĐUGORJE

Jajce 87,8 MHz
Mostar 100,0 MHz
Banja Luka 107,8 MHz
Hercegovina 101,5 MHz
Lašvanska dolina 100,0 MHz
Split, Južna Hrvatska 101,5 MHz
Sarajevo i Srednja Bosna 96,1 MHz
Banja Luka, Sjeverna Bosna 106,7 MHz
Sjevero-zapadna Bosna, Jajce 106,7 MHz
Dolina Neretve i Juž. Hercegovina 98,3 MHz
Rama, Konjic, Sjeverna Hercegovina 104,7 MHz
Zagreb, Lika, Karlovac, Bihać, Sj. Hrvatska 107,8 MHz
Sisak, Gradiška, Kutina, Ivaničgrad, Novska 106,7 MHz
Zenica, Žepče, Tuzla, Slavonski Brod, Posavina 100,1 MHz

Satelit: Europa, Bliski istok i Afrika
HOT BIRD 6° istočno

INFORMATIVNI CENTAR "MIR" MEĐUGORJE
RADIOPOSTAJA "MIR" MEĐUGORJE

Tel.: 036/651 100; faks: 036/651 300
E-mail: radio-mir@medjugorje.hr
Uživo na internetu: www.medjugorje.hr

PONEDJELJAK I UTORAK

7.30 h, 13 h	Sv. Misa na hrvatskom
Prije podne	Sv. Mise na raznim jezicima
Tijekom dana	Susreti po dogovoru
Poslije podne	Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
18 - 21 h	Večernji molitveni program i ispovijed
18 h	Radosna i žalosna otajstva krunice
19 h	Sv. Misa
20 - 21 h	Blagoslov predmeta, molitva za zdravlje duše i tijela, slavna otajstva krunice

SRIJEDA

7.30 h, 13 h	Sv. Misa na hrvatskom
Prije podne	Sv. Mise na raznim jezicima
Tijekom dana	Susreti po dogovoru
Poslije podne	Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
18 - 21 h	Večernji molitveni program i ispovijed
18 h	Radosna i žalosna otajstva krunice
19 h	Sv. Misa
20 - 21 h	Blagoslov predmeta, molitva za zdravlje duše i tijela, slavna otajstva krunice
22 - 23 h	Euharistijsko klanjanje

ČETVRTAK

7.30 h, 13 h	Sv. Misa na hrvatskom
Prije podne	Sv. Mise na raznim jezicima
Tijekom dana	Susreti po dogovoru
Poslije podne	Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
18 - 21 h	Večernji molitveni program i ispovijed
18 h	Krunica
	- U došašću, u božićnom vremenu i u vremenu kroz godinu: radosna otajstva i otajstva svjetla
	- U korizmi: otajstva svjetla i žalosna otajstva
	- U uskrsnom vremenu: otajstva svjetla i slavna otajstva
19 h	Sv. Misa, blagoslov predmeta
20 - 21 h	Euharistijsko klanjanje

PETAK

7.30 h, 13 h	Sv. Misa na hrvatskom
Prije podne	Sv. Mise na raznim jezicima
Tijekom dana	Susreti po dogovoru
Poslije podne	Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
16 h	Križni put uz Križevac
18 - 21 h	Večernji molitveni program i ispovijed
18 h	Radosna i žalosna otajstva krunice
19 h	Sv. Misa, blagoslov predmeta
20 - 21 h	Čašćenje Križa

SUBOTA

7.30 h, 13 h	Sv. Misa na hrvatskom
Prije podne	Sv. Mise na raznim jezicima
Tijekom dana	Susreti po dogovoru
Poslije podne	Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
18 - 21 h	Večernji molitveni program i ispovijed
18 h	Radosna i žalosna otajstva krunice
19 h	Sv. Misa
20 - 21 h	Blagoslov predmeta, molitva za zdravlje duše i tijela, slavna otajstva krunice
22 - 23 h	Euharistijsko klanjanje

NEDJELJA I BLAGDANI

8, 11, 19 h	Sv. Mise na hrvatskom
Ispovijed	Prije podne za vrijeme Mise
Prije podne	Sv. Mise na raznim jezicima
Tijekom dana	Susreti sa svjedocima
Poslije podne	Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
16 h	Krunica na Brdu ukazanja
18 - 21 h	Večernji molitveni program i ispovijed
18 h	Radosna i žalosna otajstva krunice
19 h	Sv. Misa
20 - 21 h	Blagoslov predmeta, molitva za zdravlje duše i tijela, slavna otajstva krunice

